

Årsberättelse

1898.

I. Stadsfullmäktige.

Af de under ifrågavarande redogörelseår af Stadsfullmäktige handlagda ärenden må anföras följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Uti skrifvelse från Magistraten af den 5 Mars underrättades Stadsfullmäktige, att Kejs. Senaten, enligt Civilexpeditionens till Guvernören i länet derom aflåtna skrifvelse för den 14 nästvikne Februari, vid skedd föredragning af Stadsfullmäktiges underdåniga ansökan om förändrad indelning af tomterna N:ris 11—15 vid Lappviksgatan i kvarteret N:o 155¹⁾ m. m. funnit godt fastställa ifrågakomna förändring, hvilken borde uti stadens originala plan införas; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige med föranledande häraf delgifva Drätselkammaren innehållet af Magistratens åberopade skrifvelse.

Fastställd reglering af särskilda tomter invid Lappviks- och Malmgatorna.

Det utskott, som af Stadsfullmäktige tillsats för behandling af Drätselkammarens förslag³⁾ angående ändring af stadsplan för 6:te och 7:de stadsdelarna m. m., hade numera afgifvit betänkande⁴⁾ i ärendet samt, sedan utskottet låtit Byggnadskontoret uppgöra en ny plan för förändrad indelning ej mindre af tomterna i villastaden, så att tomternas antal härstädes komme att blifva 56 i stället för tidigare föreslagna 12 med en areal af 800 till 1,000 m² hvarje, än ock af tomterna uti kvarteret N:o 183, äfvensom till bostadstomter i tvenne kvarter indela också

Ändring af stadsplan för 6:te och 7:de stadsdelarna m. m.

1) Se 1897 års berättelse pg. 2. — 2) Stfs prot den 5 mars § 16. — 3) Se 1896 års berättelse pg. 1. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 35 för 1897.

det förra, för uteslutande fabrikslotter afsedda kvarteret N:o 180, föreslog utskottet att Stadsfullmäktige ville besluta: att godkänna Byggnadskontorets ursprungliga förslag till ändringar i stadsplanen för sjette och sjunde stadsdelarna samt till inrättande af magasins- och upplagsplatser vid Gräsviken med de af utskottet förordade, ofvan anförda afvikelser från förslagen äfvensom uppdraga åt Drätselkammaren att låta uppgöra och till Fullmäktige inkomma med sådana definitiva, med gatunamn samt kvarter- och tomtnummer kompletterade planer, som erfordras för att Nådige stadfästelse härå må kunna utverkas; att åt Drätselkammaren öfverlemna att, sedan omordnade planer faststälts, med egarene af tomtter inom det reglering underkastade området i sjunde stadsdelen underhandla om regleringens genomförande samt med förslag derom sedermera till Fullmäktige inkomma; att åt det utskott, som var tillsatt att uppgöra förslag till ny byggnadsordning för Brunnsparkens östra villaområde, ombetro att utarbета förslag jemväl till bestämmingar beträffande bebyggandet af de tillernade villatomterna i sjette stadsdelen; att meddela Drätselkammaren att berörda villatomter icke finge försäljas innan, på särskild framställning af Kammaren, beslut derom fattats af Fullmäktige; att låta frågan om ändring af gällande stadsplan för 10:de stadsdelen samt att till fabrikslotter anvisa delar af de s. k. Janssonska odlingarna och af villalägenheten Södervik för närvarande förfalla; samt att åt ett särskildt utskott uppdraga att utarbета och till Fullmäktige inkomma med förslag till byggnadsordning för fabriks- samt magasins- och upplagslotter i staden.

Till Stadsfullmäktige hade emellertid utdelats ett af Fullmäktiges ordförande uppsatt, äfvenledes tryckt betänkande i frågan, gående ut derpå, att hela strandsträckan från och med Parkgatan vesterut skulle regleras så, att den jemte Brunnsparksområdet erhöle homogen karaktär af en villaförstad, åt hvilken små trädgårdar på alla tomtter gäfvē ett friskt behag samt hvāri boningshusen i regeln icke finge uppföras i flere än två våningar och icke ända fram till tomtgränsen. Och beslōto ¹⁾ Stadsfullmäktige med förānledande härāf återremittera ärendet till utskottet, som förstärktes med tvenne medlemmar, deribland förslagsställaren, och åt hvilket äfven uppdrogs att taga i öfvervägande, huruvida icke en esplanad eller boulevard borde anläggas uti ifrågavarande stadsdel. På förslag af Beredningsutskottet beslōto ²⁾ Stadsfullmäktige senare

¹⁾ Stfs prot. den 25 jan. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 8 febr. § 12.

förständig Drätselkammaren, att tillsvidare inga tomter i de kvarter, som ofvananförda förslag afser, finge försäljas.

Sedan Stadsfullmäktige genom skrivelse från Magistraten med Gu-^{Tomtplats för de vetenskapliga samfundens hus.} vernörens i länet remissresolution, åtecknad Ecklesiastikexpeditionens bref för den 15 December 1897, underrättats, att Kejs. Senaten sistsagda dag antagit Stadsfullmäktiges anbud ¹⁾ om kostnadsfritt upplåtande åt statsverket af tomten N:o 2 vid Kaserngatan i kvarteret N:o 98 såsom plats för ett hus för särskilda vetenskapliga samfund, i anledning hvaraf öfverlåtelsebref beträffande nämnda tomt borde uppgöras och till Kejs. Senaten insändas, beslöto ²⁾ Fullmäktige anmoda Drätselkammaren att upprätta behörig öfverlåtelseafhandling och densamma till högvederbörlig ort öfverlemna.

Det utlåtande, som af Stadsfullmäktige affodrats ³⁾ Drätselkammaren i frågan om tomtplats för ett nytt finskt teaterhus, utmynnade ⁴⁾ deri, att Fullmäktige antingen till enkelt eller förstärkt antal, beroende på Fullmäktiges närmare pröfning och uppfattning af ärendets art, ville besluta: att för uppförande af en ny byggnad för den finska scenen kostnadsfritt, efter sökandens eget val, hvilket emellertid borde senast inom år 1900 preciseras, upplåta antingen en tillräckligt stor plats å villan Arkadia eller tomterna N:ris 8 och 10 vid Bangatan i kvarteret N:o 110; eller att, för den händelse teaterhusbolaget det föredroge, med 100,000 mark i ett för allt bidraga till bolagets inköp af den å ansökningen närslutna planteckningen med 8 a betecknade nya tomten inom Wilhelmsbads området, under vilkor likvisst att den till 12 meters bredd föreslagna och för områdets indelning i fyra tomter oundvikliga kommunikationsvägen vester om sagda tomt finge utsträckas ända till Kajsaniemi park samt all mark härför med full egande rätt afstås till staden i och för anläggande af en allmän gata emellan Jernvägstorget och nämnda park.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige öfverlemna ärendet till förstärkte Stadsfullmäktiges handläggning, men derförinnan genom Drätselkammaren införskaffa uppgift om de vilkor, på hvilka Arkadiatomten af finska teaterhusbolaget innehafves. Och sedan sådan utredning af Drätselkammaren lemnats ⁶⁾ samt

¹⁾ Se 1896 års berättelse pg. 10. — ²⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 1. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 34 af den 3 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 9). — ⁵⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 17. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 48 af den 17 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 9).

Fullmäktige till förstärkt antal vid sammanträde den 29 Mars ej mindre bordlagt ärendet ¹⁾ än uppdragit åt Beredningsutskottet att göra sig underkunnigt om, till hvad pris „Osakeyhtiö Kaisaniemi“ ville till staden öfverlåta sina innehafvande Wilhelmsbadstomter mot förbindelse för staden att derstädes upplåta plats för finska teatern, fattade förstärkte Stadsfullmäktige, som underrättats, att „Osakeyhtiö Kaisaniemi“ icke kunde till staden afstå sina egande tomter, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Beredningsutskottets i ärendet uppställda förslag, följande beslut ²⁾:

A. att till tomtplats för en ny byggnad för finska teatern upplåta kostnadsfritt, antingen tomterna N:o 8 och 10 vid Bangatan i kvarteret 110, eller ock erforderlig plats å det område å villan Arkadia, som ligger emellan gatan utmed norra sidan af den s. k. Åbo-kasern, exercisplanen, hamnbanan och den nya chaussée-viadukten; egande sökandene, därest platsen erfordrades före utgången af år 1900, till hvilken tid densamma för den nuvarande teatern är upplåten, med teaterns innehafvare öfverenskomma om tidigare undanskaffande af den; kommande staden att genom skväranläggning gifva marken omkring den nya teaterbyggnaden ett prydligt utseende; och borde sökandene inom ett år hafva träffat sitt val emellan berörda tvenne byggnadsplatser och hafva derom hos Drättselkammaren anmält. Därest valet skulle falla på platsen å angifna område af villan Arkadia, borde det ställe, der teaterbyggnaden skall uppföras, genom öfverenskommelse mellan sökandene och Drättselkammaren närmare bestämmas, hvarefter Drättselkammaren med insändande af situationsplan och mätninginstrument öfver området skulle underställa frågan om teaterhustomtens läge och areal Stadsfullmäktiges slutliga behandling. Dessutom åläge det sökandene att inom fem år, efter det någondera af förenämnda tomtplatser blifvit till sökandene definitivt öfverlåten, med teaterhusets uppförande vidtaga, vid äfventyr att tomtplatsen annars till stadens förfogande återgår.

B. Att staden under förutsättning att bolaget „Osakeyhtiö Kaisaniemi“ såsom innehafvare af gårdarna N:o 6, 8 och 10 i kvarteret Wilhelmsbad, åt Finska teaterhusaktiebolaget för ifrågavarande teaterbyggnad upplåter det å en af sökandene ingifven plankarta såsom 8 a betecknade område inom nämnda qvarter äfvensom att de bestämningar angående teaterns bebyggande, gators anläggning m. m. lända till efterrättelse, som med afseende å teaterbyggnadens förläggande till sagda område kunna af Stadsfullmäktige befinnas påkallade, bidrager till förbemälda

¹⁾ Stfs prot. den 29 mars § 1. ²⁾ Stfs prot. den 19 april § 1.

bolags ersättande för sagda teatertomt med ett belopp af 100,000 mark, motsvarande enligt dryg uppskattning värdet af tomterna 8 och 10 vid Bangatan. Anmälan huruvida Finska teaterhusaktiebolaget beslutit sig för detta alternativ borde, åtföljd af utredning att härför erforderligt aftal med „Osakeyhtiö Kaisaniemi“ blifvit träffadt, göras hos Drätselkammaren inom ett år; därå från stadens sida fastställelse skall utvärkas af de förändringar i stadsplanen, som betingas af omförmälda disposition af kvarteret Wilhelmsbad.

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att vidtaga de vidare åtgärder, som i förevarande ärende enligt det ena eller andra af de ifrågakomna alternativen kunde påkallas.

Öfver detta beslut anfördes hos Guvernören i länet besvär af Jurisdoktorn A. Lille och Kapellanen K. T. Broberg, men, sedan med föranledande häraf utaf förstärkta Fullmäktige afgifts af Guvernören infordrad förklaring ¹⁾, förkastades ²⁾ dessa besvär medels Guvernörsemetets den 29 Augusti i ärendet gifna utslag.

På grund af Guvernörens i länet remissresolution af den 10 December 1897 hade stadens Magistrat till Stadsfullmäktige, för afgifvande af yttrande, öfversäntt Ecklesiastikexpeditionens i Kejs. Senaten den 7 i samma månad afgifna skrifvelse, hvori bemälda Expedition anför att, då de platser, hvilka af Stadsfullmäktige härförinnan utlofvats till tomt för en museibyggnad för statens arkeologiska, historiska och etnografiska samlingar — bland andra norra slutningen af observatoriiberget, norra ändan af Jernvägstorget samt tomterna N:ris 17, 19 och 21 vid Fabriks-gatan och 18 och 20 vid Bergmansgatan — vidlåder hvar sin olägenhet, hos Kejs. Senaten i öfvervägande kommit, huruvida icke ändamålsenlig tomt för nämnda museibyggnad och eventuelt derinvid eller i sammanhang dermed uppförd byggnad för statens konstsamlingar kunde erhållas å villaområdet Fjelldal invid Verstra chausséen; hvarför Kejs. Senaten ock velat infordra Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida staden vore villig att i stället för de härförinnan erbjudna platserna för ändamålet utan ersättning till statsverket afstå det kvarter af ofvanberörda villaområde, som å en föreslagen stadsplan är upptaget invid chausséen och hvarå för närvarande arbetarebostäder äro uppförda. Och hade i anledning häraf Stadsfullmäktige vid den 21 i nämnda månad hållet sammanträde beslutit att till Drätselkammaren öfversända handlingarna i ärendet med anmodan för Kam-ma-ren att deröfver till Fullmäktige lemna utlåtande.

Tomtplats för
museibyggnad.

¹⁾ Stfs prot. den 14 juni § 1. — ²⁾ D:o d:o den 1 nov. § 2.

Uti afgifvande sådant¹⁾ anför Drätselkammaren bland annat, att med detsamma statsverket till tomt för museibygnaden af staden kostnadsfritt påyrkar redan disponerad och bebygg plats, följer deraf sjelffallet för staden icke allenast en uppoffring af en i framtiden motsedd inkomst, såsom fallet blifver med en odisponerad plats vid planerad gata, utan ock en ren förlust uti en tidigare uppuren inkomst i årliga arrendefgifter, förutom snart förestående betydande utgifter för gatuplaneringar, kloak- och vattenledningsanläggningar m. m. utan någon som helst ersättning härför. Och en ännu kännbarare förlust skulle kunna drabba arrendatorn af den disponerade marken, för den händelse man, statsverket till förmån, emot all hittills följd praxis vore absolut hänsynslös emot honom eller staden med en ytterligare pekuniär uppoffring ej trädde förmedlande emellan. Utaf de af Drätselkammaren utsedde värderingsmännen hade ifrågavarande tomtplats af 12,100 m² areal efter ett pris af 16 mark 50 penni per m² uppskattats till 199,650 marks värde. Då likväl i arrende för platsen för närvarande erlades endast 4,900 mark per år, hvilket kapitaliseradt efter 4 % ger en summa af 122,500 mark, ansåg Drätselkammaren att staden kunde åtnöja sig med detta belopp såsom likvid för platsen. Och var en ersättning åt arrendatorn af villalägenheten Fjelldal efter 500 mark för hvarje boningsrum eller innalles 70,000 mark enligt Drätselkammarens förmenande ingalunda för hög. Drätselkammaren föreslog dertill ock, att Stadsfullmäktige ville yrka på de af Kammaren kalkylerade ersättningsbeloppen till staden och arrendatorn Sylvander, för den händelse den af Ecklesiastikexpeditionen åstundade platsen skulle till statsverket afstås och Fullmäktige möjligen icke funne lämpligare att fullständigt afböja förslaget.

På Beredningsutskottets förslag beslöto²⁾ Stadsfullmäktige emellertid förklara Helsingfors stad villig att emot en ersättning af endast 75,000 mark för förestående gatureglerings- och kanaliseringkostnader och en godtgörelse af högst 24,000 mark till nuvarande arrendatorn af villan Fjelldal, beroende på tiden då platsen skulle af statsverket tagas i anspråk, till statsverket afstå ett kvarter af berörda villaområde, omfattande en areal af ungefär 12,100 m², såsom plats för statens museibygnader, sålunda att sagda område, hvars definitiva form och gränser komme att bestämmas vid pröfningen af förslaget till stadsplan för Tölö förstad, till

¹⁾ Drks skrf. N:o 44 af den 17 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 7). — ²⁾ Stfs prot. den 29 mars § 1.

en början öfverlemnas till statsverkets disposition, men, så snart berörda stadsplan blifvit fastställd, under full eganderätt öfverlätas.

Sedan Stadsfullmäktige genom skrifvelse från magistraten med Guvernörens i länet remiss underrättats derom, att Kejs. Senaten vid skedd föredragning af ärendet funnit godt till tomtplats för statens museibyggnader godkänna och mot de af Stadsfullmäktige uppställda, ofvan anförda villkor öfvertaga det för ändamålet uti Stadsfullmäktiges skrifvelse af den 29 mars erbjudna område och till följd hvaraf statens vidare anspråk på samtliga tidigare för museibyggnaden ifrågasatta tomtplatser förklaras förfallna, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att i sinom tid uppgöra behörig öfverlåtelseafhandling med statsverket samt efter skedd kommunikation med vederbörande statsmyndigheter uppsäga gällande arrende.

Sedan Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort framställning ²⁾ beträffande platsen för Stigells skulpturverk „De skeppsbrutna“ och här för föreslagit den östra platån å Observatoriiberget, hvilken likväl i sådant afseende enligt Kammarrens förmenande borde något förstoras, tillsatte ³⁾ Stadsfullmäktige ett särskildt utskott, som hade att till Fullmäktige inkomma med utlåtande rörande lämpligaste plats för ifrågavarande skulpturverks uppställande. Efter att i samråd med bildhuggaren Stigell hafva tagit samtliga å nämnda berg planerade områden i närmare skärskådande, stannade utskottet enhälligt vid den åsigt, att den af Drätselkammaren ifrågasatta östra platån i omfång och läge vore den för ändamålet mest passliga; borde skulpturverket dock enligt utskottets åsigt uppställas icke å midten af platån, utan något åt sidan, i den sydöstra kvadranten af den cirkelformade planen samt hufvudfiguren blifva vänd åt nordvest, då någon förstoring af platsen icke blifve nödvändig; och blef detta förslag af Stadsfullmäktige godkänt ⁴⁾.

Plats för Stigells skulpturverk „De skeppsbrutna“.

Till Stadsfullmäktige hade härvarande judiska församling inlemnat en ansökan derom, att tomten N:o 26 vid Malmgatan i kvarteret N:o 154 Allan blefve utan ersättning upplåten åt bemälda församling för uppförande af synagoga och skolhus. Uti af Drätselkammaren öfver denna ansökan lemnadt utlåtande ⁵⁾, meddelar Kammarren, att ifrågavarande tomt har en areal af 2,079,660 m² och efter ett enhetspris af 20 mk per m² värderats till 41,593 mark 20 penni. I betraktande af det behjertansvärda

Tomtplats för judiska församlingens synagoga och skolhus.

¹⁾ Stfs prot. den 17 maj § 2. — ²⁾ Drks skrf. N:o 168 af den 28 juli. — ³⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 23. — ⁴⁾ D:o d:o den 27 sept. § 15. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 169 af den 4 aug.

ändamålet och judiska församlingens mindre goda ekonomiska ställning, föreslog Drättselkammaren dock att tomten skulle till församlingen kostnadsfritt öfverlätas med förbehåll likvisst att densamma af församlingen disponeras för ofvanuppgifna ändamål. På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige emellertid, att staden skulle erbjuda judiska församlingen ifrågavarande tomt till inlösen för ett nedsatt pris af 20,000 mark under det af Drättselkammaren uppställda förbehåll. Äfven en senare af judiska församlingen hos Stadsfullmäktige gjord framställning derom, huruvida icke ytterligare den förmån kunde församlingen medgifvas, att priset för tomten kunde betalas under förloppet af 40 år med årliga rater om 500 mark samt att ränta icke skulle beräknas å ogulden del af köpeskillingen, blef ²⁾ af Stadsfullmäktige afslagen.

Utbyte af tomt-plats med Helsingfors Spårvägs- och Omnibus Aktiebolag.

Uti skrifvelse till Drättselkammaren för den 13 Augusti, bilagd med en kartateckning, hade direktionen för Helsingfors Spårvägs- och Omnibus Aktiebolag anhållit att, då Stadsfullmäktige vid den 14 föregående Juni beslutit, det bolaget icke tillåtes å tomten N:o 28 vid Fabriksgatan uppföra de för bedrivande af bolagets elektriska affär nödiga byggnader, få utbyta sagda tomt mot en annan, belägen inom området Berghäll invid Östra chausséen mellan 2:dra linien och Broholmogatans förlängning till samma linie. Vid i vanlig ordning af Drättselkammaren föranstaltad syn och värdering af den utaf bolaget åstundade tomtplatsen i Berghäll framgick, att densamma hade en areal af omkring 3,000 m² emot cirka 5,250 m² ytinnehåll å tomten N:o 28 vid Fabriksgatan. Enär synemännen emellertid med afseende å tomternas läge och beskaffenhet ansågo dem hafva ungefär lika höga värden, hvarföre de ock förordade ett utbyte af desamma, föreslog ³⁾ Drättselkammaren om bemyndigande af Stadsfullmäktige att med Spårvägs- och Omnibus Aktiebolaget, under vilkor att de byggnader, som komme att på den nya tomten uppföras, blefve försedda med prydliga fasader mot angränsande gator samt obebyggda delar af tomten omgifna med prydliga, genombrutna staket, äfvensom att rökförstörande skorstenar skulle anläggas och endast bästa Waleskol som bränsle användas, kontrahera om utbyte af bolagets egande fabriks-tomt N:o 28 vid Fabriksgatan mot den i Berghäll ifrågakomna tomten. Stadsfullmäktige beslöto ⁴⁾ att tomten vid Fabriksgatan återginge till staden, att bolaget skulle på de i öfrigt af Drättselkammaren föreslagna vil-

¹⁾ Stfs prot. den 6 sep. § 10. — ²⁾ D:o d:o den 11 okt. § 14. — ³⁾ Drks skrf. N:o 194 af den 15 sep. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 sep. § 8.

kor, med undantag af skyldigheten att såsom bränsle använda endast Waleskol, på arrende erhålla tomten i Berghäll och därför i årlig arrendefärd erlægga annuiteten å köpeskillingen för den förstnämnda tomten motsvarande summa; samt att bolaget tillförsäkrades att erhålla eganderätt till tomten i Berghäll, såsnart densamma blifvit i stadsplan intagen, hvarvid bolaget åläge att erlægga den del af sagda köpeskillning, som då ännu ej blifvit amorterad genom de årliga arrendebeloppen enligt den för förenämnda annuitet stadgade beräkning.

Uti en af Ecklesiastikexpeditionen i Kejs. Senaten till Guvernören i länet aflåten skrifvelse för den 15 Mars hade Kejs. Senaten anmodat Guvernören att ej mindre med egaren af tomten N:o 10 vid Elisabetsgatan i kvarteret Bocken uppgöra slutligt köpeaftal om nämnda tomt med derå uppförda hus, än ock att, emedan en mindre del af denna tomt eges af Helsingfors stad, såsnart ofvannämnda köpeaftal afslutats, infordra Stadsfullmäktiges underdåniga yttrande, på hvilka vilkor stadskommunen vore villig att till statsverket afstå nämnda tomtandel. Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat utlåtande ²⁾ i ärendet af Drätselkammaren, som låtit värdera ifrågavarande tomtandel af 782,350 m² areal efter ett pris af 12 mark per m² till 9,388 mark 20 penni, på Kammarrens tillstyrkan i sitt underdåniga yttrande uppgifva nämnda summa som det pris, hvarför staden vore villig att till statsverket afträda stadens egande andel af tomten N:o 10 vid Elisabetsgatan.

Försäljning till statsverket af stadens andel i kvarteret Bocken.

Sedan dertill hugade personer hos Drätselkammaren ansökt att för bebyggande få arrendera på särskilda ställen af staden tillhöriga marker förefintliga odisponerade bostadstomter och vilkor samt Drätselkammaren låtit i vanlig ordning värdera desamma, åsatt dem en årlig minimiarrendefärd och efter å behörigen kungjord auktion inför Kammaren till den mest betalande utbjudit dem, hemstälde Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att utarrendera tomterna och beviljade Stadsfullmäktige detta bemyndigande i nedanstående fall och på följande vilkor:

Utarrendering af bostadstomter.

för bostadstomten N:o 27 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 315 å jordområdet Berghäll af 1373,350 m² areal till Jernvägskonduktören C. E. Lund och Byggmästaren K. J. Winqvist gemensamt mot en årlig arrendefärd af 306 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ³⁾);

Bostadstomten N:o 27 vid 3:dje linien å Berghäll.

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 154 af den 30 juni. — ³⁾ D:o d:o N:o 257 af den 23 dec. 1897 och Stfs prot. den 14 jan. § 9.

- Bostadstomten N:o 29 vid 3:dje linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 29 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 316 å jordområdet Berghäll af 1658,320 m² areal till Arbetsledaren Matts Sundqvist mot en årlig arrendeafgift af 373 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ¹);
- Bostadstomten N:o 31 vid 3:dje linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 31 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 316 å jordområdet Berghäll af 1723,780 m² areal till Byggmästaren J. G. Rosenberg mot en årlig arrendeafgift af 345 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ²);
- Bostadstomten N:o 25 vid 3:dje linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 25 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 315 å jordområdet Berghäll af 1373,350 m² areal till Handelsbiträdet Bernhard Ek mot en årlig arrendeafgift af 261 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ³);
- Bostadstomten N:o 33 vid 3:dje linien å Berg-häll. för bostadstomten N:o 33 vid 3:dje linien i kvarteret N:o 316 å jordområdet Berghäll af 1658,320 m² areal till Byggmästaren J. G. Rosenberg mot en årlig arrendeafgift af 290 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ⁴);
- Bostadstomten N:o 22 vid 4:de linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 22 vid 4:de linien i kvarteret N:o 315 å jordområdet Berghäll af 1382,792 m² areal till Handlanden F. F. Strömberg mot en årlig arrendeafgift af 473 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ⁵);
- Bostadstomten N:o 24 vid 4:de linien å Berghäll. för bostadstomten N:o 24 vid 4:de linien i kvarteret N:o 315 å jordområdet Berghäll af 1382,792 m² areal till Byggmästaren E. Haavisto mot en årlig arrendeafgift af 346 mark på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ⁶);
- Bostadstomterna N:ris 19 och 21 vid 4:de linien å Berghäll. för bostadstomterna N:ris 19 och 21 vid 4:de linien i kvarteret N:o 320 å jordområdet Berghäll, hvardera af 1189,190 m² areal till arbetareaktiebolaget Väinöla mot en årlig arrendeafgift af 356 mark för tomten N:o 19 och 327 mark för tomten N:o 21 på en tid af trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ⁷);
- Utavrendering af tomten N:o 2 i fabrikskvarteret N:o 283 och af bostadstomterna N:ris 3 och 5 vid Söderviksgatan i kvarteret N:o 284 af förstaden Hörneberg. Hos Drätselkammaren hade Ingenjören G. Zitting uti en ansöknings-skrift af den 10 Januari, bilagd med behöriga köpebref och en plankarta, anhållit ej mindre om Drätselkammarens godkännande af arrenderättens

¹) Drks skrf. N:o 41 af den 17 feb. och Stfs prot. den 1 mars § 12. — ²) Drks skrf. N:o 42 af den 17 feb. och Stfs prot. den 1 mars § 13. — ³) Drks skrf. N:o 113 af den 12 maj och Stfs prot. den 17 maj § 9. — ⁴) Drks skrf. N:o 163 af den 21 juli och Stfs prot. den 2 aug. § 21. — ⁵) Drks skrf. N:o 229 af den 3 nov. och Stfs. prot. den 15 nov. § 10. — ⁶) Drks skrf. N:o 230 af den 3 nov. och Stfs prot. den 15 nov. § 11. — ⁷) Drks skrf. N:o 236 af den 10 nov. och Stfs prot. den 15 nov. § 14.

till staden underlydande villalägenheten Litt. A Hörneberg öfverlåtelse till honom för den tid af fyra år, som af detta arrende ännu återstod, ännu ock att honom beviljades afgiftsfri arrenderätt på 6 års tid till den del af ifrågavarande villalägenhet, som faller inom det å åberopade karta af stadens Byggnadskontor projekterade fabriksqvarteret N:o 283, äfvensom att förre arrendatorn af lägenheten, Fröken Alexandra Löppönen, finge bibehålla de å samma karta med N:ris 3 och 6 betecknade tomterna vid Söderviksgatan och arrendera dem på ytterligare 20 års tid, räknadt från 1901 års utgång; hvaremot Ingeniören Zitting i ersättning för dessa förmaner och medgifvanden erbjöd sig att nu genast till stadens fria disposition öfverlåta alla öfriga delar af villaområdet Hörneberg. Efter af Drätselkammaren å stället föranstaltad syn och på synemännens i sådant syfte gjorda förslag samt då det var af synnerlig vikt, att staden så fort som möjligt åter finge fri disposition af området Litt. A Hörneberg och såväl derå som ock å villalägenheterna Kivikko och Södervik, för hvilka bestående arrenden med året och nästkommande år utlöpte, blefve i tillfälle att utgifva redan nu i denna trakt starkt efterfrågade tomtplatser för arbetarebefolkning, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att mot vilkor att till staden redan nu återlemnades öfriga delar af villalägenheten Litt. A. Hörneberg åt Ingeniören G. Zitting för en tid af fyra år, räknadt från 1898 års början, arrendefritt öfverlåta af nämnda lägenhet fallande andel å tomt N:o 2 i fabriksqvarteret N:o 283; samt åt Fröken Alexandra Löppönen på en tid af 24 år, räknadt från samma tid, arrenderätten till tomterna N:ris 3 och 5 vid Söderviksgatan mot en årlig arrendeafgäld af 150 mark för enhvar af dessa tomter; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd ²⁾.

Och lemnade Stadsfullmäktige sitt bifall äfven till Drätselkammarens i sammanhang härmed gjorda anhållan om det generellare bemyndigandet, att för den händelse Stadsfullmäktige kunde godkänna den å närslutna karta gjorda stadsindelningen af villalägenheterna Hörneberg, Kivikko och Södervik, vid efterfrågan å bostads- och fabriksstomter härstädes för en tid af 30 år, på de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor samt efter för hvarje särskildt fall hos Stadsfullmäktige i vanlig ordning gjord framställning beträffande den årliga arrendeafgiftens storlek till bebyggande utarrendera tomter å dessa villalägenheter, efterhand bestående arrenden för äfven de tvenne senare nämnda lägenheterna utginge.

Utarrendering
af tomter i för-
staden Hörne-
berg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 43 af den 17 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 1 mars § 15.

Efter att beträffande tomternas uppmätning och värdering, utbudande å auktion inför Drätselkammaren m. m. hafva procederat i sedvanlig ordning, utverkade Kammarerna sig hos Stadsfullmäktige ifrågavarande bemyndigande till utarrendering:

- Utarrendering af bostadstomten N:o 3 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o 286 af för-
 af bostadstom- staden Hörneberg af 809,225 m² areal till Typografen A. A. Lindfors mot
 ten N:o 3 vid en årlig arrendeafgift af 121 mark på en tid af trettio år och under de för
 Sibyllegatan i stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ¹⁾;
 Hörneberg.
- Utarrendering af bostadstomten N:o 8 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o 284 af för-
 af bostadstom- staden Hörneberg af 1388 m² areal till Brandvaktsskenan Maria Sofia Stam
 ten N:o 8 vid mot en årlig arrendeafgift af 173 mark 50 penni på en tid af trettio år och
 Sibyllegatan i under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ²⁾;
 Hörneberg.
- Utarrendering af bostadstomten N:o 1 vid Söderviksgatan i kvarteret N:o 284 af
 af bostadstom- för- staden Hörneberg af 1118,900 m² areal till Fröken Alexandra Löppö-
 ten N:o 1 vid neren mot en årlig arrendeafgift af 308 mark på en tid af trettio år och
 Söderviksgatan i under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor ³⁾;
 i för- staden Hör- neberg.
- Utarrendering af bostadstomten N:o 1 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o 286 af för-
 af bostadstom- staden Hörneberg af 970,990 m² areal till Gårdsegaren Anders Gustaf Olin
 ten N:o 1 vid mot en årlig arrendeafgift af 300 mark på en tid af trettio år och under
 Sibyllegatan i de för stadens bostadstomter i öfrigt gällande vilkor ⁴⁾;
 Hörneberg.
- Utarrendering af bostadstomterna N:ris 4, 6 och 8 vid Wilhelmsgatan i kvarteret
 af bostadstom- N:o 286 af för- staden Hörneberg af resp. 804,160—833,040 och 916,240 m²
 terna N:ris 4, 6 areal till Arbetareaktiebolaget „Into“ mot en årlig arrendeafgift af 566
 och 8 vid Vil- mark för tomten N:o 4, 371 mark för tomten N:o 6 och 411 mark för
 helm- staden Hör- berg. stadens bostadstomter i öfrigt gällande vilkor ⁵⁾;
- Utarrendering af bostadstomten N:o 2 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o 284 af för-
 af bostadstom- staden Hörneberg af 1084,000 m² areal till Handlanden K. A. Lindström
 ten N:o 2 vid mot en årlig arrendeafgift af 391 mark på en tid af trettio år och under
 Sibyllegatan i de för stadens bostadstomter i öfrigt gällande vilkor ⁶⁾;
 i för- staden Hör- neberg.
- Utarrendering af bostadstomterna N:ris 4 och 6 vid Sibyllegatan i kvarteret N:o
 af bostadstom- 284 af resp. 1191,530 och 1185,920 m² areal till Handlanden K. A. Lind-
 terna N:ris 4 och ström mot en årlig arrendeafgift af 423 mark för tomten N:o 4 och 386
 6 vid Sibyllega- tan i för- staden Hörneberg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 120 af den 20 maj och Stfs prot. den 7 juni § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 121 af den 20 maj och Stfs prot. den 7 juni § 9. — ³⁾ Drks skrf. N:o 127 af den 26 maj och Stfs prot. den 7 juni § 13. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 136 af den 9 juni och Stfs prot. den 14 juni § 9. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 137 af den 9 juni och Stfs prot. den 14 juni § 10. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 153 af den 30 juni och Stfs prot. den 2 aug. § 13.

mark för tomten N:o 6 på en tid af trettio år och under de för stadens bostadstomter i öfrigt gällande vilkor¹⁾;

af bostadstomten N:o 9 vid Söderviksgatan i kvarteret N:o 284 af förstaden Hörneberg af 1092 m² areal till Ingeniören Gustaf Zitting mot en årlig arrendeafgift af 382 mark på trettio år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor²⁾.

Utarrendering af bostadstomten N:o 9 vid Söderviksgatan i förstaden Hörneberg.

Arrendet för södra Blekholmen skulle med år 1897 utgå, hvarföre af Drätselkammaren vidtagits åtgärd om afträdessyn å holmen. Innan i anledning häraf tillkommet syneinstrument och förslag om holmens framtida disposition hunnit till Drätselkammaren inkomma, hade emellertid ej mindre Restauratören C. F. Nyberg uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Kammaren inlemnad ansökan anhållit att ifrågavarande holme måtte på en tid af minst 20 år och mot ett årligt arrende, icke öfverstigande 500 mark, åt sökanden utarrenderas, med förbindelse för sökanden att på egen bekostnad å holmen uppföra en restaurationspaviljong samt verkställa planerings- och försköningsarbeten enligt en ansökningen bilagd eskiss; än ock Vicekonsuln Lars Krogius i särskilda skrivelser till Drätselkammaren anhållit att till upplag för stenkol, upptagning och reparation af prämar få arrendera antingen holmen i dess helhet, eller nordvestra sluttningen deraf, derest en delning i flere lotter skulle af Drätselkammaren föredragas, förbindande sig för ifrågavarande del af holmen till en årlig arrendeafgift af 350 mark för en arrendetid af minst 10 år; äfvensom Ingeniören Herman Jäderholm i skrifvelse till Drätselkammaren för arrenderätt till en del af vestra stranden af holmen, hvarest han vore sinnad att anlägga en slip för upptagning och remont af ångbåtar, för en arrendetid af minst 10 år erbjudit staden en årlig arrendeafgift af 550 mark. Synenämnden, som med afseende å de många så olikartade anbuden ansets böra förstärkas bland andra med hamnkapten och stadsingeniören, stannade vid den åsigt att södra Blekholmen borde upplätas till industrielt eller merkantilt ändamål och arrendetiden bestämmas till 10 år, hvarjemte nämnden, då den af Ingeniören Jäderholm fått emottaga ett ytterligare till 1,200 mark förhöjdt arrendeanbud för hela holmen, såsom minimiarrende därför föreslog detta belopp. Och hemstälde³⁾ Drätselkammaren, efter att å behörigen kungjord, inför Kammaren an-

Utarrendering af södra Blekholmen.

¹⁾ Drks skrf. N:o 176 af den 18 aug. och Stfs prot. den 6 sept. § 6. — ²⁾ Drks skrf. N:o 282 af den 15 dec. och Stfs port. den 22 dec. § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 128 af den 26 maj.

ställd auktion hafva på tio års arrende utbjudit holmen, först fördelad i tvenne särskilda lotter och sedan i dess helhet, hvarvid det högsta anbudet gjordes för odelad holme, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att till Ingeniören Herman Jäderholm för en tid af 10 år och för det af honom uppgifna ändamålet samt mot en årlig arrendeafgift till stadskassan af 1,200 mark utarrendera södra Blekholmen.

Stadsfullmäktige, som emellertid anmodat ¹⁾ Drätselkammaren att inkomma med förslag angående de vilkor, som för södra Blekholmens utarrendering åt Restauratören Nyberg borde föreskrivas, beslöto ²⁾ öfverlåta arrenderätten åt bemälda Nyberg på följande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens i sådant syfte uppställda vilkor ³⁾, nämligen: att arrendetiden fastställes till 20 år, räknadt från 1899 års början, med eventuel rätt för arrendatorn till 10 års förlängning af arrendetiden; att den årliga arrendeafgiften bestämdes till 500 mark och för nyssberörda förlängningstid förhöjdes med 50 procent; att å lägenheten ej finge uppföras andra byggnader än de, som för restaurationens bedrivande vore af nöden och till hvilka ritningar derförinnan blifvit af Drätselkammaren godkända, börande dessa byggnader före utgången af år 1900 vara i fullfärdigt skick; att planerings- och planteringsarbetena å lägenheten omedelbart påbörjas och senast 8 år efter arrendetidens början äro fullständigt utförda i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af sökanden inlemnade och af Stadsträdgårdsmästaren Olsson uppgjorda projektet, hvaruti smärre modifikationer få af Drätselkammaren vidtagas, och derefter af arrendatorn i fullgodt stånd underhållas; äfvensom att för utarrenderingen i öfrigt skulle gälla enahanda vilkor som för stadens bostadsvillor.

Utarrendering af villalotten litt. B 1 å Kottby hemman. På grund af vederbörlig ansökan, efter å stället verkställd syn och värdering samt sedan sedvanlig auktion inför Drätselkammaren blifvit förrättad, hemstälde ⁴⁾ Kammaren, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att till Handlanden Mikael Blom för en tid af trettio år och mot en årlig arrendeafgift af 250 mark samt på de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor utarrendera odisponerade villalotten litt. B 1 å Kottby hemman af 0,973 ha areal och blef denna hemställd bifallen ⁵⁾.

Utarrendering af villalotten litt. B 2 å Kottby hemman. På grund af vederbörlig ansökan, efter å stället verkställd syn och värdering samt sedan sedvanlig auktion inför Drätselkammaren blifvit

¹⁾ Stfs prot. den 14 juni § 6. — ²⁾ D:o d:o den 2 aug. § 10. — ³⁾ Drks skrf. N:o 143 af den 23 juni. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 174 af den 11 aug. — ⁵⁾ Stfs prot. den 6 sep. § 8.

förrättad, hemstälde ¹⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till Bokhållaren Gustaf Hall för en tid af trettio år och mot en årlig arrendeafgift af 150 mark samt å de för bostadsvillor i öfrigt gällande vilkor utarrendera odisponerade villatomten litt. B 2 å Kottby hemman af 0,847 ha areal, och blef denna hemställen bifallen ²⁾.

Hos Drätselkammaren hade Ingenjören Uno Donner, företeende en plankarta öfver en del af de s. k. Janssonska odlingarna, anhållit att för tilltänkt fabriksanläggning få arrendera tvenne, å kartan med röd färg betecknade, odisponerade tomtplatser å nämnda staden underlydande lägenhet; och hemstälde ³⁾ med föranledande häraf Drätselkammaren, efter att beträffande tomternas värdering och utbudande å auktion hafva procederat på föreskrifvet sätt, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till Helsingfors Spinneri Aktiebolag för en tid af trettio år mot en årlig arrendeafgift af 2,177 mark 22 penni samt på de i öfrigt för fabriksstomter bestämda vilkor utarrendera tomten N:o 20 å Janssonska odlingarna af 7257,400 m² areal; och blef denna hemställen bifallen ⁴⁾!

Utarrendering af fabriksstomten N:o 20 å Janssonska odlingarna.

Till Drätselkammaren hade Ingenjören G. Zitting i egenskap af ombud för Finska Elektriska Aktiebolaget härstädes inlemnadt en skrift, hvori bemälda bolag anmäler, att bolaget af Fru E. Sergejeff inköpt hennes med slutet af år 1898 utgående arrenderätt till den del af staden underlydande lägenheten Södervik, som faller inom fabriksqvarteret N:o 283 af förstaden Hörneberg; och hembjöd bolaget staden denna rätt hvad beträffar tomterna N:ris 4 och 6 vid Sörnäs Strandväg uti nämnda qvarter samt anhöll att Drätselkammaren måtte genom omedelbart anställande auktion inför Kammaren utbjuda arrenderätten till sagda tvenne tomter, å hvilka bolaget vore sinnadt att uppföra sin fabrik. Sådan auktion ut-sattes äfven af Kammaren efter det tomterna blifvit i vanlig ordning värderade, och hemstälde ⁵⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till Finska Elektriska Aktiebolaget på en tid af trettio år mot en årlig arrendeafgift af 3,210 mark samt på de i öfrigt för fabriksstomter gällande arrendevilkor utarrendera tomterna N:ris 4 och 6 vid Sörnäs Strandväg i qvarteret N:o 283 å Hörneberg af resp. 4200,000 och 4299,600 m² areal; samt blef denna hemställen af Stadsfullmäktige bifallen ⁶⁾.

Utarrendering af fabriksstomterna N:ris 4 och 6 vid Sörnäs Strandväg af förstaden Hörneberg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 36 af den 10 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 1 mars § 9. — ³⁾ Drks skrf. N:o 152 af den 30 juni. — ⁴⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 12. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 151 af den 30 juni. — ⁶⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 11.

Utarrendering
af fabriksTomten
N:o 3 i kvarteret
N:o 358 af jord-
området Ås.

Hos Drätselkammaren hade Handlanden J. A. Sjöblom anhållit att få till bebyggande arrendera odisponerade fabriksTomten N:o 3 i kvarteret N:o 358 inom staden underlydande lägenheten Ås; och hemstälde ¹⁾ med föranledande häraf Drätselkammaren, efter att hafva låtit värdera Tomten och å kungjord auktion inför Kammaren till den mest betalande utbudit densamma, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till sökanden för en tid af trettio år, på de för stadens fabriksTomter öfverhufvudtaget gällande bestämmelser, med skyldighet för arrendator att inlösa Tomten, i händelse densamma före arrendetidens utgång skulle intagas i stadsplanen, att till staden afstå all matmylla, som finnes å Tomten, samt att ej få tillstoppa det genom området dragna afloppsdi- ket, mot en årlig arrendegäld af 600 mark utarrendera denna fabriksTomt af 3,244 m² areal; samt blef denna hemställan af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾).

Utarrendering
af Flis-
holmen.

Hos Drätselkammaren hade Handlanden Frans Sjöblom ansökt att för uppförande af ett båthvarf få arrendera staden underlydande Flis- holmen och förordnade Kammaren, efter att hafva inhemtat Hamnkonto- rets yttrande i ärendet, och då detta kontor icke fann något hinder före- ligga för holmens disponerande för det af sökanden afsedda ändamålet, till syn och värdering af holmen. Och som synemännen enats om att för- orda utarrendering af sagda holme af 1,869 ha areal för det angifna än- damålet mot en årlig arrendeafgift af 200 mark samt med vilkor, att syd- vestra delen af holmen af arrendator hålles tillgänglig för allmänheten i och för torkning af fiskbragder och upphalning af båtar; och när sö- kanden förklarar sig nöjd med dessa af synemännen uppställda vilkor, anhöll ³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att, utan att hafva på sedvanligt sätt genom auktion inför Kammaren till den mest betalande utbudit arrenderätten till holmen, att till sökanden på anförda vilkor utarrendera Flis- holmen; hvilken anhållan äfven af Stadsfullmäktige bifölls ⁴⁾).

Framtida dispo-
sition af lägen-
heten N:o 22
Södervik.

Enär arrenderätten till staden underlydande villalägenheten N:o 22 Södervik skulle med redogörelseåret utgå, förordnade Drätselkammaren till afträdessyn å stället samt uppdrog tillika åt synemännen att uppgöra och till Drätselkammaren inlemna förslag till lägenhetens framtida dispo- sition. Med föranledande häraf föreslogo synemännen, anmälande att en stor del af lägenheten ingår uti den för förstaden Hörneberg af Stads-

¹⁾ Drks skrf. N:o 212 af den 29 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 8. — ³⁾ Drks skrf. N:o 237 af den 10 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 15.

fullmäktige redan godkända indelningen af fabriks- och bostadstomter samt äfven kommer att af jernvägsspårs framdragande till Hagnästorg längs Sörnäs Strandväg styckas i tvenne delar, att de å en bilagd plankarta med litt. A och B betecknade bostadstomterna äfvensom de med litt. C, D och E betecknade jordområdena skulle utarrenderas för en tid af 5 år med rättighet för staden att, derest sådant finnes behöfligt, äfven tidigare efter 6 månaders uppsägning återtaga arrendet för dessa områden eller delar af desamma, i sistnämnda fall med afdrag uti arrendebeloppen i proportion till de afgående områdenas arealer. Och föreslugo synemännen de årliga arrendeafgifterna för ifrågavarande områden till följande belopp:

för bostadstomten A, inclusive rättigheten för innehafvaren att uthyra den derå förefintliga, staden tillhöriga byggnadsandelen, 600 mark;

för bostadstomten B, å hvilken uppförda byggnader tillhöra Trävaruhandlanden J. A. Jansson, 400 mark;

för åkern N af cirka 1,03 ha areal 300 mark, samt

för områdena D och E, af hvilka det sistnämnda på en bredd af 90 meter från det af Herr J. C. Norbäck egda sågverket ej får bebyggas eller användas till upplagsplats för trävaror, sammanlagdt 500 mark.

För öfriga i lägenheten Södervik ingående jordstycken föreslugo synemännen sådan disposition: att den med N:o 6 utmärkta upplagsplatsen skulle åt den mest bjudande, dock ej under 400 marks årligt arrende, utarrenderas intill utgången af år 1904, då arrendetiden för angränsande upplagsplatser å lägenheten N:o 21 Sörnäs utgår; att de med N:ris 7, 9 och 11 invid Söderviksgatan betecknade bostadstomterna äfvensom de för tillfälliga upplagsplatser lämpliga jordstyckena F, G och H skulle vid efterfrågan utarrenderas mot framdeles bestämmande pris.

Och anhöll ¹⁾ Drätselkammaren, som för sin del i allo godkände synemännens förslag, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande till ofvan beskrifna framtida disposition af ifrågavarande lägenhet N:o 22 Södervik; hvilken anhållan, äfven af Stadsfullmäktige bifölls ²⁾.

Då det bestående arrendet för staden underlydande plantagen N:ris 54 och 55 å villalägenheten Humleberg skulle med år 1898 utgå, förordnade Drätselkammaren till afträdessyn å stället samt hemstälde ³⁾ hos Stadsfullmäktige i anledning af synemännens förslag till plantagens fram-

Tomtindelning och utarrendering af plantagen N:ris 54 och 55 Humleberg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 233 af den 3 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 7. — ³⁾ Drks skrf. N:o 249 af den 17 nov.

tida disposition, ehuru ej i full öfverensstämmelse dermed: att den tomtplats, på hvilken förre arrendatorn, Enkefru Amanda Gustava Nyman tillhöriga större bonings- och uthuset äro belägna, finge till henne mot en årlig arrendeavgift af 250 mark utgifves på sex månaders uppsägningstid; äfvensom om bemyndigande ej mindre att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till tomtindelning för en villastad af ifrågavarande plantagen, än ock att tillsvidare, äfvenledes på sex månaders uppsägningstid, i större eller mindre delar utarrendera dessa plantagen. På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige bifalla Drätselkammarens framställning endast, såvidt angick platsen för fru Nymans byggnader, och förslaget att tillsvidare med sex månaders uppsägningstid utarrendera delar af ifrågavarande plantagen, hvaremot med tomtindelningen skulle anstå, till dess frågan om plan för Tölö stadsdel blifvit afgjord.

Disposition af
den s. k. Tilkka
ängen.

Med anledning deraf, att arrendetiden för den s. k. Tilkka ängen af staden underlydande Mejlans hemman skulle med år 1898 utgå, hade Drätselkammaren förordnat till afträdessyn å stället; och föreslog ²⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige beträffande ängens framtida disposition, på synemännens derom gjorda förslag, att densamma skulle delas i tvenne särskilda lotter, hvilka skulle erhålla de begränsningar, som en bifogad kartateckning närmare utvisade, och emot framdeles bestämmande afgifter utarrenderas intill utgången af år 1922, då arrendetiden för den af Finska trädgårdsföreningen disponerade delen af Mejlans hemman utgår, skolande Drätselkammaren vid utarrendering af ängslotterna i vanlig ordning underställa Stadsfullmäktiges bepröfvande de för dem erbjudna årliga arrendeavgifterna till staden. Förslaget blef af Stadsfullmäktige godkänt ³⁾.

Tillskottsmark
för Sandvikens
skeppsdocka
och mekaniska
verkstad.

Biläggande afskrift af tvenne köpebref, hvarmedels Aktiebolaget Sandvikens skeppsdocka och mekaniska verkstad blifvit egare till tomterna N:ris 36 i kvarteret N:o 118 och N:o 37 i kvarteret N:o 117, hvardera vid Båtsmansgatan, hade bolaget hos Drätselkammaren anhållit, att staden ville till bolaget afyttra icke allenast den del af Båtsmansgatan, som ligger emellan nämnda tomter, utan äfven norra ändan af Munkholmmsgatan, allt i och för nödig befunnen utvidgning af bolagets område. Med föranledande häraf föreslog ⁴⁾ Drätselkammaren, efter att å stället hafva låtit anställa syn och värdering, hos Stadsfullmäktige om

¹⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 5. — ²⁾ Drks skrf. N:o 250 af den 17 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 6 dec § 6. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 238 af den 10 nov.

bemyndigande att till bemålde bolag mot ett pris af 6,695 mark 80 penni försälja den del af Båtsmansgatan, som ligger emellan sagda tomter och innehar en areal af 334,790 m², äfvensom att till bolaget mot en årlig arrendeavgift af 451 mark 25 penni tillsvidare, och intill dess kvarteret N:o 176 inlöses af bolaget, utarrendera den framför tomten N:o 36 vid Båtsmansgatan liggande delen af Munkholmsgatan, sedan härför samt för ifrågavarande tomters jemte delen af Båtsmansgatan bildande till ett fabrikskvarter erforderlig ändring i stadsplan kunnat vinnas; hvarjemte Drätselkammaren utlofvade att, såsnart Kammaren erhållit kännedom om Stadsfullmäktiges beslut beträffande ofvanstående framställning och under förutsättning af bifall dertill, till Fullmäktige för möjliggörande af de på Fullmäktige ankommande vidare åtgärder angående ändring i stadsplan, insända för ansökan härom erforderliga kartor. Och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

På nuvarande arrendator af villalotten N:o 22 i Brunnsparkens östra område, Enkeassessorskan E. Bomans hos Drätselkammaren gjorda ansökan, enär den tid af 25 år, för hvilka vordna Ulrikasborgs Bad- och Brunnsbolag medels kontrakt af den 10 April 1873 till hennes aflidne man Arkitekten Aug. Boman öfverlätit sagda lott till bebyggande, den 10 April komme att utgå, om förmånen att jemlikt 7 mom. i sagda kontrakt yttermera i 25 års tid få disponera ännämnda villalott i numera Helsingfors stad underlydande Brunnsпарк, hemstälde ²⁾ Drätselkammaren, efter att å stället hafva låtit anställa föreskrifven syn, på synemännens i sådant afseende gjorda förslag, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, hvilket äfven meddelades ³⁾, att för en tid af 25 år, räknadt från den 10 April 1898, mot en med ca 50 % eller till 470 mark förhöjd årlig arrendeavgift till staden förlänga sökandens arrenderätt till ifrågavarande villalott.

Förlängning af arrendet till villalotten N:o 22 i Brunnsparkens östra område.

På Litografen Frans Oskar Liewendals arfvingars i egenskap af innehafvare af villan N:o 4 i Ulrikasborgs Brunnsparke vestra område hos Drätselkammaren gjorda anhållan att få tillgodonjuta den uti punkt 7 af arrendekontraktet af den 30 Juni 1874 emellan Ulrikasborgs Bad- och Brunnsinrättningsbolag och bemålde Litograf Liewendal omnämnda förlängning af arrendetiden på 25 år, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren, som låtit å platsen anställa behörig syn, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, att för

Förlängning af arrendet till villalotten N:o 4 i Brunnsparke vestra område.

¹⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 16. — ²⁾ Drks skrf. N:o 37 af den 10 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 1 mars § 10. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 155 af den 10 juni.

en tid af 25 år, räknadt från och med den 30 Juni 1899, mot en från 213 mark 13 penni till 297 mark förhöjd årlig arrendeavgift och på för öfrigt oförändrade arrendevilkor förlänga sökandenes arrenderätt till ifrågavarande villalott. Och godkände¹⁾ Stadsfullmäktige denna Drätselkammarens framställning, dock med tillägg af det villkor, att den å tomtan anlagda trädgården innan förlängningstidens början ställes i behörigt skick.

Förlängning af arrenderätten till Mejlans villa N:o 14.

Hos Drätselkammaren hade Professorn Gustaf Nyström, som genom kontrakt af den 1 Juni 1893 erhållit arrenderätt till staden underlydande bostadsvillan N:o 14 å Mejlans hemman för en tid af trettio år, framställt anhållan att på grund af 13:de punkten i arrendekontraktet, hvilket förutsätter möjligheten af en arrendeförlängning af högst tjugu år, för den händelse arrendatorn af lägenheten inom de första tio åren af arrendetiden verkställt kostsamma försköningar eller andra större förbättringar af den omfattning, att de derå nedlagda kostnaderna icke kunna inom arrendetidens utgång varda honom ersatta, blifva tillerkänd angifna förlängning af arrendetiden; och hade sökanden i sådant afseende inlemnat en af honom uppgjord planteckning för villans försköning. Derjemte anhöll sökanden om bifall till en å sagda planteckning angifven mindre reglering af villans östra gränslinie mot villan N:o 13, till hvilken arrenderätten genom testamente öfvergått till sökandens barn.

Efter att hafva låtit å stället verkställa behörig syn, hemstälde²⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att verkställa den gränsreglering emellan villorna N:ris 13 och 14 å Mejlans hemman, hvilken åberopade karta anger, samt dervid fixera den årliga arrendeavgiften för villan N:o 13 till 145 mark och för villan N:o 14 till 130 mark, räknadt från början af år 1899; samt att med 20 år, räknadt från och med den 1 Januari 1924, förlänga arrenderätten till villan N:o 14 mot skyldighet för arrendator af villan att i årligt arrende till staden erlægga för tiden från den 1 Januari 1924 till den 31 December 1933 Finska mark 156 och under tiden från den 1 Januari 1934 till den 31 December 1943 Finska mark 182 äfvensom i öfrigt fullgöra de under punkt 13 uti nu gällande arrendekontrakt föreskrifna vilkor för åtnjutande af arrendeförlängning. Och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige i alla delar godkänd³⁾.

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 15. — ²⁾ Drks skrf. N:o 283 af den 15 dec. — ³⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 18.

Hos Drätselkammaren hade Herr Otto Lucander i egenskap af utredningsman för Amalia Ulrika Ekholms sterbhus anhållit att mot arrendebelopp, som stadsmyndigheterna funne skäligt bestämma, erhålla förlängning af arrenderätten till villan N:o 3 Ås efter år 1899, med hvilket års utgång det nu bestående arrendet till sagda villa upphör, intill dess villatomten blefve uti fastställd stadsplan intagen och kunde inlösas. Och förordnade Drätselkammaren till syn och värdering å stället samt hemställde ¹⁾ senare på synemännens förslag hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till Amalia Ulrika Ekholms sterbhus för tiden från och med den 1 Januari 1900 till och med utgången af år 1911, då arrendetiden för de angränsande lotterna N:ris 5 och 7 utgår, mot en från 185 till 250 mark förhöjd årlig arrendeafgift samt på de för stadens bostadsvillor öfverhufvudtaget gällande vilkor utarrendera den del af nuvarande lägenheten N:o 3 Ås, som faller inom den med N:o 1 i kvarteret N:o 351 å ett nytt stadsplansförslag betecknade tomten, å hvilken sökandens byggnader äro uppförda; samt blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ²⁾.

Då Handlanden Rudolf Hamfeldt, som för närvarande på arrende intill utgången af år 1899 innehar upplagsplatserna N:ris 4 och 5 å jordlägenheten N:o 22 Sörnäs mot en årlig afgift till staden af resp. 430 mark 20 penni och 444 mark 68 penni anhållit om åtta års förlängning af detta arrende på oförändrade vilkor, hemställde ³⁾ Drätselkammaren, enär arrenderätten till upplagsplatserna i Sörnäs vid inför Kammaren anställda auktioner under en lång följd af år städse inropats af de förra arrendatorerna och arrendeafgiften för platserna hellre varit i ned- än uppgående, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, hvilket äfven meddelades ⁴⁾, att för en tid af fem år, räknandt från den 1 Januari 1900, på oförändrade vilkor förlänga sökandens nuvarande arrenderätt till ifrågavarande upplagsplatser.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren hade Herrar J. E. Francke och C. N. Norrman, såsom arrendatorer af staden underlydande Nätholmarne och lägenheten N:o 20 b. Sörnäs, gemensamt med Sörnäs Snickeri Aktiebolag anhållit om sådan klyfning af nämnda holmar och lägenhet, att Stora Nätholmen med tillhörande vatten och den del af fastlandet, som ligger vid bron, hvilken leder öfver till Stora Nätholmen, skiljdes från

1) Drks skrf. N:o 232 af den 3 nov. — 2) Stfs prot. den 15 nov. § 6. — 3) Drks skrf. N:o 32 af den 3 febr. — 4) Stfs prot. den 8 febr. § 15.

Lilla Nätholmen och motsvarande del af fastlandet, samt att arrendebeloppet måtte fördelas sålunda, att arrendet för Herrar Franckes och Norrmans andel skulle bestämmas till cirka en tredjedel af hela det nu gällande arrendet och beloppet för Sörnäs Snickeri Aktiebolag till återstående två tredjedelar. För ifrågavarande arrendelägenheter, åt Herrar Francke och Norrman upplåtna till utgången af år 1924, var det ursprungliga arrendet bestämdt: för lägenheten N:o 20 b Sörnäs till 825 mark, hvilken summa dock hvart tionde år skulle förhöjas med 10 %, och 6,267 hektoliter råg i oförändrad grundränta, samt för Stora och Lilla Nätholmarna till 500 mark kontant och 0,217 hektoliter råg i grundränta, skolande den kontanta arrendeafgålden äfven för holmarna hvart tionde år höjas med 10 %; och utgick det kontanta arrendebeloppet för tillfället med inalles 1,457 mark 50 penni eller 907 mark 50 penni för lägenheten Sörnäs och 550 mark för holmarne. Sedan Drätselkammaren uppdragit åt Byggnadskontoret att till Kammaren inkomma med fullständigt klyfningsförslag och sådant jemte behörig karta inlemnats, gående förslaget ut derpå att den å sagda karta med litt: A betecknade norra delen af lägenheten N:o 20 b Sörnäs, hvilken del Sörnäs Snickeri Aktiebolag önskade öfvertaga och hade en areal af 1,76 ha, åsattes ett arrende af 605 mark kontant och 2,565 hektoliter råg, samt den återstående södra, med litt. B betecknade delen, som skulle förblifva i firman Francke & Norrmans ego, belöpande sig till en areal af 2,54 ha, åsattes en årlig arrendeafgift af 302 mark 50 penni kontant och 3,702 hektoliter råg, äfvensom 366 mark och 0,142 hektoliter råg grundränta falla å Stora Nätholmen samt 184 mark och 0,075 hektoliter råg å Lilla Nätholmen, förblifvande den 10-procentliga, ofvan anförda förhöjningen äfven efter lägenheternas delning i gällande kraft, anhöll¹⁾ Drätselkammaren, som för sin del godkände klyfningsförslaget, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att emellan Herrar J. E. Francke och C. H. Norrman å ena sidan samt Sörnäs Snickeri Aktiebolag å den andra för ännu återstående arrendetid på angifvet sätt klyfva nämnda lägenheter, dock under förbehåll att innehafvaren af lotten B icke egde framställa något anspråk, på att staden skall vare sig anlägga eller upplåta mark för anläggning af gång- eller körväg till nämnda lott; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd²⁾.

¹⁾ Drks skrf. N:o 114 af den 12 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 17 maj § 11.

Af Drätselkammaren hade till Stadsfullmäktige insändts ¹⁾ ett af Byggnadskontoret uppgjort förslag till plan till en ny stadsdel, omfattande villaområdena Eko, Surutoin, Janssonska odlingarna, Ås och delar af Wallgård; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige öfverlemna förslaget till handläggning af ett utaf fem personer bestående utskott, som bland annat egde taga i ompröfvande namnen för de föreslagna gatorna; anmoda Helsovårdsnämnden att afgifva och direkt till sagda utskott öfverlemna utlåtande i ärendet; samt uppdraga åt Drätselkammaren att låta uppgöra längdprofiler öfver de redan planerade gatorna i Berghäll; och egde utskottet vid förslagets pröfning kommunicera med Brandkommissionen. Något utlåtande af utskottet hann dock icke under året afgifvas.

Förslag till
stadsplan för
villaområdena
Eko, Surutoin
m. fl.

På Beredningsutskottets förslag ³⁾ beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige till förstärkt antal i frågan om inlösen af magasinstitomterna vid Magasinskajen ⁵⁾ att, för erhållande af nödigt utrymme till utvidgning af lastnings- och lossningsplatserna vid Västra kajen och för utläggning i mån af behof af nya jernvägsspår och andra för underlättande af trafiken erforderliga anordningar, magasinstitomterna N:ris 1—12 vid Magasinskajen skola för stadens räkning inlösas; att åt ordinarie Stadsfullmäktige öfverlemna att utverka häraf föranledd ändring i stadsplanen; att uppdraga åt Drätselkammaren att emellertid, derest frivilliga aftal härom kunna träffas, i förberördt afseende inköpa tomterna N:ris 3—8 för det af egarene betingade pris af 20,000 mark för hvarje; tomterna N:ris 2, 9, 10 och 11 för ett pris af högst 20,000 för hvarje, hörntomten N:o 1 för högst 28,000 mark och hörntomten N:o 12 för högst 25,000 mark; att de tomter, hvilka icke kunna emot förenämnda pris genom frivilligt aftal förvärfvas, skola i expropriationsväg inlösas, i hvilket afseende åt ordinarie Stadsfullmäktige öfverlemnas att, sedan förberörda ändring i stadsplanen utverkats, vidtaga härför erforderliga åtgärder; att af de för tomternas inköp eller expropriation samt området planering m. m. erforderliga kostnader, 200,000 mark skola utgå ur de medel, som inflyta å det obligationslån, stort 7,000,000 mark, staden genom Kejs. Senatens beslut af den 4 Augusti 1897 undfått tillstånd att upptaga, hvaremot återstoden af kostnaderna för företagets realiserande skall bestridas med ordinarie inkomster; samt att åt ordinarie Stadsfullmäktige uppdraga att vidtaga alla öfriga åtgärder, som af ofvanstående beslut kunna föranledas.

Inlösen af sär-
skilda magasin-
tomter vid Ma-
gasinsgatan.

¹⁾ Drks skrf. N:o 208 af den 29 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 7. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 3. — ⁴⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 1. — ⁵⁾ Se 1897 års berättelse pg. 27.

I anledning af förstärkte Fullmäktiges ofvan anförda beslut beslöto ¹⁾ ordinarie Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att inkomma med förslag till sådan ändring i stadsplan, som påkallades af nyss omförmälda beslut; och sedan Kammaren, som låtit Byggnadskontoret uppgöra de i sådant afseende erforderliga ritningarna, insändt dem ²⁾ till Stadsfullmäktige, beslöto ³⁾ Fullmäktige aflåta underådning hemställan i ärendet. Uti skrifvelse från Magistraten för den 23 April underrättades sedermera Stadsfullmäktige, att Kejs. Senaten vid föredragning den 4 i nämnda månad funnit godt bifalla Stadsfullmäktiges anhållan om godkännande af sådan ändring i stadsplanen, som framgick af Fullmäktiges hemställan åtföljande planteckning; och beslöto ⁴⁾ Fullmäktige med föranledande häraf anmoda Drätselkammaren att inkomma med upplysning om, huru inlösen af ifrågavarande magasin stomter fortskridit, samt att hos Stadsfullmäktige föreslå i saken erforderliga åtgärder; och skulle tillika på grund af förstärkte Stadsfullmäktiges den 8 Februari fattade beslut underdånig hemställan från Stadsfullmäktige aflåtas om tillstånd att använda lånemedel för tomternas inlösen.

Genom skrifvelse från Magistraten för den 20 Augusti underrättades ⁵⁾ sedermera Stadsfullmäktige, att Kejs. Senaten den 4 i nämnda månad funnit godt gilla och fastställa förstärkte Stadsfullmäktiges beslut derom att för inlösen af tomterna N:ris 1—12 vid Magasinskajen använda ett belopp af 200,000 mark af de medel, hvilka inflyta å det nya sju miljoner stora $3\frac{1}{2}\%$ obligationslånet.

Eganderätten
till Artilleri-
gården i Tölö.

Genom Guvernörsemetets remiss af den 28 Februari med Militieexpeditionens i Kejs. Senaten skrifvelse af den 21 i samma månad hade Stadsfullmäktige affordrats förklaring och upplysning i anledning af chefens för ingenjörerna i Finländska militärdistriktet förnyade anhållan om utredning rörande eganderätten till den s. k. artillerigården i Tölö; och hade Drätselkammaren, till hvars beredning Stadsfullmäktige öfverlemnade ⁶⁾ ärendet, insändt ⁷⁾ ett af Byggnadskontoret till Drätselkammaren afgifvet skriftligt yttrande jemte kopia af en deri omnämnd karta och kartabeskrifning, af hvilka handlingar framgick att Byggnadskontoret icke lyckats öfverkomma någon äldre karta, angifvande Tölö hemmans gränser än en i kontorets arkiv förefintlig karta öfver Helsingfors stad med

¹⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 1. — ²⁾ Drks skrf. N:o 45 af den 17 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 1 mars § 17. — ⁴⁾ Stfs prot. den 3 maj § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 6 sept. § 4. — ⁶⁾ Stfs prot. den 15 mars § 4. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 225 af den 27 okt.

dess ägor, författad år 1775 af Carl Hagström; att å denna karta icke finnes antydt att den plats, hvilken för närvarande upptages af området Artillerigården, skulle tillhört någon annan än staden eller att å den- samma vore vid tiden för författandet af kartan uppförda några krono- byggnader; att å Byggnadskontorets exemplar af nämnda karta, hvaraf en dubbelt förvaras å länelandtmäterikontoret, den 26 Juli 1804 af O. J. Wahlberg antecknats med blyertz: „Nb. hvad som är olaveradt har i de senare åren af Kronan blifvit tillbygdt såsom på Skatudden och Tölö m. m.“; att ifrågavarande anteckning bland annat hänför sig till „Tölö sjukhus“, uppfördt å en del af det område, som för närvarande benämnes Artillerigården och enligt blyertzteckningarna omfattar jemte inhägnadt område en areal af 150 alnar ggr 100 alnar och således cirka 5,289 m², hvaremot den af Ingeniörstyrelsen arrenderade s. k. Artillerigården om- fattar en fem ggr större areal eller cirka 26,740 m²; samt att merberörda Artillerigårds område sålunda enligt nämnda karta åtminstone ett halft decennium före landets eröfring icke varit taget i anspråk för militära ändamål till ens närmelsevis den areal, som nu innehafves å arrende af Fin- ländska Militär Ingeniörstyrelsen.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige meddela Militieexpeditionen innehållet af Byggnadskontorets berörda yttrande, hvar- hos ofvannämnda kartakopia jämte åtföljande beskrifning skulle till be- mällda expedition insändas.

Af förekommen anledning föreslog ²⁾ Drätselkammaren och biföllo ³⁾ Stadsfullmäktige att redan våren 1898 för en kostnad af 5,400 mark låta planera Barnhemsgränden samt uti nästkommande 1899 års utgiftsstat för ändamålet observera detta belopp.

Planering af
Barnhems grän-
den.

På framställning af Byggnadskontoret samt för att i någon mån kunna tillfredsställa den stora efterfrågan på tomter för arbetarebostäder och fabriksanläggningar, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäk- tige om bemyndigande att för planering af Wilhelmsbergs-, Sibylle- och delar af Söderviksgatan uti förstaden Hörneberg samt för anläggning af vatten- och aflopsledningar under dessa gator af omhänderhafvande medel under år 1898 använda ända till 90,000 mark, hvilka borde under behöriga konti uti nästkommande 1899 års utgiftsförslag upptagas; och lemnade Stads- fullmäktige sitt bifall ⁵⁾ härtill, hvarjemte Stadsfullmäktige anmodade

Planering af
särskilda gator
i förstaden
Hörneberg.

¹⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 17 af den 20 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 25 jan. § 11. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 83 af den 7 april. — ⁵⁾ Stfs prot. den 19 april § 8.

Drätselkammaren att taga i öfvervägande, huruvida icke lämpliga fabriks-
tomter kunde anvisas å andra platser än de härintills för detta ändamål
afsedda samt särskildt utlåta sig, huruvida icke Blåbergslandet borde för-
bindas med fasta landet och tomter till anläggning af fabriker derstädes
anordnas.

Förlängning af
gångbanan
längs Vestra
chausséen.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 19 Oktober 1897 hade
föreningen „Arbetets Vänner,, i Tölö anhållit om gångbanans utmed Vestra
chausséen förlängning så långt stadens mark sträcker sig, och föreslog ¹⁾
i anledning häraf hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, hvars utlåtande
i ärendet inforrats och som icke kunde finna utförandet af den ompeti-
tionerade gångbanan vara af sådan vigt och brådskande beskaffenhet att
dermed omedelbart borde vidtagas, att ansökan för denna gång icke skulle
föranleda till vidare åtgärd från Stadsfullmäktiges sida. Stadsfullmäktige
beslöto ²⁾ för den skull anmoda Drätselkammaren att i förslaget till 1899
års budget för ifrågavarande ändamål upptaga ett anslag af 9,720 mark,
hvertill anläggningskostnaden af gångbanan beräknats.

Förlängning af
farleden till
Sörnäs hamn.

Då transporten af rysk petroleum till utländska hamnar numera ute-
slutande försiggår med stora tankångare af 4,000 till 6,000 tons drägtig-
het samt 22 å 24 fot djupgående, men farleden till Sörnäs lastageplats
mellan holmarne Sumparn och Blåbergslandet var uppmuddrad för endast
19 fots djupgående fartyg, hade firman Parviainen & C:o uti skriftlig
ansökan hos Stadsfullmäktige anhållit om vidtagande af sådan åtgärd.
att ifrågavarande farled med det första blefve till erforderligt djup upp-
muddrad. Detta ärende hade af Stadsfullmäktiges Beredningsutskott re-
mitterats till Drätselkammarens utlåtande; och föreslog ³⁾ Kammaren, ef-
ter att hafva infortrat Byggnadskontorets yttrande och förslag i saken
samt i öfverensstämmelse dermed, att Stadsfullmäktige ville besluta, att
farleden till Sörnäs lastageplats mellan anförda holmar omedelbart skall
uppmudras till 7 m djup samt att härför anslå ett belopp af 20,000 mark
att uti 1899 års budget intagas; och blef framställningen af Stadsfull-
mäktige godkänd ⁴⁾.

Fillskottsanslag
för uppförande
af ett bonings-
och uthus för
vattenlednings-
verkstaden i
Gammelstaden.

Uti årets budget ingick en utgiftspost å 38,700 mark för uppförande
af ett bonings- och uthus för vattenledningspersonalen i Gammelstaden,
men hade Stadsfullmäktige vid voterandet af nämnda anslag anmodat
Drätselkammaren att införskaffa nya ritningar till byggnadsföretaget,

¹⁾ Drks skrf. N:o 93 af den 21 april. — ²⁾ Stfs prot. den 3 maj § 12. — ³⁾ Drks
skrf. N:o 110 af den 5 maj. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 maj § 7.

hvilka ritningar sedermera skulle Fullmäktige till granskning och godkännande föreläggas ¹⁾. Härom hade Drätselkammaren vidtagit försorg, men då vid de nya ritningarnas inlemnande till Kammaren anmälts, att kostnaden för boningshuset, af orsak att byggnadsmaterialierna betydligt stigit i pris, icke kunde beräknas till mindre än 37,000 mark, mot tidigare uppgifna 34,000, samt att, då till förstnämnda kostnad lades kostnaden för uthuset, arbetets öfvervakande, vatten och afloppsledningar m. m. enligt Vattenledningskontorets projekt, totala utgiften för byggnadsföretaget ej kunde kalkyleras under 41,500 mark, ansåg sig Drätselkammaren, då Kammaren till Stadsfullmäktige insände fordrade ritningar, böra därom underrätta ²⁾ Fullmäktige, hvilka dock godkände ³⁾ både ritningar och det förhöjda kostnadsförslaget.

Enär det uti årets utgiftsstat upptagna anslaget af 12,500 mark för uppförande af ett obduktions- och likhus vid arbetets upprepade utbudande på entreprenad hade visat sig för knappt beräknadt och som dessutom uti det beräknade kostnadsbeloppet alls icke observerats kostnaden för vattenlednings instalation uti huset, af Vattenledningskontoret senare kalkylerad till 900 mark, ej heller för nödiga instrument och inventarier, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, hvilka äfven biföllo ⁵⁾ dertill, om ett tillskottsanslag för ändamålet af 5,400 mark att utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Tillskottsanslag
för uppförande
af ett obduktionshus.

Sedan byggnadsstyrelsen för tillbyggnaden af Maria sjukhusets ekonomibyggnad uti skrifvelse till Drätselkammaren anmält, att det för byggnadsföretaget anslagna beloppet af sammanlagdt 157,800 mark ⁶⁾ öfverskridits med 7,663 mark 72 penni, hvilka utbetalts för öfverarbeten åt entreprenörerne Odert Laine och Rob. Huber, anhöll ⁷⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition uti årets budget anvisade medel för anförda ändamål anslå det anförda, bristande beloppet, hvilket äfven skedde ⁸⁾.

Tillskottsanslag
för tillbyggnaden
till Maria sjukhusets
ekonomibyggnad.

Sedan Drätselkammaren ur den af Drätselkontoret uppgjorda råbalansen öfver stadskassans ställning vid utgången af innevarande års 2:a kvartal bland annat inhemtat, att de uti den för året fastställda utgiftsstaten upptagna anslagen till renhållning af stadens allmänna platser

Tillskottsanslag
för renhållning
af allmänna
platser, gator,
chausséer och
vägar.

¹⁾ Se 1897 års berättelse pg. 53. — ²⁾ Drks skrif. N:o 62 af den 10 mars. — ³⁾ Stfs prot. den 15 mars § 6. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 197 af den 15 sept. — ⁵⁾ Stfs prot. den 27 sept. § 10. — ⁶⁾ Se 1897 års berättelse pg. 40. — ⁷⁾ Drks skrif. N:o 251 af den 17 nov. — ⁸⁾ Stfs. prot. den 6 dec. § 7.

och gator samt af chausséer och vägar blifvit öfverskridna, samt i anledning häraf anmodat Byggnadskontoret att forderrast inkomma med uppgift å beloppen af de kostnader, hvilka kunde beräknas under året ytterligare skola åtgå till omnämnda renhållning, anhöll ¹⁾ Kammarren, efter att hafva erhållit angifna uppgift, att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda utgifter anslagna medel bevilja: för renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar 17,900 mark; för renhållningen af chausséerna 6,300 mark; och för renhållning af stadens vägar 4,600 mark eller således sammanlagdt 28,800 mark. Framställningen godkändes af Stadsfullmäktige ²⁾.

Tillskottsanslag för stadens planteringar och trädskolor.

På Stadsträdgårdsmästaren Olssons anmälan derom, att anslaget för Stadsplanteringarnas underhåll redan under November månad öfverskridits med 1,155 mark 40 penni, men af året ännu återstod cirka sju arbetsveckor, samt på hans i sådant syfte gjorda anhållan hemstälde ³⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition uti årets budget för oförutsedda utgifter anslagna medel anvisa för underhåll af stadens planteringar och trädskolor ett tillskottsanslag af 3,500 mark, hvilka medel äfven af Stadsfullmäktige beviljades ⁴⁾.

Tillskottsanslag för skulpturverket „De skeppsbrutna“.

Dels på framställning ⁵⁾ af Drätselkammaren dels till följd af en hos Stadsfullmäktige af Skulptören Rob. Stigell gjord hemställan derom, huruvida ej Stadsfullmäktige vore villiga att ersätta honom för de större kostnader i metallåtgång, starkare ställningar och ökade transportkostnader m. m., som åstadkommits deraf, att han med afseende å skulpturverket „De skeppsbrutna“ placerande uppe på Observatoriibergen ansett sig böra gifva gruppen en höjd af 4,45 m mot en kontraherad höjd af högst 3,70 m, beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige till betäckande af oförmälda kostnader bevilja ett belopp af 4,000 mark, hvaraf 2,349 mark 55 penni skulle åtgå ur den besparing, som af Utskänknings- och Utminuteringsaktiebolagens vinstmedel för år 1897 ännu var odisponerad, samt 1,650 mark 45 penni påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel för året.

Uppförande af simhus vid Gräsviken och vid stranden emellan villorna Bjällbo och Toivola.

På grund af särskilda hos Stadsfullmäktige gjorda framställningar beträffande uppförande på olika ställen vid de staden omgäfvande stränderna af simhus för den arbetande befolkningens bruk, hvilka framställ-

¹⁾ Drks skrf. N:o 199 af den 22 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 27 sept. § 11. — ³⁾ Drks skrf. N:o 253 af den 24 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 10. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 253 af den 24 nov. — ⁶⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 9.

ningar remitterats till Drätselkammarens utlåtande, föreslog¹⁾ Drätselkammaren, öfversändande till Stadsfullmäktige tvenne af Byggnadskontoret uppgjorda ritningar till simhus, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Kammaren att, med användande icke allenast af det i årets utgiftsstat för ändamålet upptagna anslaget af 8,000 mark utan äfven att ett enahanda anslag af 5,000 mark uti 1897 års budget och uti stadens räkenskaper såsom oanvänt öfverbalanseradt till redogörelseåret, låta enligt Byggnadskontorets åberopade ritningar snarast möjligt uppföra ett större simhus med afdelning för både män och qvinnor i Gräsviken vid ändan af den der förefintliga stenfyllningen och ett annat mindre sådant invid stranden af den emellan villorna Bjällbo och Toivola belägna allmänningen. Denna Drätselkammarens framställning, hvaröfver Stadsfullmäktige inhemtat²⁾ Helsovårdsnämndens tillstyrkande yttrande, blef af Stadsfullmäktige godkänd³⁾.

På Drätselkammarens derom gjorda framställning hade Stadsfullmäktige vid den 9 November 1897 hållet sammanträde beslutit, att vattenledningen under Parkgatan skulle fortsättas till villatomterna N:ris 5 och 6 i Brunnsarkens vestra område, för den händelse egarene af dessa villor garanterade staden en inkomst af 6 % å den kostnad för staden, af Vattenledningskontoret beräknad till 10,900 mark, anläggningen komme att medföra. Sedan den ifrågakomna garantiförbindelsen under år 1898 inlemnats och Vattenledningskontoret med biläggande af densamma anmält, att något hinder för vattenledningens utförande ej mera mötte, förutsatt att det erforderliga anslaget af 10,900 mark af Stadsfullmäktige beviljades, anhöll⁴⁾ Drätselkammaren om bemyndigande att genom Vattenledningskontoret redan under redogörelseåret låta utföra ifrågastående vattenlednings utsträckning under Parkgatan samt att uti 1899 års utgiftsstat intaga den härför beräknade kostnaden att utgå ur de för vattenledningsarbeten i allmänhet anvisade lånemedel; och blef bemyndigandet af Stadsfullmäktige beviljadt⁵⁾.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren på Ingeniör Gottfrid Strömbergs derom gjorda begäran och efter Vattenledningskontorets tillstyrkande, med biläggande af ett utaf sagda kontor uppgjort kostnadsförslag, hos Stadsfullmäktige anhållit⁶⁾ om tillstånd att ännu under redo-

Vattenledningens utsträckning under Parkgatan.

Vattenledningens utsträckning under Dalgatan.

1) Drks skrf. N:o 87 af den 14 april. — 2) Stfs. prot. den 19 april § 10. — 3) D:o d:o den 17 maj § 12. — 4) Drks skrf. N:o 38 af den 10 febr. — 5) Stfs prot. den 1 mars § 11. — 6) Drks skrf. N:o 142 af den 23 juni.

görelseåret genom Vattenledningskontoret få utföra vattenledningens utsträckning under Dalgatan i tionde stadsdelen till sökandens fabrikstomt N:o 13 vid Sörnäs Strandväg samt uti nästkommande års utgiftsstat upptaga härför erforderligt anslag af 6,700 mark, hvilket tillstånd äfven beviljades ¹⁾).

Vattenlednings utsträckning till slagtrinrättningen.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 18 April hade Helsevårdsnämnden framhållit särskilda anmärkningar beträffande missförhållanden vid slagtrinrättning härstädes samt föreslog bland annat för dessa missförhållandens afhjelpande utsträckning af stadens vattenledning till ifrågavarande inrättning. Med föranledande häraf beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige, jemte det Fullmäktige emotsågo att stadsläkaren icke skulle underlåta att fullgöra hvad på honom ankom till förebyggande af de sanitära missförhållandena, som vid slagtrinrättningen voro rådande, anmoda Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige fordernast inkomma med förslag till vattenledningens utsträckning till slagthuset, äfvensom till de öfriga åtgärder, hvartill Helsevårdsnämndens skrifvelse kunde föranleda. Till fullgörande af uppdraget infortrade Drätselkammaren Byggnads- och Vattenledningskontorens gemensamma yttrande, samt föreslog ³⁾, sedan detta yttrande erhållits och i enlighet dermed, att Stadsfullmäktige ville besluta att i utgiftsstaten för år 1899 upptaga ett anslag af 15,600 mark för vattenledningens utsträckning genom området för stadens arbetsgård till slagtrinrättningen; och godkändes ⁴⁾ förslaget af Stadsfullmäktige. Med afseende å de många arbeten, som redan ålåg Vattenledningskontoret, ansåg nämligen kontoret att ifrågavarande vattenledning kunde utföras först under instundande vinter och upplåtas till begagnande i Maj eller början af Juni 1899.

Bidrag till underhållet af Högholmen och Fölisön.

I likhet med hvad under tidigare år varit fallet, hade Direktionen för Helsingfors Utskänkningsbolag till Stadsfullmäktige afgifvit framställning om anslag ur bolagets vinst för 1898 till underhåll af de under direktionens förvaltning stående inrättningarna på Högholmen och Fölisön; och hade direktionen till utgångspunkt för sitt i sådant afseende gjorda förslag lagt tvenne sammandrag ur bolagets räkenskaper öfver utgifterna för sagda holmar under sistlidet år 1897 och de tio första månaderna af löpande år, samt med ledning af dessa sammandrag ansett sig böra beräkna utgifterna för nästkommande år 1899 till följande belopp, nämligen:

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 9. — ²⁾ Stfs prot. den 3 maj § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 130 af den 26 maj. — ⁴⁾ Stfs prot. den 7 juni § 17.

För Högholmen:

Aflöningar	<i>Små</i>	3,500: —
Arbetslöner	„	9,000: —
Planerings- och andra arbeten	„	6,000: —
Djurens utfodring (kostnaden förhöjd i anseende till de betydligt stegrade priserna på lifsmedel)	„	10,000; —
Remont af några större burar för hjortar samt för hästar och åsnor, äfvensom uppförande af nya burar	„	3,000: —
Till oförutsedda behof	„	1,500: —
		<hr/>
	Summa <i>Små</i>	33,000: —

Fölisön:

Aflöningar	<i>Små</i>	2,000: —
Arbetslöner	„	7,000: —
Planerings- och andra arbeten	„	3,000: —
För det tillämnade biologiska museet	„	2,000: —
Till oförutsedda behof	„	1,000: —
		<hr/>
	Summa <i>Små</i>	13,000: —

Sammanlagdt för båda holmarna *Små* 48,000: —

Från sina gårdar och byggnader kunde Bolaget beräknas
uppbära för år 1899 *Små* 30,000: —
hvarifrån dock måste borträknas till un-
derhåll af gårdarne *Små* 8,000: —
ränta å bolagets lån „ 2,000: —
afbetalning derå „ 1,600: — *Små* 12,000: —
så att nettobehållningen komme att uppgå till *Små* 18,000: —

På grund af förestående kalkyl, vid hvars uppgörande afseende fästs å den stegring i alla varupris och arbetslöner, som för närvarande inträdt, hade direktionen hos Stadsfullmäktige vördsamt anhållit¹⁾ att af bolagets vinstmedel för år 1898, hvilka torde komma att öfverstiga näst-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 34.

föregående års med några tusental mark, ett anslag af 30,000 mark blefve till underhållet af Högholmen och Fölisön beviljad under år 1899.

På Budgetsutskottets förslag, dit ärendets beredning af Stadsfullmäktige blifvit remitteradt¹⁾ beslöto²⁾ Stadsfullmäktige äfven godkänna framställningen.

Gatubelysningsordnandes efter den 1 Oktober 1900.

Vid sammanträde den 27 December 1895 hade Stadsfullmäktige i sammanhang med fastställande af stadens utgifts- och inkomststat för påföljande år och vid behandling af väckt fråga om allmädt införande af Auerbrännare vid gatubelysningen beslutit³⁾ uppdraga åt Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med utlåtande och förslag ej mindre derom än äfven beträffande anordnandet af sagda belysning efter den 1 Oktober 1900. För beredande af det senare ärendet hade Drätselkammaren tillsatt en af tio personer bestående special kommission; och uti en till Drätselkammaren stäld skrifvelse⁴⁾ af den 21 Maj föreslog denna kommission, på grund af i skrifvelsen närmare framhållna skäl, att Kammarerna i följande afseenden behagade hos Stadsfullmäktige göra framställning, nämligen: att Stadsfullmäktige ville bemyndiga två å tre personer att med Gaslysningsaktiebolaget härstädes underhandla om inköp för stadens räkning af bolagets gasverk med dertill hörande rörledningar, apparater, lyktor, inventarier och gasmätare m. m. samt införskaffa för bolaget bindande anbud; att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att omedelbart gå i författning om anskaffande af fullständigt projekt till ett nytt gasverk för staden; samt att Stadsfullmäktige till förstärkt antal ville beträffande belysningens i staden ordnande efter den 1 Oktober 1900 besluta, att för stadens räkning skall uppföras och bedrivas ett eget gasverk, eventuelt derjemte inköpas det gamla gasverket.

I och för det befintliga gasverkets värdering hade kommissionen till landet inkallat och som expert anlitat föreståndaren för Stockholms gasverk, Öfveringenjören Ad. Ahlsell, och hade han uppskattat detta gasverk med allt hvad dertill hör till ett värde af i rundt tal 1,000,000 mark. På kommissionens hos Gaslysningsaktiebolaget gjorda skriftliga förfrågan om det pris, hvartill bolaget ville till staden försälja sitt egande gasverk, blef detta pris emellertid af bolaget fixerat till omkring 1,600,000 mark. Majoriteten inom kommissionen, som fäste en viss vikt dervid, att köpeskillingen för gasverket från stadens sida skulle bestämmas så, att ett in-

¹⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 22 dec. § 3. — ³⁾ Se 1895 års berättelse pg. 92. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 20.

köp af gasverket verkligen kunde komma till stånd, ansåg på grund af anställda kalkyler öfver verkets affärsvärde i stadens hand att för verket kunde erläggas minst 1,221,354 mark.

Då Drätselkammaren till Stadsfullmäktige insände ¹⁾ kommissionens betänkande och förslag, meddelade Kammaren, att Kammaren obetingadt godkände kommissionens andra och tredje resolutionsförslag samt således finge hos Stadsfullmäktige förorda antagandet af desamma, men hvad deremot den första klämman vidkom, Drätselkammaren ansåg att inköp af gasverket kunde ifrågakomma endast under den förutsättning, att priset därför hålles skäligen vid värderingsnivån och i ingen händelse öfverskjuter 1,250,000 mark, utgörande den af Öfveringeniören Ahlsell beräknade värderingssumman, ökad med 25 % enligt § 7 af kontraktet om gasbelysningens införande af den 30 Maj 1860. Med afseende å ärendets brädslande beskaffenhet föreslog Drätselkammaren slutligen, att Stadsfullmäktige omedelbart ville hos stadens Magistrat utverka val af förstärkta Stadsfullmäktige för frågans afgörande.

Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ derföre ock att i bref till Magistraten anhålla om föranstaltande af val till förstärkande af Fullmäktiges antal för behandling af frågan, huruvida för stadens räkning skall uppföras och bedrifvas ett eget gasverk och eventuelt det gamla gasverket derjemte inköpes; samt att bemyndiga Drätselkammaren ej mindre att omedelbart gå i författning om anskaffande af fullständigt projekt till ett nytt gasverk för staden, än ock att med Gaslysningssaktiebolaget härstädes underhandla om inköp för stadens räkning af bolagets gasverk med dertill hörande rörledningar, apparater, lyktor, inventarier och gasmätare m. m. samt införskaffa för bolaget bindande anbud.

Med föranledande af detta Stadsfullmäktiges sist anförda beslut utsåg Drätselkammaren trenne delegerade för att med bolagets befullmäktigade representanter, Kommerserådet Wilhelm Hackman och Bankiren Emil Tolander träda i underhandling, och öfverlemnade dessa delegerade ³⁾ till Kammaren följande handlingar: a) ett af bolagets delegerade afgifvet prisanbud å bolagets hela egendom, med undantag af särskilda materialier och förråder, belöpande sig sagda anbud, hvilket var för bolaget bindande intill utgången af Augusti månad 1898, till 1,500,000 mark, eller, för den händelse staden ej vore villig att jemväl inlösa bolagets meka-

1) Drks skrf. N:o 132 af den 2 juni. — 2) Stfs prot. den 7 juni § 18. — 3) Stfs tryckta handl. N:o 24.

niska verkstad, alternativt till 1,450,000 mark; b) en till Drätselkammaren stäld skrifvelse innehållande motivering till berörda anbud; samt c) utdrag ur det vid Gaslysningsbolagets ordinarie bolagsstämma den 27 Juni förda protokoll, utgörande delegerades för bolaget fullmakt; och föreslogo Drätselkammarens delegerade uti den 12 Juli afgifvet utlåtande öfver förberörda anbud på upptagna skäl, att Drätselkammaren ville hos förstärkte Stadsfullmäktige hemställa, huruvida icke anledning förekomme att för inlösen af gasverket med allt hvad dertill hörer, med undantag likväl af mekaniska verkstadens maskiner och arbetsredskap, göra bolaget ett motanbud å 1,400,000 mark. Dessa handlingar öfversändes ¹⁾ af Drätselkammaren till Stadsfullmäktige med anmälan att Kammaren, efter omsorgsfullt öfvervägande af frågan, i allo omfattat det af Kammarrens delegerade framställda förslaget.

Vid ärendets behandling af förstärkte Stadsfullmäktige godkändes ²⁾ Drätselkammarens förslag om ett motanbud till Gaslysningsaktiebolaget å 1,400,000 mark, vid hvars omedelbara framställande skulle göras förbehåll derom, att bolaget skulle lemna sitt svar inom pågående Augusti månads utgång; och beslöts derjemte att förstärkta Stadsfullmäktige skulle sammankallas för behandling af det förslag Drätselkammaren komme att afgifva rörande inrättandet af ett nytt gasverk.

Sedan Kommerserådet Wilh. Hackman och Bankiren Emil Tolander i deras egenskap af befullmäktigade försäljare af Gaslysningsaktiebolagets egendom till Drätselkammaren inlemnad tvenne skrifvelser, den ena innehållande ett godkännande af förstärkte Stadsfullmäktiges anbud att för ett pris af 1,400,000 mark inköpa nämnda egendom med undantag af mekaniska verkstadens maskiner, arbetsredskap och öfriga inventarier; den andra anhållan att bolaget måtte beviljas en tid af 6 månader efter terminen för gasverkets afträdande för att bortflytta sådana maskiner och materialier, som icke ingå uti köpet och ej heller af staden öfvertagas; och sedan Drätselkammaren med förord till bifall ³⁾ å anförda anhållan till Stadsfullmäktige öfversändt dessa skrifvelser, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige bifalla densamma samt anmoda Drätselkammaren att med bolagets delegerade, på de af bolaget uppställda och af förstärkta Stadsfullmäktige den 2 Augusti godkända vilkor, afsluta köp af den del af bolagets egendom, som skall af staden inlösas; äfvensom att i god tid hos Stadsfull-

¹⁾ Drks skrf. N:o 158 af den 14 juli. — ²⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 1. — ³⁾ Drks skrf. N:o 184 af den 25 aug. — ⁴⁾ Stfs prot. den 6 sept. § 21.

måktige föreslå sättet för anskaffandet af de till liqidens verkställande erforderliga medlen.

Sedan Drätselkammaren till Stadsfullmäktige insändt ¹⁾ af Arkitekten O. Törnqvist uppgjorda definitiva ritningar till folkskolehuset vid Nikolaigatan, sådant Stadsfullmäktige till omfång och antal våningar bestämt detsamma ²⁾, jemte ett å 234,500 mark sig slutande kostnadsförslag, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige till förstärkt antal, att ur medel, som inflyta genom det på grund af Kejs. Senatens den 5 April 1897 gifna bemyndigande upptagna nya obligationslånet, anvisa ett belopp af 234,500 mark för uppförande af ett folkskolehus å tomten N:o 18 vid Nikolaigatan, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ifrågavarande kostnadsförslag och ritningar.

Folkskolehuset
vid Nikolai-
gatan.

Till Stadsfullmäktige hade den 7 December 1896 af fullmäktigen Herr V. Houborg inlemnats en motion derom, att Fullmäktige måtte nedsätta ett utskott för att taga under ompröfning de missförhållanden, som beträffande varors förtullning i staden med afseende å bristande utrymme i förefintliga tull- och packhus m. m. egde rum, samt till Fullmäktige inkomma med utlåtande och förslag till nya tullhusbyggnader eller ombyggnad af det nuvarande tullhuset. Det på grund här af Stadsfullmäktige tillsatta utskottet hade numera, efter att i ärendet hafva inhemtat yttrande af Tullkammaren, Trafikkontoret, Handelsföreningen, Hamnkontoret och Byggnadskontoret inlemnats sitt betänkande ⁴⁾, utmynnande deri att Stadsfullmäktige ville besluta: att hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val utaf förstärkte Fullmäktige för behandling af frågan om uppförande af nya tull- och packhusbyggnader äfvensom varuskjul, och borde förstärkte Stadsfullmäktige besluta: att låta, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med utskottets förslag och i den ordning, utskottet förordat, uppföra: a) å kvarteret n:o 184 på Skatudden nytt tull- och packhus, inrymmande lokaler jemväl för trafikkontoret samt stationskontor för hamnbanan; b) tre slutna och två öppna varuskjul å Skatuddskajen uppå uppgifven plats; samt c) en tillbyggnad till det täckta varuskjulet å Magasinskajen, inrymmande filial af tullkammaren och af trafikkontoret samt lokal åt hamnkontoret; att dessa byggnader skola bekostas medels lån på längre återbetalningstid än två år; att för detta ändamål och för påskyndande af kajarbetena å Skatudden anvisa å 1898 års ob-

Uppförande af
nytt tull- och
packhus för
staden.

¹⁾ Drks skrf. N:o 1 af den 7 jan. — ²⁾ Se 1897 års berättelse pg. 41—45. — ³⁾ Stfs prot. den 29 mars § 2. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 11.

lignationslån ett belopp af 1,455,000 mark; samt att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemnna att ej mindre utverka fastställelse å förstärkte Fullmäktiges beslut beträffande lånefrågan än vidtagna öfriga, af ärendet föranledda åtgärder. Slutligen och för den händelse att utskottets förestående förslag af förstärkte Fullmäktige skulle bifallas, hemställde utskottet att ordinarie Fullmäktige ville besluta: att hos vederbörande myndigheter utverka godkännande af de föreslagna ändrade anordningarna för tullverket äfvensom å förstärkte Fullmäktiges beslut att bekosta ifrågavarande byggnadsföretag med lån på längre återbetalningstid än två år; att åt Hamnbyggnadsdelegationen uppdraga att låta uppgöra och till Fullmäktige inkomma med definitiva ritningar och kostnadsförslag för ifrågavarande byggnadsarbeten äfvensom med utlåtande om möjligheten att genom uppförande af ytterligare en bro öfver Skatudden eller på annat sätt underlätta samfärdseln mellan Skatudden och den öfriga staden; samt anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med yttranden och förslag beträffande de tillägg till och ändringar i gällande instruktioner och aflöningsstater för trafik- och hamnkotoren, som af de föreslagna anordningarna påkallas.

Sedan ordinarie Stadsfullmäktige¹⁾ beslutit hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val för sådan förstärkning af Fullmäktiges antal, som enligt kommunalförfattningen erfordras för den till detta ärende hörande lånefrågan, beslöto²⁾ de på grund häraf tillkomna förstärkte Stadsfullmäktige att låta i hufvudsaklig öfverensstämmelse med utskottets förslag och i den ordning, utskottet förordnat, uppföra å kvarteret N:o 184 på Skatudden nytt tull- och packhus, inrymmande lokaler jemväl för trafikkontoret samt stationskontor för hamnbanan; att å Skatuddskajen uppföra slutna och öppna varuskjul i hufvudsaklig öfverensstämmelse med utskottets förslag, utom att i afseende å längd och fördelning af skjulen en sådan plan skulle följas, att hvarje skjul komme att innehålla blott en enda afdelning samt mellanrummen mellan skjulen användas jemväl till upplagsplatser äfvensom såsom hästdockor för gods, som komme att med fordon hemtas, samt att för öfrigt vid skjulens uppförande sådana förberedande åtgärder vidtagas, att öfver den mot hamnen vettande sidan af taket en promenadväg, om så anses lämpligt, i en framtid kunde anläggas; att förslaget om uppförande af en tillbyggnad till det täckta varuskjulet å Magasinskajen, inrymmande filial af tullkammare och trafikkontor samt

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 20. — ²⁾ Stfs prot. den 17 maj § 1.

lokal åt hamnkontoret, icke skulle föranleda till annan åtgärd, än att området närmast varuskjulet tillsvidare och intill dess frågan om lämpligaste tull- och packhusbehandlingen af varor, som lossas å Vestra kajen, vinner sin lösning, reserveras för att framdeles, i fall af behof användas för den föreslagna tillbyggnaden; att de sålunda beslutna byggnaderna skola bekostas medels lån på längre återbetalningstid än två år; samt att för uppförande af dessa byggnader och för påskyndande af kajarbetena å Skatudden anvisa å 1898 års obligationslån ett belopp af 1,325,000 mark. Slutligen godkändes utskottets förslag att åt ordinarie Fullmäktige öfverlemna att ej mindre utverka fastställelse å förstärkte Fullmäktiges beslut beträffande lånefrågan än vidtaga öfriga, af ärendet föranledda åtgärder.

Beträffande de å ordinarie Stadsfullmäktige ankommande åtgärder i ärendet godkändes ¹⁾ af desse Fullmäktige alla utskottets i sådant syfte gjorda, ofvan anförda förslag jemte det åt Hamnbyggnadsdelegationen uppdrogs att inkomma med det utlåtande och förslag, som af förstärkte Stadsfullmäktiges, från utskottets förslag något afvikande beslut påkallades.

Medels skrifvelse från Magistraten af den 20 Augusti underrättades ²⁾ sedermera Stadsfullmäktige att Kejs. Senaten vid ärendets föredragning den 4 i samma månad funnit godt gilla och fastställa förstärkte Stadsfullmäktiges ofvan relaterade beslut beträffande lånefrågan, i det att de af desse Stadsfullmäktige anvisade 1,325,000 mark finge utgå ur det af Kejs. Senaten den 4 Augusti 1897 staden till upptagande berättigade obligationslånet om sju millioner mark.

Vid af Stadsfullmäktige den 8 Februari hållet möte hade Stadsfullmäktige åt ett särskildt utskott uppdragit att i frågan ³⁾ angående utvidgande af Maria sjukhus och sjukhusafdelningen vid stadens Arbets- och Fattiggård inkomma med betänkande, och föreslog uti afgifvande sådant ⁴⁾ sagda utskott, att Stadsfullmäktige ville besluta till anställande af val utaf förstärkte Fullmäktige för att öfverlägga och besluta angående nedannämnda omständigheter, nämligen: att låta å norra delen af Maria sjukhusets tomt uppföra en sjukpaviljong af sten i två våningar, inrymmande, förutom operationsrum, omkring 50 sjukplatser, samt så inrättad, att ena hälften kan användas för medicinsk och den andra för kirurgisk behandling, men båda hälfterna framdeles, i fall af behof, kunna förenas, äfven-

Tillbyggnad till
Maria sjukhus
och sjukhus-
afdelningen vid
Arbets och
Fattiggården.

¹⁾ Stfs prot. den 17 maj § 1. — ²⁾ D:o d:o den 6 sept. § 5. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 38. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 22.

som att för ändamålet ur de af staden jemlikt Kejs. Senatens den 4 sistlidne Augusti meddelade tillstånd upplånade medel anslå ett belopp af högst 175,000 mark; att låta i hvfvudsaklig öfverensstämmelse med det af Fattigvårdsstyrelsen i sådant afseende uppgjorda förslaget utvidga den nuvarande sjukhusbyggnaden å stadens fattiggård medels en tillbyggnad af sten i två våningar med sammanlagdt ungefär 50 platser, äfvensom att å förenämnda lånemedel för ändamålet anvisa ända till 75,000 mark; samt att åt Drätselkammaren uppdraga att efter samråd med Styrelsen för Maria sjukhus och Fattigvårdsstyrelsen låta uppgöra definitiva ritningar och kostnadsförslag för hvardera af omordade byggnader, för att af ordinarie Stadsfullmäktige pröfvas och godkännas.

Derjemte föreslog utskottet att ordinarie Stadsfullmäktige, derest de i betänkandet framhållna synpunkterna i fråga om villkoren för åtnjutande af sjukvård i Maria sjukhus och andra dermed sammanhängande omständigheter vinna Fullmäktiges godkännande, ville besluta: att åt Helsevårdsnämnden öfverlemna att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till sådana ändringar uti och tillägg till de för Maria sjukhus nu gällande stadgar, som i öfverensstämmelse med ofvan anförda grunder kunde ifrågakomma, äfvensom att, sedan erforderliga uppgifter inhemtats, hos Fullmäktige föreslå den dagafgift, som för de skilda afdelnin-garna vid sjukhuset, med fästadt afseende vid de faktiska kostnaderna för senaste år, borde fastställas att tillsvidare gälla.

Och blefvo samtliga dessa förslagsresolutioner af Stadsfullmäktige godkända ¹⁾).

Ändring af
Musikpaviljongen i Brunns-
parken.

För nödiga kompletteringsarbeten vid Brunns-huset var bland annat beräknad en post å 1,800 mark för höjande af musikpaviljongen. Då emellertid arrendator af Brunns-huset, Fru Maexmontan-Knief, med inlemnande till Drätselkammaren af ändrad ritning för denna musikpaviljong, anhöll att densamma äfven finge göras något djupare, så att derå kunde gifvas smärre operettföreställningar, samt Fru Maexmontan-Knief förklarar sig villig att ej allenast bekosta häraf betingad förändring af paviljongen utan ock att emot erhållande af de för dess komplettering redan anslagna, ofvan anförda 1,800 mark ombesörja arbetets utförande till alla delar, föreslog ²⁾ Drätselkammaren, närslutande omförmälda ritningar, att Stadsfullmäktige ville med godkännande af desamma tillåta

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 2 och D:o d:o af den 6 sept. § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 92 af den 21 april.

sökanden att, mot erhållande af 1,800 mark samt med hennes afstående nu och framdeles från alla vidare anspråk på godtgörelse från stadens sida, omändra ifrågavarande musikpaviljong enligt dessa ritningar; och blef detta förslag af Stadsfullmäktige godkändt ¹⁾).

På ansökan af Handelsfirman Parviainen & C:o om tillstånd att å ^{Rätt att anlägga petroleum-} det för ändamålet i Sörnäs af firman arrenderade området samt å plats, ^{cistern i Sörnäs.} som å en ansökningen bilagd kartaskiss med rödt närmare angifves, få uppföra en tredje cistern för bevarande af raffinerad petroleum, understälde ²⁾ Drätselkammaren, som i ärendet inhemtat Byggnadskontorets yttrande, med afseende å den fara, som möjligen kan anses förbunden vid en anläggning af ifrågavarande slag, denna ansökan, hvartill bifall emellertid förordades på samma vilkor som tillföre samt med skyldighet för sökanden att undanskaffa ett å kartaskissen med bokstafven A betecknad hus, Stadsfullmäktiges pröfning och slutliga afgörande. Ansökan bifölls ³⁾ äfven af Stadsfullmäktige på de föreslagna vilkoren samt med tillägg af det förbehåll, att sökanden skall underkasta sig sådana ytterligare bestämningar med afseende å säkerheten, som tilläfventyrs framdeles kunde befinnas påkallade.

Sedan Drätselkammaren den 21 Juli åt Vicehäradshöfdingen Axel Th. Möller emot en årlig arrendeafgåld af 900 mark upplåtit sydvästra delen af kvarteret N:o 182 vid Hafshamnen, tillsvidare och på 6 månaders uppsägningstid, i och för anläggning af en ångvedsåg samt uppläggning af ved, anhöll Herr Möller hos Drätselkammaren att i enlighet med tvefaldt inlemnade ritningar få å angifven plats vid Hafshamnen österom det s. k. Ursinska simhuset anlägga en provisionel lossningsbrygga. Härtill förordade ⁴⁾ Drätselkammaren, som emellertid i ärendet inhemtat yttrande af Hamnkoret, hvilket var af den åsigt att ifrågavarande brygga helst borde anläggas af staden men i hvarje fall bifallas till utförande endast under förbehåll, att äfven farkoster med last till andra personer än sökanden, finge af Hamnkoret placeras invid samma brygga, då sådant kunde finnas lämpligt, bifall af Stadsfullmäktige utan andra förbehåll, än att bryggan 6 månader efter skedd uppsägning på sökandens bekostnad undanskaffas; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ⁵⁾).

¹⁾ Stfs prot. den 3 maj § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 123 af den 20 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 7 juni § 11. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 173 af den 4 aug. — ⁵⁾ Stfs prot. den 6 sep. § 9.

Ersättning för inredning af 2:ne rum i södra brandtornet.

Hos Brandkommissionen hade numera förafskedade Underbrandmästaren Frans Sjöblom till inlösen af staden hembjudit de af honom år 1895 å vinden af brandverkets hus vid Högbergsgatan inredda tvenne rummen ¹⁾ för ett pris af 1,500 mark; och hade såväl Brandkommissionen som Drätselkammaren ²⁾ förordat förslaget, jemte det Kammaren föreslog och Stadsfullmäktige biföllo ³⁾, att de för rummens ersättning erforderliga medlen af 1,500 mark blefve anvisade å Stadsfullmäktiges uti årets budget upptagna dispositionsmedel.

Provisorisk användning af varuskjulet vid Magasinskajen.

Sedan särskilde stadens handlande hos Stadsfullmäktige anhållit, att en eller två afdelningar af varuskjulet å Magasinskajen finge provisoriskt användas såsom packhus för ett större parti under December månad 1897 inföväntade varor, bemyndigade Stadsfullmäktige vid den 21 i nämnda månad hållet sammanträde Drätselkammaren att, efter undersökning af behofvets art, vidtaga nödiga åtgärder till varuskjulets upplåtande för det af sökandene afsedda ändamålet, samt att om Kammarens tillgöranden i saken sedermera hos Stadsfullmäktige anmäla. I anledning häraf anmälte ⁴⁾ Drätselkammaren hos Fullmäktige, att Kammaren vid sammanträde den 23 i sistsagda månad beslutit att å Trafikkamreraren Lindholm jemte Öfveruppsyningsmannen Hammarström öfverlemna att uti varuskjulet bereda utrymme för packhusbehandling af tullpliktiga varor, såvidt sådant låte sig göra utan förfång för den genomgående rörelsen.

Kanonens för middagsskottets affyrande.

Sedan Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige anmält ⁵⁾, att Drätselkammaren med afseende å Lotsgatans planering och då annan lämplig plats än marken för denna gata numera icke finnes å Skatudden för kanonens för middagsskottet affyrande, varit betänkt på att uppmana Sveaborgs Hamnstyrelse, som är egare till ifrågavarande kanon, härtills skött om densamma samt omhänderhaft skjutningen dermed, att helt och hållet bortföra kanonen, hvarvid äfven middagsskottens afgifvande skulle upphöra, under förutsättning att Stadsfullmäktige möjligen ej ville i saken annorlunda förordna. Med föranledande häraf biföllo ⁶⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammarens framställning, men beslöto tillika anmoda Drätselkammaren att inkomma med utlåtande, huruvida icke middagssignaleringskunde åstadkommas å Observatoriibergeren genom s. k. signaleringsbomber.

Frågan om byggnadsordning för fabriks-, magasins- och upplagstomter.

I anledning af en skrivelse från Stadsfullmäktiges utskott för beredande af frågan om särskilda ändringar i stadsplanen, i hvilken skrif-

¹⁾ Se 1895 års berättelse pg. 165. — ²⁾ Drks skrf. N:o 98 af den 28 april. — ³⁾ Stfs prot. den 3 maj § 16. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 14 af den 13 jan. — ⁵⁾ D:o d:o N:o 67 af den 10 mars. — ⁶⁾ Stfs prot. den 15 mars § 7.

velse bland annat föreslås att Stadsfullmäktige måtte åt ett särskildt utskott uppdraga att utarbета och till Fullmäktige inkomma med förslag till byggnadsordning för fabriks-, magasins- och upplagstomter i staden, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige i princip godkänna uttalandet derom att det i nu gällande stadsplan till fabriksqvarter afsedda området uti 6:te och 7:de stadsdelarne, såvidt detsamma är odisponerad, åtminstone till hufvudsaklig del icke bör till detta ändamål användas; samt att tillsätta ett af fem personer bestående utskott, som egde utarbета och till Fullmäktige inkomma med förslag till byggnadsordning för fabriks- samt magasins- och upplagstomter i staden äfvensom tillika föreslå de områden, som för dylika tomter finge upplåtas.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 30 April hade Tölö Sockerbruks Aktiebolag på uti skriften närmare framhållna skäl anhållit om Fullmäktiges benägna biträde till förverkligande af planen om byggande af ett jernvägsspår från statsjernvägarnes godsbangård härstädes längs Tölövikens öfver staden underlydande områdena Hagasund, Hesperia park och villa samt Tölö Sockerbruksområde i öfverensstämmelse med en skriften bilagd planritning, hvarom bolaget hos Jernvägstyrelsen gjort framställning, samt anhöll bolaget tillika att den staden tillhöriga, för detta jernvägsspår nödiga marken måtte af staden upplåtas utan ersättningskyldighet å bolagets sida. Vid den 2 sistlidne Maj hållet sammanträde remitterade Stadsfullmäktige denna ansökan till Drätselkammaren för erhållande af Kammarrens utlåtande i ärendet, samt hade för fullgörande häraf Drätselkammaren infordrat Byggnadskontorets yttrande i frågan.

Jernvägsspår
till Tölö socker-
bruk.

Uti sådant yttrande förordar bemälda Kontor på de af bolaget framhållna, beaktansvärda skälen bifall till bolagets anhållan; dock borde enligt Kontorets förmenande vid detta bifall fästas följande vilkor: 1:o) att bolaget beviljar staden rätt att å stranden af brukets område, för såvidt några byggnader deraf icke beröras, anlägga en kör- och promenadväg mellan Hesperia park och Djurgården, mot hvilken väg bolaget skulle åligga att anlägga och underhålla staket; 2:o) att bolaget genom en till 2 meters djup utförd muddring återfördjupar den af bankfyllningen för jernvägsspåret tilläfventyrs uppgrundade delen af Tölövik; samt 3:o) att bolaget af innehafvarinnan utaf villan Hagasund utverkar sig särskildt tillstånd till anläggande af ifrågavarande spår nedanför nämnda villa.

¹⁾ Stfs prot den 17 maj § 15.

För sin del förordade ¹⁾ Drätselkammaren bifall till ansökningen på de af Byggnadskontoret uppställda vilkor och med tilläggande härtill af ett fjerde sådant af innehåll, att staden förbehölle sig rätt att vid möjligt behof få bestämma öfver spårets förlängning och deraf följande trafikering af spårdelen till sockerbruket äfven af annan person eller annat bolag än Sockerbruksbolaget, mot skyldighet likvist för hvarje ny tillkommande trafikant att till så stort belopp, som af Stadsfullmäktige med fästadt afseende å motsedd trafik eller efter annan vid tillfället lämplig befunnen fördelningsgrund kan bestämmas, delta i den första anläggningens kostnaden för spårdelen till sockerbruket, häri inberäknad värdet för den mark, som af detta spår upptagits, hvarför bolaget äfven skulle förpliktas att efter jernvägsspårets fullbordande uppgifva den exakta kostnaden för detta spår till Drätselkammaren, som åter egde på vanligt sätt anställa värdering af den för jernvägen i anspråk tagna marken och till sitt protokoll anteckna det sålunda funna värdet. Härigenom skulle klarligen ett kostnadsfritt afstående af stadens mark för ifrågavarande ändamål blifva endast provisoriskt och upphöra i och med detsamma fråga uppstode om någon ersättning till Sockerbruksbolaget i och för förlängning af dess spår.

Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ bifalla ofvanstående Tölö Sockerbruks Aktiebolags anhållan under de af Byggnadskontoret under punkterna 1—3 förordade vilkor, dock med sådant tillägg till förbehållet under punkt 3, att bolaget ålägges att med vederbörande villainnehafvare träffa öfverenskommelse om undanskaffande af de byggnader, som komme att skäras af den projekterade banan; äfvensom 4:o) att från bolagets sida icke finge uppställas hinder mot spårets förlängning samt hela spårets trafikering äfven af andra, derest behof deraf uppstår.

Telefonkabel
till Bengtåll.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrifvelse hade Helsingfors Telefonförening förnyat sin för ett år sedan gjorda anhållan om tillstånd att i Kaisaniemi park eller längs Unionsgatan invid sagda park uppsätta tre å fyra stolpar, hvilka komme att användas till fästen för en telefonluftkabelledning från staden till Broholmen. Och förordade ³⁾ Drätselkammaren på de talande skäl, som i skrifvelsen framhöllos, och med hänsyn tagen dertill, att det nu icke, såsom för ett år tillbaka, gälde att öfver en del af Kaisaniemi park draga ett större antal enskilda telefon-

¹⁾ Drks skrf. N:o 224 af den 27 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 26). — ²⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 13. — ³⁾ Drks skrf. N:o 222 af den 27 okt.

trådar, hvilka tillsamman tagna hade bildat ett för buskars och träd i parken växtlighet hinderligt trådnät, utan alla dessa trådar skulle komma att inneslutas uti en kabel, hos Stadsfullmäktige bifall till ansökningen. Fullmäktige godkände ¹⁾ äfven Drätselkammarens framställning, men beslöto tillika anmoda Kammaren att afgifva yttrande huruvida och inom hvilken tid Telefonföreningen borde åläggas inrätta underjordiska telefonkablar.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 14 Maj hade Elektriska Be-
lysnings Aktiebolaget härstädes, enär den af Fullmäktige år 1894 bestämda
perioden af 4 år, under hvilken trästolpar af bolaget finge begagnas för
uppbärande af bolagets luftledningar, utgick den 1 Augusti, om att ytter-
ligare 4 år, räknadt från nyss sagda dag, på härförinnan bestämda vil-
kor, få bibehålla och vid behof utvidga stolpledningar för levererande af
belysning. Och föreslog Drätselkammaren ²⁾, till hvars utlåtande ärendet
remitterats, efter att hafva inhemtat Byggnadskontorets yttrande i saken
samt framhållit den åsigt, att det härtills gällande provisoriet i bolagets
rättigheter icke vidare borde någon längre tid få fortbestå utan en defi-
nitiv lösning af bolagets ställning till staden påfinnas, hvaraf en allvar-
lig pröfning emellertid först då kunde ifrågakomma, när bolaget till
Stadsfullmäktige inlemnat något förslag i sådant syfte, att bolaget skulle
berättigas att endast intill årets utgång åtnjuta samma förmåner som hit-
tills, men förklaras skyldigt, för den händelse bolaget ville fortsätta sin
rörelse, att i god tid inom denna frist till Fullmäktige inkomma med för-
slag till ordnande af denna rörelse under förutsättning af användande i
hufvudsak af underjordiska ledningar. Med föranledande häraf beslöto ³⁾
Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag anmoda Drätselkamma-
ren att, efter underhandling med bolaget, senast inom instundande Ja-
nuari månads utgång inkomma med fullständigt förslag till nya, ändamåls-
enliga villkor beträffande bolagets ledningar, vid hvilka villkors pröf-
ning Stadsfullmäktige komme att bestämma terminer för den af Drätsel-
kammaren föreslagna förändringens genomförande. Tillika borde Magi-
straten anmodas att tillhandahålla Drätselkammaren erforderliga upplys-
ningar beträffande öfriga elektriska ledningar, hvilka Magistraten funnit
sig kunna tillåta.

Hos Drätselkammaren hade Ingenjören Godfrid Strömberg anhållit
om tillstånd att för levererande af elektrisk belysning ifrån sin å tomten

Elektriska Be-
lysnings Aktie-
bolagets anhäl-
lan om förlängd
rättighet att hål-
la luftledningar.

Elektriska led-
ningsstolpar
längs Östra
chausséen och i
Djurgården.

¹⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 12. — ²⁾ Drks skrf. N:o 201 af 22 sep. — ³⁾ Stfs prot. den 27 sep. § 12.

N:o 13 vid Sörnäs Strandväg uppförda fabrik längs Östra chausséen och norra Djurgården uppställa ledningar med cirka 35 stolpar; och förordade ¹⁾ Drätselkammaren, som i ärendet inhemtat Byggnadskontorets yttrande, i enlighet med dess förslag, hos Stadsfullmäktige bifall till sökandens anhållan sålunda, att han berättigades att under en tid af 4 år och för öfrigt på enahanda vilkor, som äro gällande för Helsingfors Elektriska Belysnings Aktiebolag ²⁾ uti 10:de stadsdelen samt omgifvande byggnadskomplexer och förstäder anlägga och underhålla elektriska belysningsledningar; hvilket bifall äfven af Stadsfullmäktige meddelades ³⁾.

Utvidgning af spårvägsnätet och införande af elektrisk drifkraft derå.

Jemte skrifvelse för den 12 Oktober 1897 hade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren i afseende å förberedande granskning öfversändt en af Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget härstädes till Fullmäktige inlemnad ansökan beträffande utvidgning af bolagets spårvägsnät och införande derå af elektrisk drifkraft enligt systemet för luftledningar. Tillika anmodade Fullmäktige Drätselkammaren att vid denna granskning taga i öfvervägande, huruvida icke ackumulatorsystemet borde vid de elektriska spårvägarna komma till användning, samt om ej skäl vore för handen, att Helsingfors stad antingen öfvertog spårvägstrafiken i dess helhet eller åtminstone inginge såsom delegare i bolaget. Med hänsyn till ärendets sammanhang i visst afseende med frågan om sättet för stadens belysning efter år 1900, i det en öfvergång härvid från gas till elektricitet måste tagas i öfvervägande, och en gemensamhet såväl beträffande kraftkällan som ock rörande nödiga stolpar för belysnings- och spårvägsledningarna kunde åtminstone ifrågasättas, uppdrog Drätselkammaren vid sammanträde den 24 i nämnda månad åt medlemmarne i den af Drätselkammaren förut tillsatta kommissionen för gatubelysningsfrågan, att till Kammarerna inkomma med yttrande och förslag angående Spårvägs- och Omnibusaktiebolagets ofvan anförda ansökan. Till fullgörande häraf afgaf utskottet ett längre utlåtande i ärendet, som utmynnade i följande förslag ⁴⁾: att bolagets anhållan om tillstånd, att å tomten N:o 28 vid Fabrikgatan få uppföra de för bedrifvande af bolagets elektriska affär nödiga byggnader, måtte af statsmyndigheterna afböjas, och att bolagets anhållan om tillstånd till anläggande af en ny spårvägslinie till nyssnämnda tomt i sammanhang dermed måtte få förfalla; men att bolaget måtte medgifvas rätt ej mindre till anläggande af ett antal nya omfartsspår å de gamla

1) Drs skrf N:o 94 af den 21 april. — 2) Se 1889 års berättelse pg. 20 och 1890 års berättelse pg. 15. — 3) Stfs prot. den 3 maj § 13. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 15.

linierna, än ock till eventuel flyttning såväl af det å Boulevardsgatan nedlagda spåret till Andrégatan, så att detsamma vid hörnet af sistsagda gata och Albertsgatan förenar sig med den gamla till Lappviksgatan gående linien, som ock af spåret å Sörnäslinien sålunda, att detsamma från Unionsgatan drages in på Elisabetsgatan och längs denna till Nikolaigatan, för att längs sistnämnda gata fortsätta till Senatstorget; äfvensom att bolagets anhållan om tillstånd att få uppställa och begagna stolpar och ledningar för drifvande af dess spårvagnar med elektrisk kraft samt bolagets i sammanhang dermed gjorda ansökan om förlängning till den 1 Januari 1930 af det mellan staden och Spårvägsbolaget afslutade kontrakt måtte bifallas med de vilkor och förbehåll, som ingå i nedanstående

Tillägg till det emellan Helsingfors stad samt Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget i Helsingfors den 10 juni 1890 afslutade kontrakt:

Emellan Helsingfors stads Drätselkammare, å stadens vägnar, samt Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget i Helsingfors är, beträffande den bolaget genom kontrakt af den 10 juni 1890 beviljade rätt att anlägga och trafikera spårvägar i Helsingfors stad och å dess afhysta område, under denna dag följande öfverenskommelse träffad:

§ 1.

Bolaget berättigas att för drifvande af dess spårvagnar med elektrisk kraft uppställa och begagna stolpar och elektriska ledningar ofvan jord, dock med iakttagande af:

1) att plats för uppställande af stolpar och ledningar å stadens mark upplåtes utan ersättning, men att der för dessas uppställning annans egendom behöfver tagas i anspråk, bolaget bör dertill förskaffa sig vederbörandes begifvande;

2) att de för anläggningen nödiga kontaktledningarna få bestå af blank tråd, men att de för tillförande af elektrisk ström använda trådarna böra vara öfverklädda med isolerande material;

3) att bolaget är förbundet att, innan öfvergång till begagnande af elektrisk drifkraft eger rum, till Stadsfullmäktiges granskning och godkännande inlemna fullständiga detaljförslag beträffande de för sådant ändamål nödiga anordningarna, hvarvid bl. a. bör uppgifvas sättet för strömtillförseln och för strömmens oskadliggörande vid ledningens bristande, antalet och beskaffenheten af de för spårvagnarna afsedda motorer, bromsinrättningar och åskskyddare äfvensom sättet för säkerställande ej mindre af i närheten af spårvägen befintliga fysikaliska och meteorologiska inrättningar än ock af telegraf- och telefonledningar samt af gas- och vattenledningsrör mot inverkan af såkallade vagabonderande strömmar; och ega Stadsfullmäktige för granskning af dessa detaljförslag använda en tid af två månader; äfvensom

4) att bolaget för öfrigt i afseende å såväl stolparnas beskaffenhet och uppställande som ledningarnas anläggande och begagnande är underkastadt de bestämmingar, Drätselkammaren efter vederbörande fackmyndigheters hörande kan pröfva nödigt föreskrifva.

§ 2.

För den händelse att ej inom två år, efter det detta kontraktstillägg af båda kontrahenterna undertecknats, en spårvägsanläggning blifvit med arbete belagd, hvilken afser att genom en s. k. ringlinie med hvarandra förbinda de olika delarna af staden, åligger det bolaget att inom ett år derefter anlägga och till trafik upplåta en spårvägslinie, hvilken uppfyller de i § 1 mom. e) af gällande kontrakt för linien N:o 5 fastställda bestämmingar, dock så att denna nya linie berör Sandvikshammen.

§ 3.

Skulle annan spårvägsanläggning än den af bolaget bedrifna i staden uppstå, är bolaget, ifall Stadsfullmäktige pröfva sådant oundgängligen nödvändigt, förbundet att mot skäligen ersättning på kortare sträckor upplåta de af bolaget anlagda spåren till begagnande af det andra spårvägsföretaget.

§ 4.

Vid de spårvägslinier, der trafik med elektrisk drifkraft införts, är bolaget pligtigt att under de tider af dagen, då trafiken pågår, underhålla turer i liniernas hvardera riktningar minst hvarje femte minut.

§ 5.

Ifall annan spårvägsanläggning, än den af bolaget bedrifna, komme att i staden uppstå, är bolaget förbundet underkasta sig en sådan anordning, att spårvägspassagerare kunna från den ena anläggningens linier öfvergå till den andras, utan att dervid vara skyldige erlägga högre totalafgift, än i § 4 mom. d) af gällande kontrakt medgifves.

§ 6.

I stadens tjänst stående polisman, som är i tjenstutöfning, är berättigad att städse utan afgift begagna sig af ledig plats i bolagets spårvagnar, hvarjemte det åligger bolaget att till Drättselkammarens disposition, för att af i stadens tjänst stående personer begagnas, ställa tio biljetter, som berättiga till afgiftsfri färd å bolagets spårvägslinier.

§ 7.

I händelse bolaget inom tre år från den dag, då detta kontraktstillägg undertecknats, infört spårvägstrafik med elektrisk drifkraft å samtliga sina linier, samt staden ej begagnar sig af densamma härigenom förbehållen rätt att vid den nu bestämda kontraktstidens utgång tillösa sig spårvägsanläggningen enligt det värde, som af godemän då åsattes densamma, berättigas bolaget att intill den 1 januari 1930 begagna anläggningen för dermed afsedt ändamål; vid hvilken tids utgång staden åter träder i sin rätt att tillösa sig spårvägsanläggningen, dock till ett pris, som med 20 % understiger det af godemän vid tiden beräknade värde.

Enär Drättselkammaren i allo kunde förena sig om kommissionens förslag, insände ¹⁾ Kammaren det med förord till Stadsfullmäktige. Härvid framhöll Kammaren dock att Kammaren såsom allmängiltig ej kunnat omfatta den af kommissionen uti ifrågavarande fall uttalade princi-

¹⁾ Drks skrf. N:o 82 af den 7 april.

pen, att alla en kommuns intressen vid koncessionerade anläggningar kunde genom kontrakt i saken till fullo beaktas, samt att från denna synpunkt betraktadt dock skäl för en kommun att såsom större aktionär deltaga uti ett dylikt företag måhända kunde i vissa fall föreligga.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren lemna Spårvägs- och Omnibus Aktiebolaget tillfälle att beträffande Kammarens förslag göra de skriftliga påminnelser, som af bolaget kunde befinnas nödiga; och egde Drätselkammaren till Stadsfullmäktige insända bolagets yttrande jemte de anmärkningar Kammaren i anledning deraf kunde anse påkallade.

Sedan Drätselkammaren med föranledande häraf i ofvan angifvet syfte korresponderat med bolaget, gjorde ²⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige förslag om följande ändringar uti kontraktstillägget, nämligen:

att efter orden: „på kortare sträckor“ uti § 3 skulle införas orden: „af högst ett byggnadsquartars längd“.

att efter orden: „det andra spårvägsföretaget“ uti § 3 skulle tilläggas: „med skyldighet för detta sistnämnda att bekosta anläggningen af in- och utfartsvexlingarna samt deras skötsel“;

äfvensom att i denna § infördes ett nytt mom. så lydande: „Vid spårkorsningar bekostas nyanläggningar och underhåll af det bolag, som af desamma är i behof“;

att uti § 6 efter orden: „i bolagets vagnar“ skulle införas orden: företrädesvis å främre vagnsplatformen“; samt

att ifall Stadsfullmäktige ville bifalla till bolagets anhållan om förmänsrätt till anläggande af nya spårvägslinier i Helsingfors, denna rättighet uti kontraktstillägget skulle upptagas under en ny 8:de §, sålunda formulerad:

För den händelse enskild person eller bolag anhåller om koncession för anläggning af nya spårvägslinier inom Helsingfors stads område, hembjudas sagda linier främst Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget till utförande. Afgifver bolaget ej inom två månader efter erhållen del af förslaget bestämdt svar eller nekar att utföra den föreslagna linien, eller ej är villigt att utföra den på för staden lika förmånliga vilkor, som af sökanden till koncessionen erbjudits staden eller underkastar sig de nya bestämmelser, stadsmyndigheterna i öfrigt pröfvadt nödigt föreskrifva, går bolagets förmänsrätt till densamma förlorad.

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 135 af den 2 juni. (Stfs tryckta handl. N:o 23).

Vid ärendets slutliga föredragning inför Stadsfullmäktige blef ej allenast Drätselkammarens resolutionsförslag utan ock Kammarens här ofvan meddelade förslag till „tillägg till det emellan Helsingfors stad samt Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget i Helsingfors den 10 Juni 1890 afslutade kontrakt“ med de nyss anförda förändringarna och tilläggen af Fullmäktige oförändradt godkända ¹⁾, med undantag af § 1, hvartill gjordes det tillägg, att bolaget eger ställa sig till efterrättelse de föreskrifter offentlig myndighet kan finna skäligt i säkerhetens intresse påbjuda; samt att någon sådan förmånsrätt för bolaget vid nya spårvägsliniers anläggande, hvarom bolaget anhållit och hvarför Drätselkammaren gifvit uttryck uti en ny § 8, af Stadsfullmäktige icke bifölls.

Koncession å
nya spårvägs-
linier.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 1 December 1897 hade Herrar M. Hallberg, A. Ramsay och J. Tallberg med närslutande af en plankarta öfver staden, å hvilken med röda linier in-tecknats förslag till nya spårvägar i staden eller, såsom det heter i skrifvelsen, till en ny länk i det spårvägsnät, som en gång skall genomkorsa Helsingfors stad, anhållit att, för den händelse en sådan spårvägslinie pröfvas för staden gagnelig, derå erhålla koncessionen. Detta ärende hade af Stadsfullmäktige remitterats till Drätselkammarens förberedande behandling och hade Kammaren i sådant syfte af den s. k. elektriska kommissionen, hvarom här tidigare ordats, infortrat yttrande i saken. Och föreslog ²⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, sedan kommissionen anmält att densamma, i afsaknad af de företaget närmare preciserande förslag, hvilka sökandene senare lofvat till Stadsfullmäktige inlemna, icke kunnat taga frågan under ompröfning, att den begärda koncession i den form den förelåg icke måtte af Stadsfullmäktige beviljas. Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ för den skull uppmana sökandene att förfullständiga sin ansökan med sådana närmare uppgifter beträffande tekniska och andra omständigheter, som den af Drätselkammaren tillsatta kommissionen funne vara af nöden för ärendets beredning.

Då sökandene emellertid underrättat kommissionen, att de med afseende å de kostnader, hvilka dylika uppgifters åstadkommande skulle medföra, icke vore villige införskaffa desamma, med mindre än att dem bereddes visshet att erhålla koncession å den föreslagna ringbanan, såvida de under loppet af pågående år inlemnade detaljeradt förslag i äm-

¹⁾ Stfs prot. den 14 juni § 2. — ²⁾ Drks skrf. N:o 29 af den 27 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 8 feb. § 14.

net, hvilket kunde af Stadsfullmäktige godkännas, i hvilket fall först då koncessionskontrakt kunde uppgöras, meddelade kommissionen Drätselkammaren, att kommissionen kunnat taga under ompröfning endast denna sökandenes sålunda modifierade anhållan. Och hade härvid en minoritet inom kommissionen ansett densamma kunna af Stadsfullmäktige bifallas, då någon nämnvärd tidsförlust härigenom ej uppstode och Stadsfullmäktige hade sig all rätt förbehållen vid detaljernas granskning samt man i annat fall riskerade, att sökandene ej vidare ville intressera sig för det dock för staden nyttiga företaget. Deremot hade majoriteten i kommissionen, som hvarken funnit uti sökandenes förslag föreligga någon ny idé, hvaraf möjlig fördel borde dem reserveras, eller ett abonement å en koncession med stadens intresse och värdighet förenligt, beslutit afgifva följande uttalande, nämligen: att i principiellt afseende något hinder icke förefinnes att upplåta spårvägskoncession åt flere bolag; att en ringlinie, afseende att med hvarandra direkt förbinda de bestående spårvägarne och de olika hufvuddelarna af staden, kan af kommissionen förordas; att kommissionen anser sig böra hos Stadsfullmäktige tillstyrka, att Fullmäktige icke under detta år upptaga till slutlig behandling några förslag till spårvägsanläggningar i staden, undantagande den linie Spårvägs- och Omnibusaktiebolaget på grund af § 1 mom. e i dess med staden afslutade kontrakt kan finna nödigt utföra; men att närmare utlåtande ej mindre beträffande den föreslagna ringbanans sträckning, än angående systemet för drifkraften derå, afgifter, förhållandet till redan bestående spårvägs-linjer m. m. kan afgifvas först, efter det fullständiga förslag af sökandene inlemnats.

Drätselkammarens hemställan ¹⁾ i ärendet till Stadsfullmäktige öfverensstämmde med majoritetens i kommissionen förslag. Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ emellertid i enlighet med minoritetens i kommissionen åsigt tillförsäkra sökandene koncession å den af dem föreslagna ringbanan, såvida de under loppet af året inlemnade sådant detaljeradt förslag i ämnet, hvilket kunde af Stadsfullmäktige godkännas.

I sammanhang med fastställande af utgiftsstaten för nästföljande år 1899 beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige till vissa ökade utgifter och utförande äfven af några andra allmänna arbeten, än hvarom här tidigare ordats och af hvilka må anföras följande.

Budget för år
1899.

¹⁾ Drks skrf. N:o 81 af den 7 april. — ²⁾ Stfs prot. den 14 juni § 3. — ³⁾ Drks skrf. N:o 228 af den 28 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 25.) Stfs tryckta handl. N:ris 29, 35 och 36, Stfs. prot. den 22 dec. § 1.

Förvaltning och drift af vattenledningen.

Å vattenledningskontorets under rubriken *Förvaltning och drift* upptagna stat hade en förhöjning af 1,300 mark observerats, i det Drätselkammaren för Vattenledningsingeniören, på hans derom gjorda begäran och då inrättningens utvidgning och vattenkonsumtionens tillväxt under de senare åren medfört för honom i flere afseenden ökad arbete och ansvar samt han vid stadens vattenledning redan under mera än 15 års tid innehaft ordinarie tjänst, i sitt förslag till budget upptagit ett personelt lönetillskott på 1,000 mark; samt Stadsfullmäktige vid den 6 September hållet sammanträde beslutit höja Rörmästaren Bromans aflöning med 300 mark.

Underhåll och remont af vattenledningen.

Under rubriken *Underhåll och remont* af vattenledningen bortlemnades hvarje vidare anslag för brandposters förseende med nya trækistor, hvaremot anslaget för reparation och justering af vattenmätare förhöjdes från 2,000 till 2,500 mark, på grund af vattenmätarens under senaste år betydligt ökade antal.

Nytt vattentorn vid vattenledningen.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 20 Oktober hade Vattenledningskontoret föreslagit att, till förebyggande eller åtminstone minskande i väsentlig mån af de stora tryckvexlingarna inom rörnätet vid oregelbunden vattenkonsumtion och häraf föranledda störingar samt minskad säkerhet vid inträffande större eldsvådor, arbetena å det vattentorn, förlagdt antingen å Observatoriiberget eller å tomten N:o 18 vid Bergmangatan, hvars eventuella uppförande, jemlikt Förstärkte Stadsfullmäktiges den 5 April 1897 fattade beslut, skulle bekostas ur obligationslånet af år 1898, finge under nästkommande år påbörjas, hvarjemte Kontoret framhöll att, då föreståndaren för astronomiska observatoriet vägrat godkänna tornets förläggande å den plats å Observatoriiberget, hvilken allena kunde komma i fråga, annat val för tornet icke återstode än tomten vid Bergmangatan, hvarest detsamma, ehuru i estetiskt afseende mindre tilltalande och i anläggning något dyrare, likväl kunde utföras lika ändamålsenligt som på Observatoriiberget. Emedan vattentornet i ingen händelse kunde fullbordas under ett år, vore för 1899 endast en del af det totala, till 252,400 mark beräknade kostnadsbeloppet behöfligt, och anslog Vattenledningskontoret den under året erforderliga summan i rundt tal till 190,000 mark, deraf till bergsprängning å tomten och gråstensarbeten å tornet 120,000 mark, till rörledningar inom och utom tornet 41,400 mark samt till en del nya hufvudrör och diverse 28,600 mark.

Med föranledande häraf hade Drätselkammaren, som för sin del ansåg att med utförande af ifrågakomna vattentorn icke vidare borde för-

dröjas, till Stadsfullmäktige öfversändt ¹⁾ Vattenledningskontorets öfver-
mällda förslag med tillhörande ritningar samt i budgetförslaget för arbetena
å tornet upptagit ett anslag af 190,000 mark; hvarhos Kammaren för-
menat att hvarje tanke på tomtplats för detsamma å Observatoriiberget,
med afseende å den planering och den disposition öfverhufvud detta berg
numera undergått, borde öfvergifvas.

Budgetsutskottet, till hvars ytterligare beredning ärendet öfverlem-
nats, erkände vigten deraf, att frågan om vattentornets uppförande skulle
bringas till ett skyndsamt slut, men tilltrorde sig dock icke kunna be-
döma, huruvida från teknisk synpunkt någon anmärkning vore att emot
projektet framställa. På grund häraf och då Vattenledningsingenjören
sjelf förutsatt, att förslaget komme att underkastas en ytterligare pröf-
ning, föreslog utskottet att, innan definitivt beslut om denna betydande
utgift skulle fattas, staden skulle anhålla om utlåtande öfver projektet af
den framstående auktoriteten på hithörande område Ingeniör Alrutz, f. d.
chef för vattenledningsverket i Stockholm. För att arbetena å vattentornet
efter ärendets slutliga afgörande, omedelbart måtte kunna vidtaga, skulle
enligt utskottets förmenande emellertid öfvermällda belopp af 190,000 mark
eventuelt för ändamålet anslås och i sådant afseende i staten upptagas.
Och blefvo dessa utskottets förslag af Stadsfullmäktige godkända.

Förutom anslagsposten för vattenledning till Slagtinrättningen, un-
der Dalgatan och Sörnäs Strandväg, till villorna i vestra Brunnsparken,
under Wilhelms-, Sibylle- och Söderviksgatorna, hvilka till sammanlagdt
belopp af 69,000 mark, såsom här tidigare framhållits, af Stadsfullmäk-
tige under året beviljats såsom förskott på 1899 års utgifter, upptogs
uti budgeten för sagda år i och för rörnätets utsträckning 109,600 mark,
hvaraf bland annat för vattenledning från Lappviksgatan till Sandudd
20,700 mark och från Styrmansgatan under Ärtholmsgatan till adr. num-
mer 15 vid samma gata samt för vattenledningar inom de föreslagna nya
11:te och 12:te stadsdelarna 44,700 mark. För inköp af vattenmätare
anslogs 5,000 mark.

Utsträckning af
rörnätet samt
inköp af vatten-
mätare.

I Drätselkammarens förslag för remont och underhåll af stadens
byggnader under år 1899 hade upptagits ett belopp af 46,700 mark, hvil-
ket af Magistraten minskats till 42,700, men beviljade Stadsfullmäktige
på Budgetsutskottets förslag härför en summa af endast 38,290 mark, på
följande sätt fördelad:

Remont och un-
derhåll af sta-
dens byggnader.

¹⁾ Drks skrf. N:o 219 af den 13 okt.

för yttre målning m. m. af tull- och packhuset . . .	2,460: —	
„ remont af pumphuset i Brunnsparken och om- byggnad af bron till pumphuset	1,900: —	
„ remont af gamla träpaviljongen vid Maria sjuk- huset m. m.	5,100: —	
„ yttre målning m. m. af Folkbiblioteket	2,430: —	
„ d:o d:o d:o af Rådhusannexet	2,800: —	
„ remont af centralpolisens lokaler i f. d. Bara- noffska huset	1,300: —	
„ snötransport m. m. från stadens gårdar	4,300: —	
„ diverse reparationer	18,000: —	38,290: —

Nybyggnader.

Under XIV:de hufvudtiteln i stadens utgiftsförslag och dess underafdelning Nybyggnader upptogs, förutom de tidigare ¹⁾ omnämnda anslagen af 670,000 mark för nytt tull och packhus å Skatudden, 150,000 mark för en ny sjukpaviljong å Maria sjukhus och 75,000 mark för tillbyggnad till sjukhuset å Arbets- och Fattiggården, 2,500 mark för en ny större pissoir i Henriksesplanaden vid hörnet af Brunnsgatan, 2,500 mark för en enahanda inrättning i hörnet af Aspnäsgatan och Östra chausséen, samt 1,000 mark för en dito mindre vid Östra Hamngatan, 1,000 mark för ett provisoriskt afträde å Skatudden, 8,000 mark för ett simhus vid Hörneberg och 7,400 mark för inredning af en visitationspaviljong i täckta varuskjulet vid Vestra kajen, på hvilken paviljong Tullkammaren gjort anspråk ²⁾.

Gators och allmänna platser
remont, underhåll och nyanläggning.

För „remont och underhåll“ af *Gator och allmänna platser* hade Drättselkammaren af de många utaf Byggnadskontoret föreslagna gatuomläggningarna ansett sig kunna upptaga endast stensättning med nubbssten i asfalt af stadens andel af Vesta kajen från Salutorget till Norra magasinsgatan med 31,000 mark. Ifrågavarande, starkt trafikerade, med fältsten belagda strandgata befann sig nämligen uti ett synnerligen förfallet skick. För att emellertid ifrågavarande stensättning skulle kunna komma till utförande under 1899, förutsatte det att Magistraten skulle ålägga de privata gårdsegarene invid gatan att samtidigt och med samma material omlägga sina gatuandelar. Detta gatuarbete hade för öfrigt ett visst sammanhang med föreslagen ommurning af den äfven i underhålligt skick befintliga trappkajen omkring Katerhamnen, hvilken remont enligt Drät-

¹⁾ Se pg. 35—38. — ²⁾ Drks skrf. N:o 216 af den 13 okt.

selkammarens förmenande borde under nästa år utföras och hvarför Kam-
maren under rubriken „Hamnar“ upptagit nödigt anslag. På Magistra-
tens förslag anslogo Stadsfullmäktige emellertid för remont och under-
håll af gator och allmänna platser, förutom nämnda summa, 7,200 mark
för stensättning med nubbsten af körbanan öfver Högvaktstorget och
3,080 mark för makadamisering af den återstående delen af samma torg.

Uti sitt budgetförslag hade Drätselkammaren med 27,300 mark upp-
tagit anslag för stensättning af stadens andel i Myntkajen, hvilken i så-
dant fall bland annat komme att upptaga den betydande trafiken till
och från warrantmagasinen, Magistraten hade dock ansett detta arbete
böra anstå, tills den nya tull- och packhusbyggnaden blifvit uppförd.
Som emellertid något måste göras för att förbättra vägen till warrant-
magasinen, hvilken för närvarande höst och vår är så godt som ofarbar,
hade Budgetutskottet, efter undersökning å platsen, förenadt sig om att
föreslå att under år 1899 Ankargatan, Östra Hamngatan och den emellan
nämnda gator fallande andelen af Kanalgatan måtte stensättas. Stadens
andel i kostnaderna för dessa arbeten hade af Byggnadskontoret beräk-
nats till resp. 4,800, 2,900 och 3,300 mark, och upptogo Stadsfullmäktige
förty under rubriken „nyanläggning“ dessa poster i budgeten för år 1899,
förutom af Drätselkammaren utöfver ofvanstående 27,300 mark föreslagna
6,000 mark för stensättning med fältsten af körbanan öfver Skatuddstor-
get, 18,000 mark för stensättning med fältsten af Kanalgatan från Skat-
uddsbron till Östra Hamngatan, 6,500 mark för makadamisering af Vestra
Hamngatan och 1,800 mark för stensättning af stadens andel af Docks-
gatan mellan Sjömans- och Fredriksgatorna.

Under rubriken „regleringsarbeten“ för gator ingick i Magistratens
budgetförslag en post å 53,000 mark, utgörande det belopp, hvarmed den
faktiska kostnaden för inlösen af tomterna N:ris 1—12 vid Magasinska-
jen kommer att öfverstiga det anslag om 200,000 mark, som förstärkte
Stadssfullmäktige för ändamålet beviljat¹⁾ af 1898 års lånemedel. Då
det emellertid syntes Budgetutskottet sakenligare att å utgiftssidan upp-
taga berörda kostnad i dess helhet samt sedermera å inkomstsidan obser-
vera den ur lånemedlen utgående delen däraf, upptogs anslaget för tom-
terna N:ris 1—12 vid Magasinskajen med 253,000 mark.

Vidkommande den uti samma underafdelning af Drätselkammaren
upptagna posten å 40,000 mark för „Järnvägsspår å Sörnäs strandväg,

Regleringsar-
beten för gator
och allmänna
platser.

¹⁾ Se pg. 23.

incl. planering“, ansågs visserligen någon trafik för det tillämnade spåret vara att påräkna från de i denna trakt befintliga fabriken, men att, från det allmännas synpunkt sedt, ifrågavarande jernvägsspår skulle hafva sin egentliga betydelse för underlättande af vedtransporten till de vidsträcktastadsdelarna norr om långa bron. Då en fördelning af den år för år tilltagande vedtrafiken på skilda platser äfven borde ligga i stadsjernvägar-nes intresse, syntes det derföre Budgetsutskottet icke vara obilligt, om statsjernvägarne, som komma att skörda hela inkomsten af trafiken, äfven skulle bekosta hela spåranläggningen med undantag af de nödvändiga planeringsarbetena, beräknade att kosta 20,000 mark. I öfverensstämmelse härmed beslöto Stadsfullmäktige att endast för planering af ifrågasatt jernväg längs Sörnäs Strandväg anslå sistnämnda belopp, samt att åt Drätselkammaren öfverlemlna att med statsverket underhandla om jernvägens terrassering och utläggning af spåren på statsverkets bekostnad.

Under denna samma rubrik upptogs dessutom: 16,000 mark för planering af Neckens gränd, 10,400 mark för planering af Ärtholmsgatan, 7,400 mark för planering af Docksgatan, 3,000 mark för planering af Konstantinsgatan utanför tomt N:o 4 och 2,600 mark för planering af en del af Styrmansgatan.

Remont, underhåll och nyanläggning af kanaler och afloppsdi-ken.

Vid „remont och underhåll“ af *Kanaler* är endast att beakta att, förutom enahanda anslag som uti årets budget för kompletteringsarbeten och diverse underhåll, för omläggning af en gammal träkanal under Gräsviksgatan och af stenkanalen under Mikaelsgatan från tomten N:o 5 till Wilhelmsgatan, hvilken kanaldel till följd af den lösa grunden satt sig, upptogs tvenne mindre poster af resp. 1,200 och 600 mark.

Oaktadt den af Byggnadskontoret uppgjorda och af Drätselkammaren till Stadsfullmäktige insända stadsplanen för en ny elfte och tolfte stadsdel ännu ej hunnit af Fullmäktige granskas och godkännas, än mindre högvederbörligen fastställas, hade Drätselkammaren likaså litet som Byggnadskontoret kunnat tänka sig, att de under en följd af år pågående gatuplaneringarna med dem åtföljande kanal- och vattenledningar i och för möjliggörande af nya bostadstomters utgifvande inom området norr om stadens Östra chaussée, nu plötsligt, då efterfrågan på dylika billigare tomtplatser dag för dag varit i stigande, kunde afstannas och stadens vidare utveckling betänkligen hämmas. Under förutsättning att stadsmyndigheterna skulle försöka så begå, att denna plan åtminstone i början af år 1899 efter utverkad fastställelse kunde komma till tillämpning, hade Drätselkammaren med ledning af Byggnads- och Vattenled-

ningskontorens specialförslag samt efter samrådan med Stadsingeniören upptagit i sitt budgetförslag för vissa, väl tänkta men ej särskildt namngifna gator, hvilkas tillvara ännu ej var besluten och fastställd, afsedda anlagsposter för vattenledningar, kanaler och planering. En sådan post å 100,000 mark anslogs äfven för ändamålet af Stadsfullmäktige, men förbehöllo Fullmäktige sig framdeles rätt att bestämma om medlens närmare användning.

Den under samma rubrik förekommande dernäst största utgiftsposten å 10,600 mark för kanalanläggningar uti den nya förstaden Hörneberg hade redan under redogörelseåret af Stadsfullmäktige förskottsvis beviljats, för att uti instundande års budget upptagas. Beträffande öfriga för kanalanläggningar upptagna utgiftsposter, nämligen 6,000 mark för kanal från villan N:o 15 Humleberg, 5,900 mark för kanal under Neckens gränd, 5,360 mark för förlängning af kanalen under IV:de linien till tomt N:o 4 och 8,800 mark för kanal under Ärtholmsgatan, torde det vara tillräckligt att nämna, att de voro betingade af och hade omedelbart sammanhang med ifrågakomna, under rubriken reglering af gator och vägar till utförande kommande gatuplaneringar, med undantag likvisst af posten 10,200 mark för förläggning af kanalen under Kronsbergsgatan, hvarmed afsågs en utsträckning genom mudderutfyllningen vid östra ändan af Skatudden af den under sagda gata anlagda kanalen. Detta sist anförda arbete kunde enligt Byggnadskontorets förmenande knappast vidare uppskjutas.

Under rubriken *Vägar* och dess underafdelningar observerades främst anslag till belopp af 13,300 mark för makadamisering af den s. k. gamla Djurgårdsvägen; och afsågs härmed icke allenast makadamisering af den del af denna väg, hvilken utanför de tvenne sista kvarteren i förstaden Berghäll utgör en förlängning af 1:sta linjen, utan äfven en utbredning af denna ganska lifligt trafikerade vägdel. För diverse underhåll af vägar upptogs såsom tidigare 10,000 mark. Rörande anslaget 130,000 mark för planeringsarbeten inom de föreslagna 11:te och 12:te stadsdelarne torde, med afseende å hvad just ofvanföre anförts, här icke något vidare behöfva tilläggas, än att Stadsfullmäktige äfven härvid fästade det förbehåll, att anslaget finge disponeras först, sedan Stadsfullmäktige fattat närmare beslut om hithörande anläggningar. Äfven beträffande utgiftsposten 52,000 mark för planering af gator i förstaden Hörneberg kan hänvisas till föregående andragande och Stadsfullmäktiges redan tidigare fattade beslut. Slutligen upptogs här för anläggning af en behöflig väg till

Remont, underhåll och nyanläggning af vägar.

de af staden utarrenderade villalotterna N:ris 1, 15 och 17 Humleberg ett anslag af 2,000 mark.

Remont och underhåll af chausséer.

Förutom 15,000 mark till diverse underhåll af *Chausséer*, eller samma summa som under redogörelseåret, upptogs för makadamisering inclusive torrläggning af hyrkuskplanen framför Brunnshuset 6,000 mark, äfvensom andra 6,000 mark till förlängning af gångbanan längs Vestra chausséen under ungefär två tredjedelar af sträckan från Fattiggårdsvägen till stadsporten.

Remont, underhåll och nyanläggning af hamnar.

I och för remont och underhåll af stadens hamnanläggningar anslago, i enlighet med Drätselkammarens derom gjorda förslag, Stadsfullmäktige förutom samma poster som uti redogörelseårets budget, eller 2,000 mark för nedfartsbroar till isarne jemte stängsel vid kajerna och 9,000 mark till diverse reparationer, 40,100 mark till ombyggnad af T-formiga kajen i Norra hamnen, 25,400 mark för remont af Vestra och Norra kajarmarne invid Norra katerhamnen, 2,000 mark för remont och sliphalning af mudderverket samt 4,000 mark för ombyggnad af stentransportpråmen.

I och för „nyanläggningar“ åter beviljade Stadsfullmäktige följande af Drätselkammaren föreslagna anslag: 566,000 mark för kajarbeten å Skatudden, 10,000 mark för en ny afstjelningsbrygga, 5,000 mark för en täckt klappbrygga vid Aspnäs, 1,800 mark för tre stycken andra, öppna klappbryggor, 4,000 mark för bortsprängning af grundet å östra inloppet till Hafshamnen och 4,600 mark för provisoriska lastningsbryggor i Gräsviken och Hafshamnen, samt dessutom 76,000 mark för utvidgning af Sandvikens södra kaj.

Hvad sist anförda post vidkommer, torde följande böra anföras. Uti en till Stadsfullmäktige aflåten, till Budgetutskottet öfverlämnad framställning ¹⁾ hade Drätselkammaren anfördt, hurusom Byggnadskontoret bland allmänna arbeten att utföras under instundande år äfven föreslagit utvidgning af Sandvikens södra kaj med framhållande af att den nya spårvägen, som under år 1899 komme att dragas bland annat med beröring af sagda kaj, ej kunde å denna plats utläggas, med mindre berörda hamnarbete, som enligt beräkning komme att medtaga en kostnad af 84,500 mark, blifvit af staden verkställdt. Ehuru de af ifrågavarande arbete påkallade ändringar i stadsplanen allaredan erforderligen faststälts, hvadan något hinder för dess utförande ej i detta afseenda förelegat, hade Drät-

¹⁾ Drks skrf. N:o 257 af den 24 nov.

selkammaren likväl ansett med saken kunna ännu någon tid anstå. Men sedan Direktionen för Helsingfors Spårvägs- och Omnibus Aktiebolag senare hos Drätselkammaren anmält om bolagets afsigt att redan under nästa år fullständigt bygga och den 1 November 1899 till trafik upplåta samtliga spårvägslinier, för hvilken bolaget meddelats koncession, samt anhållit att Kammarkaren ville hos Stadsfullmäktige utverka nödigt anslag för kajarbetena i Sandviken, så att dessa icke skulle ställa något hinder i vägen för bolagets spårvägslinie utmed Sandviken, hade Drätselkammaren till Stadsfullmäktiges pröfning öfverlemnadt ärendet och hemställt, att Stadsfullmäktige ville hos Magistraten utverka val af förstärkte Stadsfullmäktige för anvisande af anslag ur lånemedel för kajarbeten i Sandvikshamnen, under förutsättning likvisst, att Fullmäktige icke ansåge arbetena kunna utföras med uttaxerade medel, i hvilket fall det nödiga anslaget kunde direkt upptagas uti 1899 års utgiftsstat för staden. Budgetskottet var med Drätselkammaren ense om önskvärdheten af att berörda kajbyggnad snarast möjligt måtte komma till utförande, och då staden derjemte var i tillfälle att för närvarande kostnadsfritt erhålla nödigt fyllnadsmaterial från firman P. Sinebrychoffs angränsande tomt, å hvilken större stensprängningsarbeten nu pågå, samt kostnaden för kajarbetet, enligt hvad Stadsingenjören upplyst, derigenom kunde minskas till 76,000 mark, tvekade utskottet icke att förorda ifrågavarande kajbyggnads snara beläggande med arbete och dettas bekostande med uttaxerade medel; hvilken åsigt äfven af Stadsfullmäktige godkändes.

Beträffande afstjelpningsbryggan vid Skatuddens norra strand hade Drätselkammaren föreslagit, att den skulle flyttas till Brobergskajen, men kunde Budgetskottet för sin del ej förorda en sådan förflyttning, emedan sagda brygga enligt utskottets tanke på denna plats vore än mera till olägenhet för omgifningen än där den nu befinner sig. Inom utskottet hade ifrågasatts, huruvida icke bryggan lämpligen kunde förläggas till stranden öster om det af Lotsverket disponerade området. Förslaget hade syntes utskottet acceptabelt, men då utskottet ej hunnit egna frågan en så omfattande pröfning, som den skulle erfordra, hemstälde utskottet och beslöto Stadsfullmäktige, att det för afstjelpningsbryggan begärda anslaget måtte beviljas; men att åt Drätselkammaren skulle öfverlemnas att taga under öfvervägande det inom utskottet väckta förslaget till ny plats för ifrågavarande brygga.

Emedan stadsplanteringarna under de senare åren genom tillkomsten här och der af nya ordnade områden ej obetydligt utvidgats, samt då

Planteringar.

den årliga underhållssumman för dessa planteringar det oaktadt allt sedan år 1895 hållits vid samma belopp eller 41,000 mark, hade Drätselkammaren nu på Stadsträdgårdsmästarens derom gjorda framställning med ett till 45,000 mark ökad belopp under rubriken „Remont och underhåll“ af *Planteringar* upptagit anslaget för underhåll af stadens planteringar och trädskolor. Utgifterna under „Nyanläggningar blefvo äfven observerade i full öfverensstämmelse med Stadsträdgårdsmästarens specialförslag, hvori för resten för Observatoriibergens planering, för planterings- och planeringsarbeten i Brunnsparcken och Kajsaniemi samt för jordfyllning till Henriksesplanaden åstundats endast samma belopp, som uti innevarande års budget varit anslagna. Till uppköp af soffor hade ej begärts något anslag, men hade för planerings- och planeringsarbeten å sqvären på Skatudden, på det att dessa måtte kunna under år 1899 slutföras, äskats ett anslag af 3,500 mark mot 2,000 mark innevarande år och hade denna summa af Drätselkammaren i dess förslag till utgifter för stadens planeringar äfven upptagits. Drätselkammarens förslag blefvo i allo af Stadsfullmäktige godkända.

Renhållnings
väsendet.

I och för renhållningsväsendet beviljades af Stadsfullmäktige alldeles enahanda anslag som för redogörelseåret.

Arbetsredskap.

Anslaget för arbetsredskap, som för år 1898 utgjorde 5,000 mark, höjdes till 7,000 mark.

b) Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.

Stadskassans
bokslut för
år 1897.

Till Stadsfullmäktige hade genom Drätselkammaren insändts ¹⁾ af Drätselkontoret upprättade och genom dess försorg till tryck befordrade handlingar ²⁾ rörande Helsingfors stads räkenskaper och bokslut för år 1897; och hade detta bokslut i sammandrag följande utseende:

Inkomster.

Enligt stat	<i>Små.</i> 3,783,698: 70
Utöfver d:o	„ 564,752: 89
Besparing å anslag	„ 176,797: 98
	Summa <i>Små.</i> 4,525,249: 57

¹⁾ Drks skrf. N:o 68 af den 10 mars. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 6.

Utgifter.

Anslag enligt stat	<i>My.</i> 3,783,698: 70
Anslagen öfverskridna med	„ 113,074: 01
Brist i beräknade inkomster	„ 42,542: 14
	<hr/>
Summa <i>My.</i> 3,939,314: 85	
Årets resultat: öfverskott	„ 585,934: 72
	<hr/>
Summa <i>My.</i> 4,525,249: 57	
	<hr/>
Då till förestående öfverskott	<i>My.</i> 585,934: 72
lägges skilnaden mellan den verkliga och i staten upp-	
tagna behållningen från år 1896 eller	„ 131,830: 38
blir saldot till år 1898 en behållning å	<i>My.</i> 717,765: 10

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ låta ärendets vidare behandling bero, till dess berättelsen öfver verkställd revision af stadens räkenskaper för samma år 1897 komme under Fullmäktiges behandling.

Ur den till Stadsfullmäktige genom Magistraten insända revisionsberättelsen ²⁾ för år 1897 framgår bland annat:

Revision af stadens räkenskaper för år 1897 och ansvarsfrihet åt stadens nämnder och styrelser.

Att revisorerne vid inventering af stadens löseegendom kunnat i hufvudsak konstatera, att densamma vid årsskiftet varit öfverensstämmande med inventeringslängderna; samt att de vid granskning af stadens räkenskaper och förvaltning icke funnit skäl till anmärkningar, utan kommit till den uppfattning, att förvaltningen inom de skilda grenarna egnats en synnerlig omtanke.

Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ derföre ock bevilja stadens embetsverk och nämnder ansvarsfrihet för ifrågavarande år.

På grund af Stadsfullmäktiges Drätselkammaren gifna uppdrag ⁴⁾ beträffande upptagandet af ett nytt obligationslån för staden tillsatte Kammar-
 1898 års obligationslån.

ren vid sammanträde den 30 September 1897 en af fem personer bestående delegation; och anmälte denna delegation i skrifvelse till Drätselkammaren för den 7 Januari, närslutande förslag till obligationstext och amorteringsplan för ifrågavarande lån, att delegationen på vilkor, som af dessa handlingar i hufvudsak för öfrigt framgick utom rörande försäljnings-

¹⁾ Stfs prot. den 15 mars § 13. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 21. — ³⁾ Stfs prot. den 14 juni § 1. — ⁴⁾ Se 1897 års berättelse pg. 67—69.

priset, hvilket enligt kontrahenterna emellan träffad öfverenskommelse icke skulle tillsvidare tillkännagifvas, afslutat kontrakt med ett konsortium, bestående af Finlands Bank, Föreningsbanken i Finland, Bankirhuset Robert Warschauer & C:o i Berlin och Aktiebolaget Stockholms Handelsbank, om dess öfvertagande af till emission beslutna tre miljoner finska mark. Och öfversände ¹⁾ Drätselkammaren dessa handlingar till Stadsfullmäktige i och för utverkande af Kejs. Senatens fastställelse af desamma. Förslagen blefvo ock af Stadsfullmäktige med några smärre redaktionsförändringar godkända ²⁾, hvarjemte Stadsfullmäktige beslöto underställa dem Senatens Ekonomiedepartementets pröfning och stadfästelse; samt sedan Kejs. Senatens den 25 Januari gifna resolution uti ärendet, dessmedels de insända förslagen blifvit gillade och fastställda, för Fullmäktige föredragits, beslöto ³⁾ Fullmäktige att förberörda resolution skulle Drätselkammaren delgifvas.

Inlösen af obligationer till 1876 och 1882 års lån.

Uti Drätselkammarens första under Mars månad 1896 hos Stadsfullmäktige gjorda framställning ⁴⁾ om upptagande af ett nytt obligationslån för staden hade Drätselkammaren fästast största vikt vid konvertering af stadens äldre, med särskilda enligt redan då allmänt gällande räntefot alltför höga räntesatser utelöpande obligationslån samt var Drätselkammarens hemstallan till Stadsfullmäktige betingad förnämligast af denna omständighet. Och då tiden för tillfället till och med i högre grad än då syntes vara inne för påbörjande af en dylik konvertering genom återköp till staden af dess äldre obligationer, och operationer i hithörande syfte otvifvelaktigt skulle lemna staden en god förtjänst, hemstälde ⁵⁾ Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Kammaren att i mån af för ändamålet anslagna medel ⁶⁾ och med iakttagande af största möjliga fördel för staden begynna inlösa obligationer af stadens obligationslån af åren 1876 och 1882. Härtill biföllo ⁷⁾ Stadsfullmäktige, dock sålunda att Drätselkammaren jemte Politieborgmästaren Öhman skulle bilda den delegation, som enligt förstärkte Stadsfullmäktiges den 5 April 1897 fattade beslut egde bestämma inlösningskurserna för ifrågavarande obligationer.

Enär den sålunda bildade delegation från Drätselkontoret erhållit uppgifter, hvilka tydde derhän, att obligationer af 5 % lånet för 1876

¹⁾ Drks skrf. N:o 2 af den 7 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 13. — ³⁾ D:o d:o den 8 febr. § 22. — ⁴⁾ Se 1896 års berättelse pg. 78. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 50 af den 24 febr. — ⁶⁾ Se 1897 års berättelse pg. 68. — ⁷⁾ Stfs prot. den 1 mars § 21.

kunde med fördel för staden uppköpas, men årsanslaget för ifrågavarande behof uppgick till endast 148,000 mark, hemstälde¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om bemyndigande för delegationen att för omnämnda uppköp, då en ny emission af stadens 3 $\frac{1}{2}$ % obligationer nästkommande år 1899 åter antogs kunna ske, få anlita sådana disponibla lånemedel, som ej kunde komma till användning under redogörelseåret för de med dem afsedda ändamål, uppgående beloppet deraf till åtminstone 500,000 mark; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd²⁾.

Såsom stadens andel uti Helsingfors Utskänknings- och Helsingfors Utminuterings-aktiebolags vinstmedel för år 1897 hade till stadskassan inlevererats: af det förra bolaget 73,549 mark 26 penni och af det senare 41,962 mark 91 penni eller således sammanlagdt 115,512 mark 17 penni. Enär Stadsfullmäktige emellertid af dessa medel tidigare anslagit: 7,000 mark för arbetshusen för fattiga barn³⁾ och 28,000 mark till underhåll af Utskänkningsbolagets planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön⁴⁾, återstod till disposition för andra ändamål 80,512 mark 17 penni; och beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett för uppgörande af förslag till dessa medels fördelning mellan särskilda sökande inkom tillsatt utskotts förord⁶⁾ anslå:

Fördelning af Utskänknings- och Utminuteringsaktiebolagens vinstmedel år 1897.

till svenska teaterns garantiförening, för anordnande under instundande spelår af 5 folkrepresentationer, 5,000 mark att utgå med 1,000 mark för hvarje föreställning, mot vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis å sön- och helgdagar och under lämplig årstid samt att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond och 50 penni i dess sidolager, 25 penni på tredje raden och 50 procent af de vanliga biljettprisen för öfriga platser i salongen;

Bidrag till svenska teatern.

åt direktionen för finska teatern för samma ändamål och sex representationer 5,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas anordning samt biljettprisen i öfrigt, utom att biljettpriset för plats å galleriet bestämmes till 25 penni;

Bidrag till finska teatern.

åt aktiebolaget Helsingfors Filharmoniska sällskap 5,000 mark, att under tiden från den 1 Oktober 1898 till den 1 Maj 1899 utbetalas i månatliga rater, mot skyldighet för bolaget att under sagda tid underhålla

Bidrag till Filharmoniska sällskapet.

¹⁾ Drks skrf. N:o 80 af den 31 mars. — ²⁾ Stfs prot. den 19 april § 7. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 72. — ⁴⁾ Se 1897 års berättelse pg. 52. — ⁵⁾ Stfs prot. den 17 maj § 16. — ⁶⁾ Stfs tryckta handl. N:o 17.

en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesafgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljetterna böra försäljas främst genom föreningen Arbetets Vänner och Helsingfors Arbetareförening samt de oförsålda vid ingången;

- Bidrag åt föreningen „Arbetets vänner“ ått föreningen Arbetets Vänner jemte filialer härstädes 4,000 mark till bekostande af svenskspråkiga föredrag, samt folkhögskole- och andra undervisningskurser för arbetare;
- Bidrag till föranstaltande af folkhögskole- och elementarkurser. ått Helsingfors Folkhögskolesällskap, Helsingfors Arbetareförening och Sörnäs Arbetareförening 4,000 mark till föranstaltande af folkhögskole- och elementarkurser för arbetare samt lättfattliga föredrag på finska språket;
- Bidrag ått „Finsk kvinnoförening“. ått Finsk kvinnoförenings bestyrelse för elementarkurser 600 mark till slika kurser på svenska och finska språken för arbeterskor;
- Bidrag för Sörnäs läsestuga. ått Sörnäs Arbetareförenings läsestugukomité 200 mark för underhåll under instundande sommar af en läsestuga för hamnarbetare invid Sörnäs hamn;
- Bidrag ått gymnastikföreningen Ponnistus. ått gymnastikföreningen Ponnistus 400 mark till anordnande af kostnadsfria kroppsöfningar för unge arbetare;
- Bidrag för sommarkolonier för arbetande kvinnor. ått bestyrelsen för sommarkolonier för arbetande kvinnor 2,000 mark;
- Anslag till feriekolonier för folkskoleelever. ått Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening 3,500 mark till feriekolonier för folkskoleelever;
- Bidrag ått föreningen för befrämjande af barnavård. ått föreningen för befrämjande af barnavård 3,200 mark, hvaraf 1,200 mark till underhåll under instundande sommar af en barnkrubba i Sörnäs för ända till 25 barn, samt återstoden till befordrande af föreningens verksamhet i öfrigt;
- Bidrag ått Mariaföreningen. ått Mariaföreningen 2,300 mark till föreningens herberge för tjänst sökande kvinnor och hem för ålderstigna tjenarinnor;
- Bidrag ått Fruntimmersföreningen. ått Fruntimmersföreningen 3,000 mark till föreningens arbetshem för ålderstigna kvinnor;
- Bidrag till Stadsmissionen i Helsingfors. ått Stadsmissionen i Helsingfors 2,000 mark till den första hjälpen vid sjukdomsfall samt för möjliggörande af sjukvård i de fattigaste hemmen, då den sjuke ej kan öfverföras till sjukhus;
- Bidrag ått Nykterhetsföreningen „Balder“. ått nykterhetsföreningen „Balder“ 1,500 mark;
- Bidrag ått redaktionen för tidskriften „Vid hemmets härd“. ått redaktionen för tidskriften „Vid hemmets härd“ 100 mark;

åt Fröknarna Betty Alander och Hanna Rothman 7,550 mark till underhåll af deras folkbarntädgård i Sörnäs under läsåret 1898—1899; och åt Fröken B. Hannén 6,700 mark till uppehållande af folkbarntädgen vid Smedsgatan under samma tid; samt åt Fröken Lydia Wendell 3,200 mark till hennes folkbarntädgård i Tölö, jemväl för instundande verksamhetsår;

till sista afbetalning å Skulptören Robert Stigells grupp „De skeppsbrutne“ 11,412 mark 62 penni; samt

åt Helsingfors Döfstumsförening 500 mark för upprätthållande af undervisningskurser för i Helsingfors bosatta äldre döfstumma; äfvensom reservera återstoden af vinstmedlen 9,849 mark 55 penni för framtida disposition.

Deremot beslöto Fullmäktige afböja de ansökningar om anslag ur vinstmedlen, som inlemnats af Fröken Thyra Albrecht, Direktionen för handarbetsskolan i Helsingfors, Finska Typografernas understödsförening och Byggnadsarbetarenes i Helsingfors understöds- och pensionskassa; samt uppdrogs åt nämnden för arbetareangelägenheter att afgifva utlåtande angående en af lärareföreningen för helsovård och nykterhet inlemnad ansökan om understöd.

Vidare beslöto Stadsfullmäktige, att de föreningar, sällskap och enskilda personer, som tilldelas bidrag ur vinstmedlen, skulle anmodas att efter årets utgång afgifva kortfattade berättelser öfver sin verksamhet, särskildt med hänsyn till de beviljade anslagens användning, och af dem direktionen för svenska och finska teatrarna samt Helsingfors Filharmoniska sällskap till Drätselkammaren; Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening, föreståndarinnorna för barntädgårdarna och Döfstumsföreningen till Folkskoledirektionen; Föreningen för barnavård, Mariaföreningen, Fruntimmersföreningen, Stadsmissionen och bestyrelsen för arbetshusen för fattiga barn till Fattigvårdsstyrelsen; samt Arbetets Vänner jemte filialer, Helsingfors Folkhögskolesällskap, Helsingfors Arbetareförening, Sörnäs Arbetareförening jemte dess läsestugukomité, Finsk Kvinnoförening, Bestyrelsen för sommarkolonierna för arbetande kvinnor, gymnastikföreningen „Ponnistus“, nykterhetsföreningen „Balder“, samt redaktionen för tidskriften „Vid hemmets härd“ till Arbetarenämnden. Dessa nämnder, hvilka det ålåg att följa med verksamheten i vederbörande föreningar och inrättningar, egde derpå att jemte eget utlåtande till Fullmäktige insända förenämnda berättelser.

Bidrag till folkbarntädgårdar.

Bidrag till inköp af skulpturverket „De skeppsbrutne“.

Bidrag åt Döfstumsföreningen.

Reserverade vinstmedel.

Decharge åt Utskännings- och Utminuteringsaktiebolager.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistraten gifvits del af revisorerens för Helsingfors Utskännings- och Utminuteringsaktiebolags berättelser, beviljade ¹⁾ Stadsfullmäktige sagda bolag ansvarsfrihet för år 1897.

Anslag för läsesalen och praktiska aftonskolan i Hermanstad.

I en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 22 november 1897 hade Arbetsledaren J. W. Lundqvist, Villaegarene K. J. Nilsson och Herman Santala samt Öfverstinnan Sigrid af Forselles, den sistnämnda i egenskap af ordförande i den uti Hermanstad arbetande „syföreningen för fattiga mödrar“, anhållit om anslag för underhållet af läsesalen i Hermanstad, specificeradt sålunda:

för hyror	<i>Små.</i>	420:—
„ ved och lyse	„	200:—
„ bibliotekarien, städning och renhållning	„	180:—
„ inbindning af äldre böcker, inköp af nya och tidningsprenumeration	„	400:—
	<i>Små.</i>	1,200:—

till hvilket belopp, för den händelse att i inrättningen skulle

inrymmas äfven öfningslokal för Hermanstads brandkårs musikkommando, skulle komma hyra för ett rum med ved

	„	200:—
	<i>Små.</i>	1,400:—

Beträffande sagda ansökning hade Hofrådet Nummelin, hvars yttrande i ärendet af Stadsfullmäktige infordrats, framhållit att behovet af en samlingslokal för de särskilda föreningarna inom Hermanstad och Majstad visserligen icke kunde förnekas. Men då Stadsfullmäktige vid fastställandet af budgeten för 1898 för skolundervisningen å Guntäckt beviljat 7,000 mark och de lokaler, som upphyrdes för skolorna, jemväl borde kunna å därför lämpliga tider användas af berörda föreningar, äfvensom nämnda anslag, äfven om en dylik anordning skulle befinnas vara mindre tillfredsställande, borde vara fullt tillräckligt för läsesalens behof, om undervisningen å Guntäckt ordnades icke efter mönster af stadens folkskoleväsende utan i öfverensstämmelse med gällande folkskoleförordning, så borde vidare bidrag för oförmälda ändamål icke ifrågakomma. — Med anslutning härtill hade äfven Drätselkammaren föreslagit ²⁾ att Stadsfullmäktige, hänskjutande ärendets vidare beredning till den för

¹⁾ Stfs prot. den 15 mars § 19. — ²⁾ Drks skrf. N:o 255 af den 23 dec. 1897.

Gumtäcktt tillsatta folkskoledirektionen, ville afslå berörda anhållan om ett särskildt anslag för ifrågavarande läsesal.

Vidare hade Arbetsledaren Lundqvist samt Villaegarene P. J. Svensson och Nilsson i en den 26 November 1897 dagtecknad, till Stadsfullmäktige inlemnad skrift ansökt om att det understöd¹⁾, som bestyrelsen för Hermanstads praktiska aftonskola hösten år 1896 af Stadsfullmäktige erhållit, eller 400 mark om året, måtte af Fullmäktige höjas. I sådant afseende hade sökandene anfört, att de få yrkeskunniga handtverkare, som funnes i Hermanstad, icke med skäl kunde uppfordras att utan ersättning biträda vid skolan. Yrkesundervisningens ordnande erfordrade förty efter sökandenes beräkning ett anslag af vidpass 300 mark. För anskaffande af undervisningsmaterial behöfdes 450 mark. Vidare åtginge till värme, ljus och städning 100 mark. Sökandene, som derjemte förutsatte att skolan äfven framgent skulle få hyresfritt disponera lokal i läsesalen, hade slutligen hemställt, att Fullmäktige ville öfverflytta bestyrelsens för aftonskolan mandat på folkskoledirektionen i Hermanstad, och hade Drättselkammaren och Hofrådet Nummelin af samma skäl, som ofvan anförts, föreslagit²⁾ att något särskildt anslag för omordade aftonskola icke skulle beviljas utan ordnandet af äfven denna skolangelägenhet öfverlemnas åt den för folkskolorna i Hermanstad tillsatta folkskoledirektionen³⁾.

Det utskott, till hvars förberedande behandling Stadsfullmäktige öfverlemnadt⁴⁾ ärendet, föreslog⁵⁾ på hufvudsakligen samma skäl, som af Drättselkammaren framhållits: att föreliggande ansökningar om förhöjdt bidrag till aftonskolan samt om förnyadt understöd åt läsesalen i Hermanstad måtte af Fullmäktige afböjas; men att Fullmäktige ville uppdraga åt direktionen för folkskolorna i Hermanstad och Majstad att såvidt möjligt bereda rum jemväl åt ifrågavarande inrättningar i de lokaler, som af nämnda folkskolor begagnas.

Stadsfullmäktige beslöto⁶⁾ emellertid att anslå till underhåll af läsesalen 1,200 mark och till aftonskolans upprätthållande 450 mark utöfver förut beviljade 400 mark, att bestridas såsom förskott ur stadskassan; och borde utgiften sedermera ersättas antingen ur det uti årets budget upptagna anslag af 7,000 mark för undervisningen å Gumtäcktt eller, derest detta anslag icke försloge, ur andra medel, som Stadsfullmäktige kunde för ändamålet anvisa.

¹⁾ Se 1896 års berättelse pg. 68. -- ²⁾ Drks skrf. N:o 256 af den 23 dec. 1897. —

³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 79—82. — ⁴⁾ Stfs. prot. den 14 jan. § 8. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 5. — ⁶⁾ Stfs prot. den 1 mars § 19.

Anslag för upphyrande af transitouppslagsmagasin. På grund af Trafikkontorets derom gjorda framställning anhöll ¹⁾ Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof uti årets fastställda utgiftsstat upptagna medel anslå ett belopp af högst 960 mark för upphyrande af behöfligt transitouppslagsmagasin; och blef anhållan af Stadsfullmäktige godkänd ²⁾.

Anslag för upphyrande af magasin för packhusbehandling af importvaror. Sedan Trafikkontoret i skrifvelse till Drätselkammaren beskrifvit de svårigheter, som redan hade yppat sig vid anskaffande af packhusplats för den massa importvaror, hvilka hopa sig i staden, samt anhållit att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige utverka ett anslag af 300 mark för upphyrning af ett extra magasin till förstärkande af utrymmet i gamla packhuset, anhöll ³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om ifrågavarande anslag, hvilket äfven af Fullmäktige beviljades ⁴⁾.

Beklädnadsunderstöd vid Polisinsättningen. Hos Magistraten hade Poliskammaren gjort framställning ⁵⁾ derom, att Magistraten ville hos Stadsfullmäktige utverka ett anslag en gång för alla af 3,000 mark såsom grundfond för en beklädnadsverkstad för polispersonalens tillgodoseende med erforderlig uniformsbeklädnad, och i sådant syfte uppgjort ett förslag till de grunder, på hvilka verkstaden finge af polisbetjeningen anlitas. Och beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige på förord ⁷⁾ af Drätselkammaren, som blifvit i saken hörd, bevilja det begärda anslaget, men tillika förklara, det Stadsfullmäktige ansågo sig icke böra ingå i pröfning af de af Polismästaren föreslagna stadgandena, enär det ankom å Polismästaren att tillse det anslaget varder rätt användt.

Anslag för biträde åt epidemiläkaren vid Maria sjukhuset. Sedan styrelsen för Maria sjukhuset uti skrifvelse till Helsovårdsnämnden anmält, att styrelsen till följd af det stora antal patienter, som i anledning af rådande messlingsepidemi och ett större tillopp af differipatienter samt deraf föranledd ökning i läkarens å sjukhusets epidemi-afdelning arbete funnit sig föranlåten att tillsvidare, och så länge epidemin fortfore, såsom biträde åt epidemiläkaren anställa en medicinekandidat, hvilkens löneförmåner, förutom fri kost och fritt boningsrum i sjukhuset, skulle utgöra 100 mark i månaden, hemställde Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige, att Fullmäktige, med godkännande af hvad sjukhusstyrelsen i saken tillgjort, ville för ändamålet bevilja ett anslag af 100 mark i månaden under fyra månaders tid, räknadt från den 19 Ja-

¹⁾ Drks skrf. N:o 52 af den 24 feb. — ²⁾ Stfs prot. den 1 mars § 23. — ³⁾ Drks skrf. N:o 195 af den 15 sep. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 sep. § 7. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 8. — ⁶⁾ Stfs prot. den 29 mars § 12. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 71 af den 17 mars.

nuari; och blef anslaget af Stadsfullmäktige anvisadt ¹⁾ att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel för året.

Uti skrifvelse för den 23 Maj hade Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige föreslagit höjande af epidemiläkarens vid Maria sjukhuset lön från 3,000 till 5,000 mark samt antagande af en amanuens honom till biträde med en årlig lön af 1,200 mark förutom fri bostad och kost. I anledning häraf hade i stället inom Stadsfullmäktige väckts ²⁾ tvenne alternativa förslag att antingen bibehålla epidemiläkaren vid hans nuvarande aflöning, men befria honom från skyldigheten att bo inom sjukhuset, och honom till biträde anställa en legitimerad läkare såsom assistent, hvilken förutom fri bostad och kost i sjukhuset skulle åtnjuta en aflöning af 2,000 mark om året, eller ock vid epidemifdelningen anställa endast *en* läkare, som borde bo inom sjukhuset och erhålla en förhöjd aflöning af ända till 6,000 mark. Sedan dessa förslag remitterats till Helsovårdsnämndens yttrande och Nämnden uti afgifvande sådant vidblifvit sin tidigare i ärendet gjorda framställning, blef densamma af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾, hvarjemte fullmäktige beslöto anmoda Helsovårdsnämnden att vid den nuvarande innehafvarens af epidemiläkaretjensten afgång hos Stadsfullmäktige anmäla aflöningsfrågan till förnyad pröfning.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Helsovårdsnämnden anmält, att sedan längre tid tillbaka hos allmänheten försports klagan öfver svårigheten, ja någon gång till och med omöjligheten att om söndagarna under sommaren erhålla läkarehjelp. Under förloppet af flere år hade Helsovårdsnämnden genom tillmötesgående af särskilda läkare blifvit satt i tillfälle att åstadkomma dejourering af en läkare hvarje söndag, om hvilka läkares bostad och namn allmänheten erhållit kännedom genom meddelanden i tidningarna. Men som det under förloppet af de senaste åren visat sig allt svårare att få till stånd dejourering hvarje söndag, hemstälde Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige, huruvida icke till bekostande af söndags dejoureringen borde af stadens medel beviljas ett anslag af 20 mark per söndag att utgå för tolf sön- och helgdagar med inalles 240 mark; och godkände ⁴⁾ Stadsfullmäktige denna hemställan, hvarjemte beslöts att anslaget skulle utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Uti skrifvelse till Helsovårdsnämnden hade Diakonissanstalten här-

¹⁾ Stfs port. den 29 mars § 14. — ²⁾ D:o d:o den 7 juni § 20. — ³⁾ D:o d:o den 11 okt. § 13. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 maj § 13.

Förhöjning af epidemiläkarens vid Maria sjukhuset aflöning och anställande af en amanuens vid sjukhusets epidemifdelning.

Anslag för läkaredejourering om söndagarna.

Anslag för spårvägs- och hyrkusklega åt de i stadens tjänst anställda sjuksköterskorna.

städes anhållit att för de 4 diakonissor, hvilka enligt kontrakt med staden tjenstgjorde såsom allmänna sjuksköterskor, skulle emot redovisningskyldighet beviljas ett anslag af 100 mark per år till begagnande af spårväg samt i undantagsfall af hyrkusk, då sjukbesöken om dagen äro många och afstånden emellan de sjukes hem mer än vanligt långa. Och hemstälde hos Stadsfullmäktige Helsovårdsnämnden med afseende å summans ringa belopp — 25 mark för enhvar diakonissa — och då framställningen äfven för öfrigt syntes Nämnden behjertansvärd, att denna Diakonissanstaltens anhållan måtte beviljas; hvilket äfven skedde ¹⁾ och skulle anslaget utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för inredning af 3:dje Polisstationen.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren hade Poliskammaren bland annat anhållit om vidtagande af åtgärd derhän, att den för 3:dje polisstationen uti Möbelfabrikanten K. K. Sylvanders gård N:o 10 vid Eriksgatan för flere års tid upphyrda lokalen blefve inredd och iordningställd i enlighet med ett bilagdt, af Byggnadskontoret uppgjort kostnadsförslag, slutande sig å 2,400 mark. Och anhöll ²⁾ med föranledande häraf Drätselkammaren om ifrågavarande anslag samt beviljade ³⁾ Stadsfullmäktige det att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel för året.

Anslag för tillfälligt annex till Maria sjukhuset.

Hos Helsovårdsnämnden hade Öfverläkaren vid Maria sjukhuset anhållit om åtgärd derhän, att för redogörelseåret blefve, liksom under de närmast föregående åren varit fallet, inredd uti sjukbarackerna å villaområdet Alkärr ett extra sjukhus för en tid af fem månader, räknadt från den 1 Juni. Denna framställning förordade Helsovårdsnämnden och hemstälde förty hos Stadsfullmäktige om ett anslag för ändamålet af 1,500 mark i månaden eller sammanlagdt 7,500 mark; men anvisade ⁴⁾ Stadsfullmäktige härför å sina dispositionsmedel ett belopp af endast 6,000 mark.

Anslag åt Helsingfors simskola.

Äfven för redogörelseåret hade Helsingfors Simsällskap hos Stadsfullmäktige ansökt om ett understöd af 1,000 mark för beredande under sommaren af gratis simning och simundervisning åt folkskoleelever äfvensom medellösa elever från elementarläroverken; och blef det begärda understödet beviljad ⁵⁾ att utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för lägre folkskola å lägenheten Backas.

Med föranledande af frågan om inrättande af folkskolor i förstäder Hermanstad och Majstad hade Stadsfullmäktige anmodat äfven Helsingfors Folkskoledirektion att i ärendet uttala sig. Och förordade i anled-

¹⁾ Stfs prot. den 17 maj § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 124 af den 20 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 7 juni § 12. — ⁴⁾ D:o d:o den 7 juni § 19. — ⁵⁾ D:o d:o den 7 juni § 30.

ning här af bemälda Folkskoledirektion organiserande af tvenne lägre folkskolor, en svensk och en finsk, i enlighet med det för Helsingfors stad gällande folkskolereglemente och under tillsyn af stadens folkskoledirektion å staden underlydande villalägenheten Backas, hvarest lämplig skollokal stod mot en årlig hyra af 800 mark att erhållas; samt sedan Stadsfullmäktige bemyndigat ¹⁾ Folkskoledirektionen att skrیدا till inrättande af de tvenne föreslagna lägre folkskolorna, att för dem upphyras den af direktionen uppgifna lokalen, samt att till Fullmäktige inkomma med beräkning såväl öfver organisationskostnaderna som öfver utgifterna för skolornas årliga underhåll, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige, efter det folkskoledirektionen uti skrifvelse för den 3 September lemnat de begärda beräkningarna, att för underhåll af dessa folkskolor å det till stadens jurisdiktion hörande området Backas anslå 10,960 mark årligen, att upptagas uti stadens budget från och med år 1899, samt att för de fyra sista månaderna af redogörelseåret för ifrågavarande ändamål å Stadsfullmäktiges dispositionsmedel anvisa ett belopp af 3,653 mark 33 penni.

Sedan Stadsträdgårdsmästaren S. Olsson till Drätselkammaren anmält, att i och för vinnande af utrymme i stadens trädskolor och växthus från desamma borde försäljas 1,000 st. alm-, 1,000 st. lönn- och 1,000 st. björkträd samt 2,000 st. Cereus Jamacaru och 150 st. Agaver, träden och cacteerna till ett pris af 1 mark och Agaverna till ett pris af 5 mark stycket, hade Drätselkammaren genom kungörelse härom underrättat huggade köpare, och anmälde ³⁾ ej mindre hos Stadsfullmäktige om denna åtgärd än anhöll, då ett påskyndande af planeringen å Observatoriiber-gen vore högeligen önskligt, om bemyndigande att för ofvansagda ändamål använda de genom beskrifna träd- och växtförsäljning inflytande medel, hvilket bemyndigande äfven af Fullmäktige meddelades ⁴⁾.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige tilldela Fullmäktiges sekreterare en ersättning af 1,000 mark för det arbete han nedlagt på redaktionen af den kommunala författningssamlingen ⁶⁾ och läsningen af korrekturet till densamma, från hvilken ersättning sekreteraren dock egde godtgöra anlitat biträde.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige för den 3 Oktober hade Direktionen för lägre handverksskolan anmält, att skolan till följd af den

Tillskottsanslag för planering af Observatoriiber-gen.

Anslog för sammanställande och utgifvande af den kommunala författningssamlingen.

Anslog för upphyrande af lokal för lägre handverksskolan.

¹⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 34. — ²⁾ D:o d:o den 6 sep. § 27. — ³⁾ Drks skrf. N:o 200 af den 22 sep. — ⁴⁾ Stfs prot. den 27 sep. § 13. — ⁵⁾ D:o d:o den 27 sep. § 16. — ⁶⁾ Se 1895 års berättelse pg. 151.

större tillströmningen af elever var i oundgängligt behof af en rymligare lokal, än den skolan för närvarande disponerade öfver uti gården N:o 18 vid Annegatan, hvarföre direktionen ock hört sig för om en större skollokal, hvilken stod att erhållas uti gården N:o 21 vid Alexandersgatan mot en hyresafgift af 9,000 mark per år, inclusive eldning af lokalen, eller 3,000 mark mera än för den förra lokalen, för hvilken hyresaftalet utgick med den 1 Juni 1899; och anhöll direktionen tillika om detta tillskottsanslag för en tid af två år. Denna direktionens framställning blef ock af Stadsfullmäktige bifallen ¹⁾, dock med den ändring, att hyrestiden för den nya lokalen bestämdes till tre år, sedan inom Stadsfullmäktige upplysts, att hyresvärden ej vidare upplät densamma på kortare tid.

Tillskott till polisrättningens
expenseanslag.

Emedan det uti årets utgiftsstat för Polisrättningen i staden till 3,000 mark upptagna expensemedels-anslaget visat sig otillräckligt, beslöt ²⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med Poliskammarens derom gjorda framställning bevilja ett tillskott för redogörelseåret af förslagsvis 800 mark att utgå ur Fullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för anskaffande af
gymnastikmaterial för polisrättningen.

På Polismästarens gjorda anhållan om ett anslag af förslagsvis 200 mark för anskaffande af erforderlig undervisningsmaterial i syfte att bringa polisbetjeningen färdighet i gymnastik och fäktning, beslöt ³⁾ Stadsfullmäktige bevilja det äskade anslaget att anvisas å Fullmäktiges dispositionsmedel.

Förhöjdt anslag för aflönande af biträde vid Drätselkontoret.

Då vid stadens Byggnadskontor städse förekommit en mängd sådana utbetalningar, förnämligast uppköp af hvarjehanda torgförda materialier, hvilka icke kunna anstå, till dess räkningarna en gång i veckan vid Drätselkammarens ordinarie sammanträden utanordnas och till Drätselkontoret för liqviderande öfversändas, utan måste omedelbart verkställas, hade under decennier och redan före nu gällande kommunalförvaltnings införande så förfarits, att dessa utbetalningar på requisition af den eller de byggmästare, Byggnadskontoret uppgifvit härtill berättigade, gjorts genom bohhållaren å Hamnkontoret. Som denna anordning emellertid numera var i många afseenden opasslig, så mycket mera som Hamnkontoret upphört att vara ett uppbördskontor och endast disponerade öfver medel, som deråt förskottsvis utanordnades och samma liqvid lämpligare kunde ske vid skild kassalucka å Drätselkontoret, hemstälde ⁴⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige ej mindre om bemyndigande att

¹⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 2. — ²⁾ D:o d:o den 11 okt. § 3. — ³⁾ D:o d:o den 11 okt. § 4. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 207 af den 29 sep.

vidtagna denna förändrade anordning beträffande ifrågavarande liqvider från och med 1899 års början, än ock att uti sagda års utgiftsstat för Drätselkontoret höja anslaget för extra biträden, genom hvilka mera nämnda liquid och dermed följande bokföring skulle verkställas, från 5,500 till 6,000 mark; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾).

Enär Polismästaren, under framhållande af den för närvarande råddande svårigheten att få samtliga å stat upptagna konstapeltjenster vid stadens polisinrättning besatta med kompetenta personer, hos Guvernören i länet anhållit, att ett belopp af 200 mark om året blefve beviljad att utgå såsom hyresmedel för hvarje vid polisinrättningen anställd öfverkonstapel och konstapel, för hvilket ändamål ett tillfälligt anslag af 29,200 mark blefve erforderligt, så hade Guvernören med föranledande häraf medels remissresolution af den 8 Oktober inbegärt Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida Fullmäktige vore villige att af stadens medel anslå en tredjedel af det belopp, hvarom Polismästaren hemställt. På Beredningsutskottets förslag beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige bifalla härtill, under förutsättning att återstoden af anslaget beviljades af statsverket, som jemväl härintills med tvätredjedelar deltagit i kostnaderna för polisinrättningens underhåll; och skulle Guvernören om detta beslut underrättas.

Anslag till hyresmedel åt stadens polisbetjente.

Och sedan Magistraten uti skrifvelse för den 7 November meddelat, att Kejs. Senaten, hvars pröfning Guvernören underställt Polismästarens berörde framställning och Stadsfullmäktiges ofvan anförda beslut, funnit godt tillåta Guvernören att af allmänna medel i länets ränteri för ifrågavarande ändamål använda ända till 19,466 mark 67 penni för helt år, beräknadt för tiden från den 1 November till utgången af år 1899, beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige för samma ändamål anvisa ett belopp af 1,625 mark å Fullmäktiges dispositionsmedel för redogörelseåret, samt att Helsingfors stads andel i det förhöjda anslaget för polisinrättningen skulle med 9,733 mark 33 penni upptagas i stadens budget för år 1899.

Sedan föreståndaren för undersökningsstationen för lifsmedel, Magister A. Zilliacus uti en till Helsovårdsnämnden aflåten skrifvelse framhållit, hurusom numera, efter det skärpt kontroll öfver mjölkhandeln införts, antalet mjölkanalyser sjelffallet komme att betydligt ökas, hvarför och då äfven önskligt vore att föreståndaren för berörda station, hvars

Förhöjning i anslag för undersökningsstationen för lifsmedel.

¹⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 6. — ²⁾ D:o d:o den 11 okt. § 9. — ³⁾ D:o d:o den 15 nov. § 1.

tid mer och mer begynt tagas i anspråk för stadens egen räkning, finge tillfälle att taga initiativ till en vidsträcktare kontroll af lifsmedel, det årliga anslaget för stationen borde ökas med 1,200 mark, för att bemälda tjänsteman blefve i tillfälle att vid stationen anställa ett biträde, hade Helsövärdsnämnden till Stadsfullmäktige inkommit med framställning i ärendet samt förordat bifall till Magister Zilliacus' anförda förslag. Drättselkammaren ¹⁾, hvars utlåtande Fullmäktige i saken inhemtat, hade jemväl biträdt Helsövärdsnämndens åsikt samt i budgetförslaget intagit ett anslag för omordade ändamål. Och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige på förslag ³⁾ af Budgetskottet, till hvars förberedande behandling ärendet blifvit remitteradt, att till denna del godkänna budgetförslaget för år 1899.

Anslag åt nämnden för arbetareangelägenheter.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Nämnden för arbetareangelägenheter anhållit om ett årligt anslag tillsvidare af: 600 mark till arvode åt Nämndens sekreterare, 100 mark för år till ersättning för vaktmästarebiträde och 100 mark till expenser; och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag ej mindre att å sina dispositionsmedel anslå så stort belopp af det begärda anslaget, som belöpte sig på Oktober, November och December månader af redogörelseåret, än ock att åt Budgetskottet öfverlemna att yttra sig beträffande årsanslagens upptagande i budgeten för år 1899. Och sedan bemälda utskott haft intet att erinra beträffande de begärda anslagens storlek ⁵⁾, beslöto ⁶⁾ Stadsfullmäktige vidare att under XVI:de hufvudtiteln af utgiftsstaten för 1899 upptaga 600 mark till arvode åt Nämndens sekreterare, 100 mark för vaktmästarebiträde samt 100 mark till expenser eller sammanlagdt 800 mark ⁷⁾.

Anslag för aflönande af biträdande exekutionsbetjente.

Uti skrifvelse för den 26 Oktober hade Magistraten anhållit hos Stadsfullmäktige, att ett anslag af 1,200 mark blefve staldt till Magistratens förfogande för aflönande under November och December månader af redogörelseåret samt Januari månad 1899 af nödigt antal biträdande exekutionsbetjente; och beslöto ⁸⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag att till ifrågavarande ändamål å sina dispositionsmedel anvisa ett belopp af 800 mark för November och December månader samt att anhålla det Magistraten ville i förslaget till 1899 års utgiftsstat i omför-

¹⁾ Drks skrf. N:o 220 af den 21 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 22 dec § 1. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 35. — ⁴⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 16. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 35. — ⁶⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 1. — ⁷⁾ Stfs tryckta handl. N:o 36. — ⁸⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 21.

mäldt syfte upptaga ett belopp af 400 mark för Januari månad nästkommande år.

Uti skrifvelse till Helsovårdsnämnden hade Styrelsen för Maria sjukhuset framhållit nödvändigheten af att ett biträde åt förmannen för desinfektionsinrättningen i sagda sjukhus blefve anställd från den 1 Juni emot åtnjutande af en årsaflöning af — förutom fri bostad och kost — 600 mark. På af sjukhusstyrelsen härför anförda skäl förenade sig Helsovårdsnämnden härom så mycket hellre, som åt ifrågavarande biträde äfven kunde uppdragas att biträda vid å sjukhuset förefallande obduktioner; och hemställde förty om anställande af meranämnda biträde. Med föranledande häraf beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige bifalla framställningen; och skulle den del af det beviljade anslaget, som belöpte sig på redogörelseåret eller 350 mark påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel, samt årsanslaget i dess helhet, 600 mark, observeras i nästkommande års utgiftsstat.

Anslag för biträde åt förmannen för desinfektionsinrättningen.

Sedan Styrelsen för Maria sjukhuset hos Stadsfullmäktige bland annat anmält att, förnämligast på grund af det stegrade patientantalet i följd af den i staden herskande skarlakansfeber epidemin, den för sjukhuset uppgjorda staten för år 1898 komme att öfverskridas med sannolikt 8 à 9,000 mark, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att det belopp, hvarmed sjukhusets stat under redogörelseåret komme att öfverskridas, skulle vid behof till Sjukhusstyrelsen utanordnas.

Tillskottsanslag för Maria sjukhuset.

Medels remissresolution af den 11 December 1897 hade Guvernören i länet affordrat Stadsfullmäktige och Magistraten utlåtande i anledning af Civilexpeditionens i Kejs. Senaten skrifvelse till bemälda Guvernör af den 4 i nämnda månad angående Fångvårdsstyrelsens hos Kejs. Senaten gjorda framställning, att ett årligt anslag af föreslagsvis 2,000 mark skulle för af Poliskammaren i Helsingfors anskaffande matportioner åt för ransakning i förvar tagne personer utverkas och i staten upptagas och redovisas såsom slutligen utanordnade under tredje hufvudtiteln och bidrag till polisinrättningen i Helsingfors. Sedan Poliskammaren och Drätselkammaren afgifvit yttrande ³⁾ i ärendet och dervid framhållit, att de personer, som vid polisinrättningen hålles internerade och betinga ifrågavarande matportioner, till öfvervägande antal äro sådana, som för lösdrifveri eller tiggeri qvarhållas för undergående af författningsenlig behandling, äfven-

Matportioner för personer internerade i poliskammarhäktet.

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 22. — ²⁾ D:o d:o den 22 dec. § 6. — ³⁾ Drks skrf. N:o 18 af den 20 jan.

som sådana om brott förvunna personer, hvilka i de flesta fall sakna stadigvarande bostad och hvilka, innan nödig utredning om brottets beskaffenhet hunnit anskaffas, icke kunna för vederbörande Guvernörs eller domtols vidare åtgärd till häkte insändas; äfvensom med ledning af räkningarna för födan åt dessa personer under sistlidet år 1897 ansett att tillsvidare ett anslag af 2,000 mark per år för ifrågavarande behof blefve behöfligt, hvarföre allt skäl vore att biträda Fångvårdsstyrelsens ofvan anförda förslag, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige afgifva sitt utlåtande i enlighet med Drätselkammarens förslag, med framhållande derjemte att anslaget borde upptagas i länestyrelsens stat under rubrik: anslag för i förvar tagna personer.

Förändring i
distriktsläkare-
nes ställning
och aflöning.

I tvänne under år 1897 af stadens samtliga distriktsläkare och den qvinliga läkaren till Helsovårdsnämnden inlämnade skrivelser hade dessa gjort framställning om önskligheten af en omorganisering af distriktsläkarnes ställning och löneförmåner, hvilken framställning utmynnar däri, att deras löneförmåner borde i någon mån på ett eller annat sätt ökas. I den i ett antal af 10 punkter sammanfattade motivering, på hvilken distriktsläkarne stöda sin framställning, påpekas bland annat dessa läkares icke ringa arbetsmått, men framhålles dock, att detta icke ännu är så betydligt, att det ej skulle tåla en vidare ökning, förutsatt att aflöningen lämpades därefter. Vidare framhålles äfven, att den korta tid af endast 3 år, för hvilken distriktsläkarne för närvarande tillsättas, icke allenast gör deras ställning osäker, utan äfven lätt kan leda till ett altför tätt och för sjukvården bland stadens fattiga befolkning mindre fördelaktigt ombyte af läkare.

Med föranledande häraf uttalade sig Helsovårdsnämnden uti skrifvelse ²⁾ till Stadsfullmäktige af den 7 mars att, ehuru väl enligt Helsovårdsnämndens förmenande någon allmän löneförhöjning för distriktsläkarne och den qvinliga läkaren icke för närvarande borde komma i fråga, Helsovårdsnämnden dock, i öfverensstämmelse med hvad den redan i tidigare skrifvelse af den 29 sept. 1895 hos Stadsfullmäktige framhållit, ansåg att för distriktsläkaren inom Tölö distrikt, som till omfånget är synnerligen stort men glest befolkadt, och hvilken läkare såväl vid sina besök i patienternas hem kan hafva en lång och tidsödande väg att tillryggalägga, som ock har mindre tillfälle till privatpraktik inom sitt till största delen af obemedlade personer bebodda distrikt, lönen borde höjas till

¹⁾ Stfs prot. den 25 jan. § 12. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 14.

3,600 mark årligen. Med afseende på den tid, för hvilken distriktsläkarne antagas i stadens tjänst, syntes det Nämnden önskligt att förr eller senare en sådan omorganisation vidtages, att desse här, liksom annorstädes t. ex. i Stockholm, tillsättas på lifstid, men höll Nämnden dock före, att förnärvarande, så länge stadens sjukvårdsväsende befinner sig i en snabb utveckling, en sådan anordning icke vore ändamålsenlig. Däremot hade Nämndens flertal ansett, att för vinnande af en något större stabilitet i distriktsläkareinstitutionen och för att i viss mån förbereda öfvergången till ett antagande på lifstid, distriktsläkarne, i likhet med stadens sjukhusläkare, borde tillsättas på en tid af sex år isänder. Och då icke nekas kan, att distriktsläkarne och äfven den qvinliga läkaren, hvilkas klientel till öfvervägande del utgöres af en fattig och i socialt afseende lågt stående befolkning, hafva sig ombetrodda en mödosam befattning, kunde Helsovårdsnämnden icke annat än sentera den af distriktsläkarne och den qvinliga läkaren i deras skrifvelse påpekade bristen af semesterledighet och ansåg, att staden för att bereda dessa sina läkare en välbehöflig rekreation från deras maktpåliggande värksamhet, borde bevilja dem en månads semesterledighet årligen samt under denna tid aflöna deras vikarier, hvilka af dem sjelfva böra anskaffas, hvarför härtill börde anslås en summa af 1,800 mark i ett för allt att till vikarierna utgå med 300 mark i månaden.

På grund af anförda motiv föreslog Helsovårdsnämnden, att Stadsfullmäktige ville: 1:o höja distriktsläkarens i Tölö lön till 3,600 mark årligen; 2:o tillsätta distriktsläkarne för en tid af 6 år isänder, samt 3:o bevilja såväl distriktsläkarene som den qvinliga läkaren årligen en månads semesterledighet och till aflönandet af deras vikarier under denna tid anslå inalles 1,800 mark årligen.

Vid ärendets föredragning beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige: att höja distriktsläkarens i Tölö aflöning till 3,600 mark om året, räknadt från den 1 Januari 1899, hvilken förhöjning alltså skulle uti sagda års budget observeras; att anmoda Beredningsutskottet att till nästa sammanträde aflemna förslag till utverkande af sådan ändring i den till distriktsläkarene af Guvernören i länet fastställda instruktionen, att desse samt den qvinliga läkaren blefve tillsatta för en tid af sex år i sänder och att nämnda funktionärer berättigades till en månads semesterledighet; att emellertid för redogörelseåret bevilja enhvar af distriktsläkarene och den qvinliga läkaren en månads semesterledighet samt till aflönande af vikarier under

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 14.

sagda ledighet ur Fullmäktiges dispositionsmedel anvisa ett belopp af 1,800 mark; samt att sedan stadsfästelse å ändringar i berörda instruktion vinnits, förständiga vederbörande att för vikariers aflönande i förslaget till 1899 års utgiftsstat upptaga ett anslag af 1,800 mark.

Vid följande sammanträde upplästes för Stadsfullmäktige och godkändes ¹⁾ följande af Beredningsutskottet uppgjorda förslag till ändring af 1 och 12 §§ i den för distriktsläkarene den 23 mars 1892 af Guvernören fastställda instruktionen, nämligen:

„§ 1. Distriktsläkarene anställas till ett antal af fem, på förslag af Helsovårdsnämnden, utaf Stadsfullmäktige för en tid af sex år, men kunna till befattningen återväljas.

§ 12. Distriktsläkarene och den qvinliga läkaren äro årligen berättigade till en månads semesterledighet på tid, som af Helsovårdsnämnden bestämmes, och böra dessa läkare, såväl för semestertid som då tjentsledighet dem eljes af Helsovårdsnämnden beviljas, ställa sådana vikarier för sig, som af Helsovårdsnämnden godkännas. Emellertid må hvarken tiden eller stället för emottagningarna under kortare ledighet derigenom förändras, men skall vid hvarje ombyte af läkare kungörelse derom införas i tidningarna på sätt i § 11 stadgas.

För vikariers aflönning under semesterledighet är särskildt anslag anvisadt.“

Å dessa förändringar i instruktionen för stadsläkarene skulle alltså hos Guvernören i länet fastställelse utverkas. Uti skrifvelse från Magistraten underrättades sedermera Stadsfullmäktige att Guvernören den 9 Juli fastställt ändringsförslaget, samt beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att Helsovårdsnämnden skulle om den skedda fastställelsen underrättas.

Personelt lönetillskott åt Rörmästaren E. Broman.

På derom gjord anhållan och Vattenledningskontorets förord föreslog ³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, att Rörmästaren E. Broman med afseende å hans mångåriga tjensteverksamhet vid stadens vattenledning och hans i följd af inrättningens utvidgning ökade göromål måtte tilldelas ett personelt lönetillskott af 300 mark om året, räknadt från den 1 Januari 1899; och blef förslaget af Stadsfullmäktige godkänt ⁴⁾.

Förhöjning af Stadsträdgårdsmästaren Olssons lön.

Enär Stadsträdgårdsmästaren S. Olsson hos Drätselkammaren anhållit om vitsord öfver sin verksamhet i stadens tjenst, hvilken han var sinnad att lemna, framstälde ⁵⁾ Drätselkammaren, i betraktande af svårighete-

¹⁾ Stfs prot. den 3 maj § 21. — ²⁾ D:o d:o don 2 aug. § 26. — ³⁾ Drks skrf. N:o 175 af den 11 aug. — ⁴⁾ Stfs prot. don 6 sept § 7. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 183 af den 18 aug.

terna att för ifrågavarande befattning erhålla en annan lika kompetent och dugande fackman som Herr Olsson, hos Stadsfullmäktige att han finge, räknadt från den 1 Januari 1899, utöfver honom härförinnan tillförsäkrade löneförmåner, för tillfället uppgående till 4,300 mark, ej mindre uppbära ett ett kontant personelt lönetillskott af 1,400 mark per år, än äfven erhålla följande natura förmåner efter Drätselkammarens eller vederbörande myndighets närmare bestämmande, nämligen: a) ved till eget behof af förrådet vid stadens växthus, b) gräs från stadsplanteringarna till foder åt egna kreatur, samt c) ett mindre grönsaksland i trädgården vid växthuset. Och öfverlemnade Drätselkammaren i sammanhang härmed, med hänsyn till svårigheterna för Drätselkammaren och Byggnadskontoret att med erforderlig sakkännedom hafva inseende öfver stadsträdgårdsmästarens verksamhet, till Stadsfullmäktiges pröfning, huruvida icke lämpligt vore att tillsätta en särskild, af sakförstående bestående *Trädgårdsnämnd*, som egde utöfva de Drätselkammaren och Byggnadskontoret i förenämndt afseende åliggande skyldigheter, i hvilket fall en modifikation af Byggnadskontorets instruktion i hithörande delar blefve af nöden.

På Beredningsutskottets förslag beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige att godkänna Drätselkammarens förslag beträffande ökandet af Stadsträdgårdsmästaren Olssons löneförmåner samt att åt ett särskildt utskott öfverlemla att ej mindre afgifva utlåtande, huruvida en särskild Trädgårdsnämnd borde inrättas, än ock uppgöra förslag till instruktion för sagda nämnd och till häraf betingad ändring uti instruktionen för Byggnadskontoret.

På derom gjord anhållan och Byggnadskontorets förord föreslog ²⁾ Drätselkammaren åt Bokhållaren vid stadens Byggnadskontor Gustaf Hall, med afseende å det under senare år betydligt ökade arbetet å kontoret och lefnadskostnadernas i staden samtidiga fördyrande äfvensom med hänsyn till hans 20 åriga oförtrutna arbete i stadens tjenst, en personelt löneförhöjning af 400 mark per år, att utgå från 1899 års början; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾.

Uti skrifvelse från Helsovårdsnämnden af den 29 Augusti hade Styrelsen för Maria sjukhuset framhållit, hurusom öfverläkarens vid sjukhuset lön, 3,000 mark per år, icke kunde anses utgöra en tillräcklig ersättning för det arbete, som för det närvarande var förenadt med denna syssla, isynnerhet om man toge i betraktande att öfverläkaren icke hade

Personelt lönetillskott åt Bokhållar Hall.

Förhöjning af öfverläkarens vid Maria sjukhuset aflöning.

¹⁾ Stfs prot. den 6 sept. § 20. — ²⁾ Drks skrif. N:o 191 af den 8 sept. — ³⁾ Stfs prot. den 27 sept. § 5.

någon semesterledighet. Och föreslog bemälda styrelse på dessa och några andra skäl, att Helsovårdsnämnden ville vidtaga åtgärd derhän, att öfverläkarens aflöning fastställdes till 5,000 mark. Äfven Helsovårdsnämnden ansåg att öfverläkarens vid Maria sjukhuset lön var för knapt tillmätt och borde höjas, men då han helt säkert komme att såsom medlem ingå i den komité, som skulle nedsättas för öfvervakandet m. m. af det vid sjukhuset i den närmaste tiden förestående nybyggnadsarbetet, och i denna egenskap kunde påräkna en särskild ersättning för sitt arbete, ansåg Helsovårdsnämnden öfverläkaren till en början och intill dess den beslutna utvidgningen af Maria sjukhuset blifver genomförd, vara ersatt med 4,000 mark om året, om hvilken aflöning åt ofta nämnda öfverläkare Helsovårdsnämnden också derföre hos Stadsfullmäktige gjorde framställning och som af Fullmäktige bifölls ¹⁾.

Löneförhöjning
åt Stadsbyggmä-
staren Hongell.

Hos Drätselkammaren hade Stadsbyggmästaren Hongell, som enligt den för Byggnadskontoret gällande stat åtnjuter en årlig aflöning af 2,900 mark, i betraktande af att han under en tid af fem år innehaft sin befattning, anhållit ej mindre att enahanda förmån beträffande löneförhöjning efter vissa tjänsteår, som är öfriga stadens tjänstemän tillförsäkrad, måtte äfven honom medgifvas, än ock att hans grundlön skulle höjas till 3,600 mark; och anförde Hongell såsom motiv för denna senare anhållan, att hyror och lefnadskostnader, sedan stadsbyggmästarelönen fastställdes, i hög grad fördyrats jemte det tjensten åtföljande arbetet under samma tid betydligt ökats. Ehuru Byggnadskontoret, som i ärendet blifvit hördt, tillstyrkte bifall i allo till sökandens anhållan, hemställde ²⁾ Drätselkammaren, som ansåg en så stor löneförhöjning på en gång något öfverdrifven, hos Stadsfullmäktige att Byggmästaren Hongell från och med ingången af år 1899 skulle för fem års tjenst tilldelas ett personelt lönetillskott af endast 300 mark; och blef förslaget af Stadsfullmäktige godkänt ³⁾.

Personelt löne-
tillskott åt Vat-
tenlednings-
ingenjören
Hausen.

Uti skrifvelse af den 24 Oktober hade Vattenledningsingenjören C. Hausen hos Drätselkammaren anhållit, att Kammaren ville åt honom utverka ett personelt lönetillskott af 1,000 mark för år, emedan han under mer än femton år innehaft sin ordinarie tjenst vid stadens vattenledning, och inrättningens utvidgning samt konsumtionens tillväxt under de senaste åren för honom medfört ökadt arbete och ansvar i flere afseenden.

¹⁾ Stfs prot. den 11 okt. § 12. — ²⁾ Drks skrf. N:o 223 af den 27 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 13.

Och som Drätselkammaren ansåg att Ingeniören Hausens löneförmåner af inalles 7,360 mark icke stå i skäligt förhållande till det dryga arbete och stora ansvar, som numera åligger Vattenledningsingeniören i Helsingfors, och då Hausen under sin redan långa tjänstetid städse ådagalagt en punktlighet, ett nit och en omsorg om inrättningens och stadens bästa, som stod öfver allt beröm, förordade ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige på det varmaste Ingeniören Hausens anhållan, hvilken äfven af Stadsfullmäktige blef bifallen ²⁾.

Emedan Sandvikshamnen numera så starkt anlitas, att beständig dejourering äfven derstädes är alldeles nödvändig, hade Hamnkotoret uti sitt specialförslag till utgifts- och inkomststat för år 1899 ökat antalet yngre hamnkonstaplar med tvenne och efter en årslön af 900 mark för dem upptagit ett anslag af 1,800 mark. Och som Drätselkammaren fann förslaget befogadt, observerade äfven Drätselkammaren denna nya utgiftspost under afdelningen „Hamnkotoret“ af III:dje hufvudtiteln uti sitt till Magistraten aflättna budgetsförslag för nämnda år, samt godkände ³⁾ Stadsfullmäktige, som härom af Drätselkammaren under rättats ⁴⁾, åtgärden.

Ökad antal hamnkonstaplar.

På Brandkommissionens förslag, hvaröfver äfven Drätselkammarens yttrande inforrats och afgifvits ⁵⁾, beviljade ⁶⁾ Stadsfullmäktige Sofia Nyström, enka efter den 13 Januari aflidne Sprutmästaren Karl Oskar Nyström, och hennes sju minderåriga barn 200 mark i begrafningshjälp äfvensom ett årligt understöd af 600 mark att utgå i fem års tid, räknadt från den 1 Februari 1898.

Understöd åt Sprutmästarens enka Sofia Nyström.

På derom gjord ansökan genom Magistraten samt å Brandkommissionens förord beviljade ⁷⁾ Stadsfullmäktige den 15 Januari aflidne Sprutmästaren Erik Johan Sillmans efterlevande enka Lovisa Sillman ett lifstidsunderstöd af 200 mark, att utgå från den 1 Februari 1898.

Understöd åt Sprutmästarens enka Lovisa Sillman.

I anledning af f. d. Vaktmästaren vid Helsingfors Folkbibliotek K. E. Borgs ansökan om en årlig pension till belopp, som Stadsfullmäktige funne lämpligt bestämma och på Drätselkammarens i ärendet gjorda framställning ⁸⁾, beviljade ⁹⁾ Stadsfullmäktige honom ett lifstidsunderstöd af 120 mark per år.

Lifstidsunderstöd åt f. d. Vaktmästaren K. E. Borg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 226 af den 28 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 8. — ³⁾ Stfs prot. den 15 nov. § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 227 af den 28 okt. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 53 af den 3 mars. — ⁶⁾ Stfs prot. den 15 mars § 8. — ⁷⁾ D:o d:o den 19 april § 4. — ⁸⁾ Drks skrf. N:o 190 af den 8 sept. — ⁹⁾ Stfs prot. den 27 sept. § 7.

Understöd åt
värnepligtiges
hustrur.

I enlighet med Fattigvårdsstyrelsens i saken afgifva yttrande beviljades åt värnepliktige Erland Stens hustru Edla Maria Sten ¹⁾ ett understöd af 15 mark i månaden, och åt arbetskarlshustrun Lovisa Bäckström ²⁾ ett understöd af 20 mark i månaden, att utgå ifrån den 1 sistlidne November; så länge männen qvarstodo i aktiv krigstjänst, utan att åtnjuta permission utöfver två månader.

Ordnande af
skolundervis-
ningen i Her-
manstad och
Majstad.

Det särskilda utskott ³⁾, till hvars beredning Stadsfullmäktige hänskjutit frågan beträffande ordnandet af skolundervisningen i Hermanstad och Majstad, föreslog ⁴⁾: att Helsingfors stad, såsom egare af Gumtäckts säteri samt med anlitan af de utaf Arabia Aktiefabrik och Sörnäs Aktie Bryggeri i sådant afseende utlofvade bidrag, skulle instundande höst i Gumtäckts distrikt öppna två högre folkskolor, en med svenskt och en med finskt undervisningsspråk, organiserade i enlighet med de för folkskolorna på landet stadgade grunder; att vid skolorna skulle anställas: vid den svenska en lärarinna och en slöjdlärare äfvensom vid den finska en lärare och en lärarinna i handarbete, alla med de löneförmåner, som af utskottet angifvits, samt skolorna tillsvidare inrymmas i hyrda lokaler; att åt Drätselkammaren uppdraga att, jemte anmälan härom, hos Helsinges kommunskolestyrelse anhålla om tidigare utlofvadt bidrag till skolornas underhåll samt utseende af direktion för skolan, hvilken direktion sedermera egde ansöka om statsbidrag för skolorna och vidtaga andra på densamma författningens enligt ankommande åtgärder; samt att för omordade skolors underhåll från den 1 Augusti 1898 anslå ett belopp af förslagsvis 3,645 mark om året; hvilka alla förslag af Stadsfullmäktige godkändes ⁵⁾. Deremot godkände Stadsfullmäktige icke utskottets förslag: att genom Drätselkammaren hos kyrkorådet i Helsinges församling anhålla, att Gumtäckt jemte Forsby finge bilda ett skildt ambulatoriskt skoldistrikt med två af kyrkorådet anställda och i vanlig ordning aflönade lärarinnor, en svensk och en finsk, hvilka lärarinnor, i stället för dem tillkommande fri bostad under skoltiden, skulle af staden erhålla ett årligt vederlag af 150 mark hvardera; samt att, derest berörda anhållan möjligen af kyrkorådet afböjdes, två liknande skolor skulle af staden inrättas, samt att för detta fall till aflönande af lärarinnor skulle anslås ända till 1,000 mark om året, utan beslöto Stadsfullmäktige: att den för öfvervakande af undervisningen i Gumtäckt tillsatta direktionen skulle

¹⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 19. — ²⁾ D:o d:o den 29 mars § 6. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 79—82. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 19. — ⁵⁾ Stfs prot. den 14 juni § 4.

anmodas tillsvidare anordna undervisningen för mindre barn samt tillika berättigas att dertill under instundande läseår använda 2,000 mark; samt att anmoda stadens folkskoledirektion att taga i öfvervägande, huruvida icke å Backas område borde inrättas lägre folkskolor dels med svenskt dels med finskt undervisningsspråk och till Stadsfullmäktige inkomma med förslag och kostnadsberäkning angående härtill erforderlig skolbyggnad. Och tidigare har här anförts ¹⁾ huru Stadsfullmäktige sedermera för dessa lägre folkskolors inrättande anvisade nödiga medel.

Jemte anmälan att nådiga förordningen af den 15 December 1897, angående bland annat polisinnrättningen i Helsingfors, blefve gällande från 1898 års början, hade Poliskammaren till Drätselkammaren insändt ett i enlighet med den uti berörda förordning fastställda staten för Helsingfors Poliskammare uppgjort specialförslag till stadens utgifts- och inkomststat för polisinnrättningen under sistsagda år; och öfversände ²⁾ Drätselkammaren, efter att hafva jmfört detta Poliskammarens förslag med återopade stat, såvida deri ingående poster gällde polispersonalens aflöningar och andra förmåner, detsamma till Stadsfullmäktige för att till efterrättelse för Polis- och Drätselkammaren fastställa de uti förslaget under rubriken „Diverse“ upptagna utgifter. Med rättelse af en misskrifning å 300 mark uppgick oftanämnda utgiftsförslag till in summa 287,235 mark, hvartill statsverket skulle bidraga med 173,726 mark 69 penni, och komme den på staden fallande andelen af utgiften alltså att belöpa sig till 103,508 mark 31 penni eller till och med 5,846 mark 69 penni mindre, än hvad den för år 1898 af Stadsfullmäktige redan fastställda budgeten upptog. Och faststälde ³⁾ Stadsfullmäktige till efterrättelse de i förslaget ingående utgiftsposter, hvilka dels icke ingingo uti VI hufvudtiteln af tidigare fastställd budget dels till beloppet afveko från motsvarande, i denna hufvudtitel ingående anslag; hvarjemte Fullmäktige bestämde, att den nya staten skulle, med de af Drätselkammaren anmärkta rättelser, under året tillämpas i stället för den i anförda budget upptagna.

Guvernören i länet hade affordrat Stadsfullmäktige och Magistraten underdånigt förslag till det procenttal af tullsatsen, hvartill tolagen ansågs böra för tiden från och med den 1 Januari 1899 intill den 2 Januari 1902 i denna Helsingfors stad uppbäres; och afgåfvos ⁴⁾ Stadsfull-

Ny stat för polisinnrättningen i Helsingfors.

Tolagsafgiftens beräkande.

¹⁾ Se pg. 64. — ²⁾ Drks skrf. N:o 168 af den 30 dec. 1897. — ³⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 11. — ⁴⁾ D:o d:o den 25 jan. § 14.

mäktige, efter att hafva inhemtat Drätselkammarens utlåtande ¹⁾ i ärendet, sitt yttrande i hufvudsaklig öfverensstämmelse dermed. Drätselkammaren hade nämligen framhållit, att Kammaren likasom Trafikkontoret icke hade sig någon omständighet bekant, hvilken kunde gifva anledning till ändring i beräkningsgrunden för denna skatteinkomst, hvilken redan under en lång följd af år utgått med 2 % af tullsatsen. Då stadens totala inkomst af uppbyren tolag varit i ständigt stigande, kunde någon förhöjning af tolagsprocenten klarligen icke komma i fråga, men å andra sidan kunde detta procenttal icke heller nedsättas, då staden fortfarande hade mycket betydande utgifter att bestrida för sina hamnanläggningar.

Uti skrifvelse från Magistraten underrättades sedermera Stadsfullmäktige, att Guvernören i länet meddelat, att Kejs. Senaten i enlighet med Magistratens derom framställda underdåniga förslag för tiden från och med den 1 Januari 1899 till den 1 Januari 1902 fastställt tolagsafgiftens belopp i Helsingfors till 2 % af tullsatsen å den slik beskattning underkastade varan; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige att Drätselkammaren skulle i afgifvande skrifvelse härom underrättas.

Partiella förändringar i stadens räkenskapsväsende.

Jemte öfversändande af revisorerernas berättelse öfver verkställd granskning af stadens räkenskaper och förvaltning under år 1896, hade Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren att taga i öfvervägande de af revisorerne föreslagna partiella förändringarna ³⁾ i stadens räkenskapsväsende och med yttrande härom i sinom tid till Fullmäktige inkomma.

Såsom närmare framgår af revisionsberättelsen ¹⁾ för år 1896 pag. 4 och 6, hade revisorererna funnit en viss olikhet rådande i uppställningen och verificeringen af de skilda förvaltande nämndernas redovisningar, hvilken skiljaktighet ej, utom i enskilda fall såsom med Byggnads- och Vattenledningskontorens räkenskaper, vore af förhållandena med nödvändighet betingad, utan kunde för brandverket, polisnrättningen, hälsovårdsnämnden och kommunala sjukhuset, fattigvården samt undervisningsväsendet ordnas likformigt. Medan nämligen uti kommunala sjukhusets och fattigvårdens reglemente finnes skildt stadgadt om ekonomiförvaltningen och sättet, hvarpå de för dessa inrättningar erforderliga förskotten skola lyftas och redovisas, finnes härmed konforma bestämmelser deremot icke för liqviders verkställande och redovisningars afgifvande vid brandverket, polisnrättningen och folkskolorna. Derföre

¹⁾ Drks skrf. N:o 19 af den 20 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 2 aug. § 17. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 65—67. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 25 för år 1897.

hade det ock synts revisorerne önskvärdt att i nämnda förvaltningsgrenars reglementen skulle intagas nödiga föreskrifter om skötseln af ekonomin, i den händelse införandet af större likformighet i redovisnings-systemet skulle vinna Stadsfullmäktiges beaktande.

Uti skrifvelse ¹⁾ till Stadsfullmäktige meddelade Drätselkammaren, som i ärendet korresponderat med vederbörande nämnder, att Kammarerna i anledning af dessa revisorerne anmärkningar beträffande Brandkommissionens och Poliskammarens bristfälliga redovisning af till Brandmästaren och Poliskammarsekreteraren utanordnade förskott på Drätselkontorets derom gjorda framställning vidtagit sådan anordning, att för desamma under största delen af förlidet år redovisats genom behöriga, med verifikatör försedda rapporter; och var härmed enligt Kammarernas åsigt det verkliga missförhållandet afhjelpat, hvarom revisorerne af 1896 års räkenskaper med fog gjort anmärkning. En indragning af dessa förskott, då med dem skulle bestridas bland annat manskapets vid brandverket proviantering och polisbetjeningens beklädnad samt aflönande af hvardera verkens betjente, som ej få från sina tjänsteplatser afvika ens för uppbärande af sin lön, kunde klarligen ej komma i fråga. Men för en utvidgning af detta förskottssystem till samma omfattning, som är fallet vid fattigvården och Maria sjukhuset, kunde Drätselkammaren ingalunda finna fullt skäl uti den af revisorerne påpekade likformigheten uti liqviderande af utgifterna vid de skilda stadens förvaltande nämnder. Om antingen alla dessa utgifter för en del nämnder, såsom också för de Drätselkammaren underlydande kontoren, Byggnads-, Vattenlednings-, Trafik- och Hamnkontoret, betalas af Drätselkontoret, eller en del utgifter genom detta kontor och en annan del genom särskilda ekonomer, medan slutligen några inrättningar genom egna ekonomer eller sysslomän sjelfva med i förskott uppburna medel bestrida alla sina utbetalningar, så kan enbart derigenom ingalunda uppstå någon som helst oreda uti stadens räkenskapsväsende. Och hvad bekvämligheten för revisorerne vid räkenskapernas granskning vidkommer, så kunde också den ordnas genom det enkla arrangement, som från och med detta redogörelseår i Drätselkammaren vidtagits, nämligen att alla till samma hufvudtitel i budgeten hörande räkningar så särskildt för sig utanordnas, att de för hela året kunna uti skilda häften inbindas. Härför var således ingalunda en så radikal förändring från det bestående förhållandet, som revisorerne

¹⁾ Drks skrf. N:o 27 af den 27 jan. (Stfs tryckta handl. N:o 4).

uppställt såsom önskningsmål, af nöden. På alla dessa skäl och som ett strikte genomförande af revisorernes förslag skulle för staden medföra icke allenast en ökning i utgifter genom aflönande af särskilda ekonomer vid hvarje förvaltande nämnd utan ock, enligt Drättselkammarens förmenande, en minskad säkerhet uti dess penningeförvaltning, föreslog Drättselkammaren: att Stadsfullmäktige beträffande den ifrågasatta partiela förändringen i stadens räkenskapsväsende ville låta bero vid de af Drättselkammaren deri redan vidtagna, här ofvan anförda åtgärder.

Ehuru Drättselkammaren vid ärendets behandling nogsammt beaktat, att uti hvarken den för staden gällande brand- eller polisordningen, än mindre uti nädiga förordningen angående folkskolor i städerna ingår någon bestämning, som gäfvade stöd för anlåtande af brandmästaren, poliskammarsekreteraren och folkskoleekonomen till liqviderande med i förskott uppburna medel af staden åliggande utbetalningar för enhvar af dessa inrättningar, ansåg Kammarerna likväl att, med afseende derå att något annat nytt uti ett sedan många år tillbaka bestående förhållande nu icke tillkommit än en effektivare kontroll öfver de förskotterade medlens behöriga användning och då nämnda funktionärers anlåtande utöfver deras egentliga åligganden beror på godvillig öfverenskommelse eller aftal, med ändring af uppräknade instruktioner och förordning i och för inryckande deri af bestämmelser i det syfte, förevarande sakförhållande möjligen kräfde, kunde anstå till dess brand- och polisordningen af andra mera vägande skäl komme att undergå omarbetning samt en skild, folkskoleekonomens hela verksamhet omfattande instruktion kan anses af behovet påkallad. I sammanhang härmed föreslog Drättselkammaren dock på grund af bland annat Poliskammarens derom gjorda framställning att åt Poliskammarsekreteraren Axel Lucander skulle beviljas från och med år 1898 ett arvode af 500 mark per år för verkställande af en del utbetalningar vid polisnrättningen i staden, att utgå för sagda år ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel och framdeles såsom en särskild post i årsbudgeten upptagas.

Denna Drättselkammarens framställning blef i alla delar af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

Uppbränning af
kuponger.

Sedan Drättselkontoret anmält, att antalet af inlösta kuponger till stadens obligationslån till den grad ökats, att svårighet uppstått att inrymma desamma i kontorets hvalfkassaskåp, samt tillika anhållit att

¹⁾ Stfs prot. den 1 mars § 8.

Drätselkammaren ville vidtaga nödig åtgärd om förbränning af äldre kuponger, anhöll ¹⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt årets revisorer af stadens räkenskaper att föranstalta uppbränning af den del af ifrågavarande kuponger, som äro tio år gamla eller derutöver och blef framställningen af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾.

Enär det jemlikt 3 § i gällande reglemente för dårvårdsinrättningen vid stadens Arbets- och Fattiggård ankommer å Stadsfullmäktige att ej mindre bestämma antalet platser, som skola för de i 2 och 3 mom. af 2 § nämnda sinnessjuka å inrättningen öppenhållas, än fastställa beloppet af de afgifter, som, der sådana ifrågakomma, skola för plats i inrättningen uppbäras, hade Fattigvårdsstyrelsen uti skrifvelse för den 16 Februari hos Stadsfullmäktige hemställt, att antalet ofvanomordade platser måtte bestämmas till 4 cellplatser, 2 manliga och 2 qvinliga, samt att dagafgiften blefve faststald att utgå från 60 penni till 2 mark efter Fattigvårdsstyrelsens pröfning; och blef framställningen af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾.

Sedan bestyrelsen för Diakonissanstalten härstädes, i betraktande af att anstaltens behof af vatten är så stort, att årsafgiften derfor komme att stiga till omkring 2,000 mark, hos Drätselkammaren gjort förfrågan, huruvida icke en nedsättning i det faststaldade priset för vatten från stadens vattenledning kunde beviljas, hvartill bestyrelsen ansåg så mycket mera skäl förefinnes, som Diakonissanstalten för sin existens till stor del är beroende af allmänhetens gifmildhet, anhöll ⁴⁾ Drätselkammaren, efter att i ärendet hafva inhemtat Vattenledningskontorets yttrande och i enlighet med dess förslag, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande, att bevilja Diakonissanstalten 40 % rabatt i vattenafgiften enligt gällande taxa för en högsta konsumtion af 7,500 m³, under vilkor likvisst, till förebyggande af gagnlost slöseri med vatten, att ledningen till anstaltens tvättstuga bleve försedd med särskild vattenmätare, möjliggörande kontroll öfver vattenförbrukningen derstädes, samt att inrättningens hiss tätas och dess afloppsvatten såvidt möjligt användes till matning af förefintlig ångpanna och till beredning af varmt vatten; och blef denna Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd ⁵⁾.

Sedan Sjökaptenen Karl von Schantz, under förmälan att han under instundande seglationsperiod hade att från Stor- och Torrmjölö utanför

Nedsättning i vattenkonsumtionsafgifterna för diakonissanstalten.
Nedsättning af hamnafgifter för transport af ved till Sveaborg.

¹⁾ Drks skrf. N:o 51 af den 24 febr. — ²⁾ Stfs prot. den 1 mars § 22. — ³⁾ D:o do den 15 mars § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 96 af den 28 april. — ⁵⁾ Stfs prot. den 3 maj § 14.

staden belägna holmar till Sveaborgs fästning transportera 1,500 famnar kastved medels tvenne honom tillhöriga prämar, för hvilka begge prämar de till staden enligt gällande taxa utgående hamnafgifterna sammanlagdt skulle för hvarje resa belöpa sig till 34 mark, hos Drätselkammaren anhållit om skälig nedsättning i dessa hamnafgifter, hemstälde ²⁾ Drätselkammaren, som i ärendet inhemtat Hamnkontorets yttrande och förslag, i enlighet dermed hos Stadsfullmäktige om bemyndigande till en sådan nedsättning af ifrågakommande hamnafgifter, att sökanden finge erlægga dem enligt trafiktaxan *efter tid*, på samma sätt som i staden hemmahörande ångare och ångslupar eller således med 15 penni per registerton för hvarje vecka af prämarnas seglationstid; och blef det begärda bemyndigandet af Stadsfullmäktige beviljadt ³⁾.

Frågan om
brandkonstap-
larnes löne-
förhöjning.

Uti en till Brandkommissionen insänd skrift hade stadens Brandmästare framhållit olägenheten för brandverket deraf, att brandsoldaterna endast undantagsvis qvarstodo i sin befattning efter utgången af de tre år, för hvilka de städslats, enär platser med högre aflöning då vanligen stodo dem till buds. För att möjliggöra bildandet af en kärntrupp erfaret brandmanskap, hade Brandmästaren ansett att aflöningen (incl. kost och beklädnad) för 20 konstaplar, som efter den treåriga tjenstetidens slut vore villige att qvarstanna i sina befattningar, borde höjas till 1,100 mark för de kasernerade samt 1,200 mark för de gifta konstaplar, hvilka beviljats rätt att bo utom kasernen, äfvensom i öfverensstämmelse dermed de 6 sergeanternas löneförmåner ökas med 200 mark och således utgöra 1,200 mark jemte fri bostad och ved. Af konstaplarna borde derjemte 13 man erhålla den högre aflöning af 420 mark, som för närvarande är tilllagd korpralerna. Budgeten för brandverkspersonalen från och med sergeanter komme enligt detta förslag att te sig på följande sätt:

6 sergeanter jemte fri bostad och ved à 1,200 mk	7,200:—
10 korpraler à 800 mk	8,000:—
10 d:o kasernerade à 700 mk	7,000:—
13 äldre konstaplar à 420 mk.	5,460:—
30 yngre d.o à 300 mk.	9,000:—
Kosthållning för 63 man à 250 mk	15,750:—
Beklädnad för d:o à 150 mk	9,450:—

¹⁾ Drks skrf. N:o 109 af den 5 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 17 maj § 8.

I staten för år 1899 skulle dock förutom anslaget för sergeanterne endast halfva beloppet af de för manskapet föreslagna löneförhöjningarna upptagas med inalles 4,500 mark.

I anledning af förestående förslag hade Brandkommissionen uti sin till Stadsfullmäktige i ärendet aflåtna framställning förmålt sig vara med Brandmästaren ense om önskvärdheten af att vid brandverket få till stånd en stamtrupp af i yrket förfarne män, som ock derom, att för åstadkommande häraf en partiel förhöjning af brandmanskapets aflöning vore af nöden, men ansett att det åsyftade ändamålet bättre vunnnes, om Kommissionen sattes i tillfälle att, då tjenstetiden för en man, som befunnits duglig och hvars fortfarande qvarstående vid brandverket vore önskligt, förhöja hans aflöning med ett belopp, som i hvarje särskildt fall skulle bestämmas. I sådant afseende hemställde Brandkommissionen hos Stadsfullmäktige, huruvida ej i utgiftsstaten för brandverket under nästkommande år kunde upptagas ett anslag af högst 5,000 mark att af Kommissionen, emot särskild redovisning, i mån af behof användas till förhöjning af aflöningen för sådana sergeanter, korpraler och konstaplar, hvilka det kunde befinnas önskvärdt att fortfarande bibehålla vid brandverket.

Detta ärende hade Stadsfullmäktige öfverlemnadt¹⁾ till förberedande behandling af Budgetskottet, men senare på detta utskotts förslag beslutit²⁾ för dess beredning tillsätta ett särskildt utskott; och blef frågan derföre icke under året slutbehandlad.

Enligt förordningen af den 22 Mars 1898 skall från den 1 Januari 1899 tillämpningen af hvad härförinnan finnes stadgadt angående städernas uteslutande rätt att, hvar inom sitt område, ombesörja verkställandet af frivilliga auktioner, så ock om deras skyldighet att uppehålla auktionsverk i allmänhet, upphöra samt enhvar vara berättigad att sjelf eller genom annan förrätta frivillig auktion. Emellertid bestämmes i § 9 senare mom. af sagda förordning, såsom en inskränkning beträffande densamma tillämpning, att, derest för närvarande i någon stad ledamot af Magistraten eller annan stadens tjänsteman är tillförsäkrad andel i auktionsverket tillkommande provision eller annan afgift och staden ej med honom annorlunda öfverenskommit, frivilliga auktioner böra, så länge sådan tjänsteman i sin nuvarande befattning qvarstår, i staden hållas endast af auktionsverket samt afgift för verkets underhåll uppbäras.

Ersättningar i anledning af skaffandet af stadens auktionsmonopol.

¹⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 17. — ²⁾ D:o d:o den 22 dec. § 1.

På grund af detta stadgande hade Magistraten ansett sig böra hos Stadsfullmäktige göra framställning rörande det förfaringssätt, som i antydt afseende från den 1 Januari 1899 borde, enligt Magistratens åsigt, i staden följas; och föreslog Magistraten i sådant afseende uti skrifvelse ¹⁾ för den 27 Oktober: att i öfverensstämmelse med stadgandena uti ofvannämnda nådiga förordning af den 22 Mars 1898 något auktionsverk efter den 1 Januari 1899 icke vidare i staden upprätthålles; att Herrar Stadsfullmäktige tillerkänna Politierådmännen Söderström och Lindberg ersättning för dem frångångna andelar i auktionsprovisionen med det belopp Fullmäktige, i enlighet med af bemälda rådmän framställda anspråk, finna skäligen bestämma; att Mäklaren August Åkerberg tilldelas en godtgörelse af sexhundra mark om året under en tid af två år; att Vaktmästaren Viktor Bärlund under samma tid medgifves att hyresfritt bebo den åt honom för närvarande upplåtta lokalen; samt att stadens nuvarande auktionslokal tills vidare hålles disponibel för exekutiva auktioner, samt derjemte genom Drätselkammaren uthyres för frivilliga sådana.

Budgetsutsnittet, till hvars beredning Stadsfullmäktige hänskjutit ²⁾ ärendet, var fullt ense med Magistraten derom, att skäl icke förelåg för staden att efter utgången af redogörelseåret uppehålla auktionsverket, så mycket mindre som Stadsfullmäktige upprepade gånger uttalat sig för auktionstvångets afskaffande, samt att staden, för möjliggörande af en förändring i antydt hänseende, borde med Politierådmännen J. Al. Söderström och A. A. F. Lindberg träffa öfverenskommelse rörande deras ersättning för den dem derigenom frångående inkomst af sagda verk; och som Magistraten upplyst, att Politierådmännen Söderström och Lindberg på Magistratens tillfrågan förklarar, det de ansåge med billighet öfverensstämmande, att ett belopp af 1,200 mark blefve dem hvardera såsom ersättning i förberördt afseende årligen tillerkändt, så länge de i sin nuvarande befattning qvarstode, men att de dock medgifvit en nedsättning härutinnan till 1,000 mark om året för dem hvardera, enligt Stadsfullmäktiges pröfning, föreslog utskottet, att Stadsfullmäktige ville besluta: att i öfvensstämmelse med ofvannämnda förordning af den 22 Mars 1898 något auktionsverk efter den 1 Januari 1899 icke vidare skall af staden uppehållas; att tillägga Politierådmännen Söderström och Lindberg ersättning för dem derigenom frångående andelar i auktionsprovisionen med

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 30. — ²⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 20.

ettusen mark om året åt hvardera, så länge de i sina nuvarande befattningar qvarstå; att tilldela mäklaren Åkerberg en godtgörelse en gång för alla af ettusen tvåhundra mark; att bemyndiga Drättselkammaren att låta vaktmästaren Bärlund under två år, räknadt från den 1 nästkommande Januari, hyresfritt bebo den af honom för närvarande begagnade lokalen, derest huset fortfarande kommer att af staden till auktionslokal upplåtas; samt att tillsvidare upplåta stadens nuvarande auktionslokal för hållande af exekutiva auktioner samt att genom Drättselkammaren jemväl uthyra den för frivilliga sådana.

Och blef utskottets framställning i alla delar af Stadsfullmäktige godkändt ¹⁾, samt ofvanstående ersättningsposter uti budgeten för år 1899 behörigen observerade.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Föreningen för befrämjande af barnavård anhållit om ett understöd af 3,600 mark för år 1899 till underhåll af en af densamma inrättad barnkrubba, och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige efter att hafva inhemtat yttrande af Fattigvårdsstyrelsen, som förordat bifall till ansökningsen, att tillförsäkra bemälda förening det begärda anslaget samt åt det blifvande utskottet för fördelning af Utskänkings- och Utminuterings Aktiebolagens vinstmedel öfverlemna att taga under ompröfning, huruvida understödet borde påföras sagda vinstmedel eller anvisas å Fullmäktiges dispositionsmedel.

Understöd för en barnkrubba.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Bestyrelsen för arbetshusen för fattiga barn anhållit, att Fullmäktige, som under flere år beviljat betydande anslag till understödande af arbetshusens verksamhet, för framtiden ville för vinnande af ökad kännedom om arbetshusens åtgöranden och förvaltning, utse såväl sex af arbetshusens tolf principaler, som årligen två revisorer och en revisorssuppleant för granskningen af arbetshusens räkenskaper; och skulle bestyrelsen för händelse af Stadsfullmäktiges bifall härtill oförtöfvadt söka fastställelse å deraf betingade nödiga ändringar i arbetshusens nu gällande stadgar. På förslag af Beredningsutskottet beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige, med afböjande af Bestyrelsens anhållan, anmoda Fattigvårdsstyrelsen att årligen utse en person för att deltaga i revision af arbetshusens räkenskaper.

Revision af arbetshusens räkenskaper.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Bestyrelsen för arbetshusen anhållit om anslag för uppförande af en arbetshusbyggnad å den dertill

Byggnadsanslag för arbetshusen.

¹⁾ Stfs prot. den 13 dec. § 8. — ²⁾ D:o d:o den 22 dec. § 2. — ³⁾ Stfs prot. den 29 mars § 5.

upplåttna tomten å Berghäll, uti hvilket ärende Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren med infordrade utlåtanden inkommit; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag för ifrågavarande ändamål å Utskänknings- och Utminuterings-Aktiebolagens vinstmedel för år 1898 anvisa ett belopp af 20,000 mark samt åt det blifvande utskottet för vinstmedlens disposition uppdraga att eventuelt föreslå summans fördelning på två år.

Ansökan om bidrag till en förskola för handelsinstitutet.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift hade föreståndaren för handelsinstitutet i Helsingfors anhållit om ett bidrag af 2,500 mark per klass och år till underhåll af en förskola vid institutet, öfver hvilken ansökan Folkskoledirektionen gifvit utlåtande. Enär emellertid Beredningsutskottet, med afseende derå att fråga om reorganisation af handelsskoleväsendet var föremål för behandling inom en af regeringen tillsatt komité, samt allt skäl vore att afvakta hvad i anledning af komiténs betänkande skulle tillgöras, icke ansåg sig kunna förorda bifall till ifrågavarande ansökan, blef ²⁾ den af Stadsfullmäktige afslagen.

Förvaltning af de för underhåll af en folkskola till Tölö sockerbruksaktiebolag donerade medel.

Uti skrifvelse för den 17 September anmälte hos Stadsfullmäktige Magistraten, att Tölö Sockerbruksaktiebolag uti en skrifvelse till Magistraten af den 15 i nämnda månad, emedan bolaget sett sig föranlåtet upphöra med den af bolaget underhållna folkskolan, underrättat att bolaget till stadens Drätselkontor inlevererat femtusén mark att användas i enlighet med ett af framlidna Fröken Alexandra Kiseleff i lifstiden upprättadt, bolagets skrifvelse i afskrift närslutet testamente, hvarjemte bolaget meddelat, att ett orgelharmonium och en symaskin, hvilka i tiden skänkts till skolan af Fröken Kiseleff stode staden till disposition å bolagets sockerbruk. Och beslöto ³⁾ med föranledande häraf Stadsfullmäktige att för stadens räkning emottaga ifrågavarande penningemedel att förvaltas af Drätselkammaren såsom en särskild fond, hvars räntor Folkskoledirektionen ege använda till underhåll af läsebibliotek vid folkskolorna i Tölö, för hvilkas räkning äfven orgelharmoniet och symaskinen borde af Folkskoledirektionen öfvertagas.

Oskar Finnes testamente till ett blifvande gubblem.

Stadsfullmäktiges ordförande hade anmält, att Stadsfullmäktige af Hofrättsassessorn A. Stigzelius fått emottaga afskrift af ett utaf framledne Possessionaten Oskar Finne upprättadt testamente, dessmedels till ett blifvande gubblem i Helsingfors donerats 10,000 mark; och beslöto ⁴⁾ i

¹⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 9. — ²⁾ D:o d:o den 3 maj § 2. — ³⁾ D:o d:o den 27 sept. § 4. — ⁴⁾ D:o d:o den 14 jan. § 24.

anledning häraf Stadsfullmäktige anmoda Drättselkammaren att å stadens vägnar bevaka testamentet.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld, till Magistraten inlemnad skrifvelse af den 10 Oktober anför Agenten C. Lindh, att af honom till förmån för en fond, afsedd att i en framtid möjliggöra uppkomsten af ett s. k. „gubnhem“ i denna kommun, allt sedan 1893 bedrifvits insamling af penningemedel, hvilka numera uppgingo till ett belopp af cirka 1,400 mark; och anhöll han, då han hade sig bekant att stadens drättselverk förvaltar en af affidne Possessionaten O. Finne för samma ändamål testamenterad fond å 10,000 mark, att Stadsfullmäktige ville emottaga och låta förvalta äfven ifrågavarande medel, hvilka till stadens Drättselkontor inlevererats, äfvensom de belopp, som tilläfsventyrs genom fortsatta insamlingar kunde för ändamålet ihopbringas. Och beslöto ¹⁾ med föranledande deraf Stadsfullmäktige uppdraga åt Drättselkammaren att förvalta nämnda penningemedel för det uppgifna ändamålet.

Agenten C.
Lindhs donation
till förmån för
ett gubnhem.

Såsom ombud för Fröken Maria Charlotta Molin hade Hofrättsaskultanten Ernst Gunnar Albrecht till Drättselkammaren inlemnad afskrifter af tvenne utdrag ur Magistratens i staden protokoll, af hvilka framgick ej mindre att numera affidne gårdsegaren H. O. Kreuger i lifstiden den 20 Augusti 1868 gjort sådan testamentarisk disposition af sin efterblefna egendom, att hälften deraf skulle tillfalla Fröken Molin och andra hälften „Småbarnsskolan i denna Helsingfors stad“, än ock att tillgångarna i boet uppgifvits till 4,264 mark 20 penni samt gäld och afkortning till 505 mark 50 penni. Och förfrågade ²⁾ Drättselkammaren Stadsfullmäktige, huruvida Kammaren borde vidtaga åtgärd om detta något oklara testamentes bevakande för stadens räkning eller ej; hvarpå Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ anmoda Drättselkammaren att å stadens vägnar bevaka ifrågavarande testamente.

H. O. Kreugers
testamente.

Medels en till Stadsfullmäktiges ordförande genom Justitierådman-
nen Edvard Bergh af muraremästarenskan Ottila Kullman uppsatt skrift,
åtföljd af en på Privatbanken i Helsingfors stäld check å 5,000 mark, un-
derrättades Stadsfullmäktige, att Muraremästaren Karl Magnus Kullman,
som affidit den 29 Januari 1897, uti sitt den 7 Oktober föregående år
med sin hustru upprättade testamente, hvilket vunnit laga kraft, förord-
nat, att en summa af 5,000 mark borde öfverlemnas till Helsingfors Stads-

Muraremästaren
Karl Magnus
Kullhems testa-
mente.

¹⁾ Stfs prot. den 1 nov. § 5. — ²⁾ Drks skrf. N:o 13 af den 13 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 25 jan. § 8.

fullmäktige för att såsom kapital på sätt Stadsfullmäktige bestämma förvaltas, men hvaraf räntorna årligen skola användas för att bereda sjukliga folkskolebarn från Helsingfors stad, företrädesvis sådana hvilkas fäder äro eller varit byggnadsarbetare, tillfälle att vistas under sommarferierna på landet. Och beslöto ¹⁾ i anledning häraf Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att förvalta den testamentärerande fonden; uppdraga åt Folkskoledirektionen att använda fondens räntor till det af testator bestämda ändamål; samt att tacksegelsebref till enkefru Kullman skulle å Stadsfullmäktiges vägnar af Fullmäktiges ordförande aflåtas.

Förhöjdt statsbidrag för stadens folkskolor.

Vid den 21 December 1897 hållet sammanträde hade Stadsfullmäktige i sammanhang med fastställandet af staten för följande år beslutit anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med utredning om det belopp, som utöfver redan utgående statsbidrag till underhåll af stadens folkskolor kunde vara att af bevillningsmedlen påräkna. Vid fullgörande af uppdraget och dervid anställda beräkningar, hade Drätselkammaren kommit till det resultat, att ifrågavarande bidrag, som utgick med 111,000 mark, borde höjas till 128,000 mark, för att belöpa sig till 25 % af stadens samtliga utgifter för dess folkskoleväsende eller den anpart, hvarmed statsverket förbundit sig att deltaga uti underhållet af städernas i landet folkskolor. Drätselkammaren föreslog ²⁾ förty, att Stadsfullmäktige ville till Hans Kejs. Majestät ingå med underdånig ansökan derom, att det ur bevillningsmedel till folkskolornas i Helsingfors stad underhåll för tiden utgående bidraget skulle från ingången af år 1898 tillsvidare höjas med 17,000 mark. Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ ock göra sådan underdånig ansökan samt underrättades ⁴⁾ sedermera genom skrifvelse från Magistraten af den 9 Juli att Hans Kejs. Majestät bifallit ansökningen.

Pristådan för uppgörande af förslag till stadsplan för 13:de stadsdelen.

Då Drätselkammaren antog, att, med afseende å den oro i sinnena en grupp arkitekter i staden lyckats väcka hos allmänheten beträffande alla under senaste decennier härstädes uppgjorda stadsplananläggningar, ett redan flere år å Byggnadskontoret under arbete varande och redan i det närmaste färdigt förslag till en trettonde stadsdel, omfattande området emellan ryska kasernens Exercisplan och Fattiggårdsvägen, Vestra chausséen och Edesviken, icke inom flere år kunde vinna Stadsfullmäktiges godkännande, trodde Drätselkammaren sig för ärendets påskyndande böra hos Stadsfullmäktige föreslå, att uppgörande af ifrågavarande stads-

1) Stfs prot. den 22 dec. § 13. — 2) Drks skrf. N:o 16 af den 20 jan. — — 3) Stfs prot. den 25 jan. § 10. — 4) D:o d:o den 2 aug. § 16.

plan skulle utbjudas till allmän täflan emellan fackmän af olika slag, hvilka anse sig till uppdraget kompetenta. Och hade Kammaren i sådant syfte i samråd med Professorn G. Nyström och Stadsingeniören H. Norrmén utarbetat efterföljande vilkor för ifrågakomma täflan.

„Planen skall göras i en skala af 1 : 2,000, minsta tillåtna gatubredd är 18 m; gator afsedda att befaras med fordon skola föreslås möjligast bekväma och få i ingen händelse erhålla en skarpare lutning än 1 : 12; för samtliga gator böra uppritas längdprofiler i en höjdskala af 1 : 200; tomter och gator böra efter terrängens beskaffenhet så anordnas, att de kunna genom afloppsledningar, hvilka i gatornas längdprofiler intecknas, behörigen afvattnas. Å planen bör inrymmas äfven kvarter för arbetarebostäder, och redan å området uppförda värdefullare byggnader böra såvidt möjligt beredas plats på egen tomt, Såsom en förtjenst i förslaget räknas, att tomterna blifva lätt tillgängliga och med minsta planeringskostnader möjliga att bebygga.

Till underlag för täflingsprojekten tillhandahållas vederbörande ett exemplar af en med inritade horizontalkurvor försedd plankarta öfver området för sjelfva stadsdelen och närmaste omgifningar. Å denna karta finnas äfven de platser, såsom Museitomten, Fattig- och Artillerigårdens områden, Exercisplanen, fabriksområdet vid Sandudd, parkterrängen öster om chaussén m. fl. utmärkta, hvilka dels fullständigt, dels på mindre betydande arronderingar när böra lemnas af förslaget oberörda.

De täflande projekten komma att bedömas af en utaf fem personer bestående prisnämnd, och skola projekten före den 1 September 1899 vara till stadens Drätselkammare inlemnade. Till pris är anslagen en total summa af 10,000 mark, ur hvilket anslag af prisnämnden efter pröfning kommer att åt de täflande, som deraf finnas förtjente, utdelas till större eller mindre belopp såsom ersättning för nedlagdt arbete, dock så att ett första pris af 5,000 mark tilldelas det bästa förslag, som befunnits fullt lämpligt och praktiskt utförbart. De belönade förslagen tillfalla staden och få de deri ingående idéerna med eller utan modifikationer vid den slutliga plananläggningen af stadsdelen i fråga fritt tillämpas“.

Och gjorde förty Drätselkammaren härom framställning ¹⁾ hos Stadsfullmäktige, hvilka godkände ²⁾ Drätselkammarens förslag, dock med sådant förtydligande af bestämningen beträffande det vid pristäflan utfästa

¹⁾ Drks skrf. N:o 122 af den 20 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 7 juni § 10.

första priset, att detsamma skulle tilldelas „det bästa af de inlemnade och enligt de tillkännagifna villkoren utarbetade förslagen“.

Dygdigt tjenste-
folks belönande.

Sedan Drättselkammaren i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Oktober 1886, att de å den till staden donerade fonden *för dygdigt tjenstefolks belönande* inflytande räntemedel årligen skola användas till understöd åt väl vitsordade tjenare och tjänarinnor i staden af minst 40 års ålder, genom kungörelse anmodat hugade sökande till dessa understöd att till stadens Drättselkontor inlemna sina ansökningar och sådana till ett antal af 39 inom utsatt tid inkommit, öfversände ¹⁾ Drättselkammaren detsamma till Fullmäktige jemte anmälan, att den till sista December 1898 upplupna räntan å omförmälda fond skulle uppgå till omkring 500 mark; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med ett för ärendets behandling särskildt tillsatt utskotts förslag, att genom Drättselkontorets försorg låta af ifrågavarande fonds disponibla medel på sparbanksbok insätta ett belopp af 50 mark för en hvar af följande tjänarinnor: Eva Maria Adolfs-son, Gustava Wilhelmina Ahlqvist, Alexandra Barbara Ahlstedt, Anna Kajsa Bro, Josefina Forsberg, Katarina Gustava Hiitolin, Karolina Johansson, Maria Sjöberg, Matilda Kristina Blomberg och Gustava Wilhelmina Willberg, hvarom skulle af Drättselkammaren för uttagande af sagda sparbanksböcker samt af inlemnade betyg och frejdebevis genom kungörelse tillkännagifvas.

Besvär öfver
Föreningsban-
ken i Finland
ågången taxe-
ring.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistraten meddelats Guvernörens i länet den 20 December 1897 gifna utslag i anledning af Föreningsbankens i Finland klagan ³⁾ öfver den banken för år 1896 ågånga kommunaltaxering i Helsingfors, genom hvilket utslag sagda taxering blifvit på i utslaget närmare anförda skäl af Guvernören upphäfd, beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag, att utslaget skulle till Magistraten återsändas med detsamma åtecknadt bevis öfver delfäendet samt att till protokollet skulle antecknas, det ärendet ej föranledde till vidare åtgärd från Stadsfullmäktiges sida, Drättselkammaren dock obetaget att, i fall af fog, bevaka stadens af sakens utgång beroende rätt.

Utgifts- och in-
komstförslaget
för år 1899.

Det utgifts- och inkomstförslag för år 1899, som af Stadsfullmäktige fastställdes ⁵⁾, visade vid jembörelse med budgeten för föregående år följande slutsummor:

¹⁾ Drks skrf. N:o 231 af den 3 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 20. — ³⁾ Se 1897 års berättelse pg. 113. — ⁴⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 17. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 228 af den 28 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 25) Stfs tryckta handl. N:ris 29, 35 och 36, Stfs prot. den 22 dec. § 1.

<i>Utgifter:</i>	<i>1899.</i>	<i>1898.</i>
I. Stadens skulder <i>Smf</i>	617,376: 25	<i>Smf</i> 636,341: 23
II. Stadens embetsverk "	213,316: 67	" 211,116: 67
III. Kommunalförvaltningen "	196,700: —	" 186,436: 66
IV. Gatubelysningen "	173,578: 30	" 161,252: 15
V. Brandverket "	97,746: —	" 96,300: —
VI. Polisnrättningen "	313,300: —	" 213,835: —
VII. Sundhets- och sjukvården "	206,077: —	" 193,204: 50
VIII. Fattigvården "	280,820: —	" 284,910: —
IX. Undervisningsväsendet "	634,283: 10	" 579,194: 60
X. Staden åliggande allmänna onera "	250,171: 04	" 230,844: 64
XI. Vattenledningen "	475,430: —	" 246,780: —
XII. Saluhallen "	7,050: —	" 7,050: —
XIII. Stadens jordlägenheter "	9,400: —	" 13,400: —
XIV. Allmänna arbeten "	2,702,330: —	" 1,503,206: —
XV. Pensioner "	10,293: 34	" 12,806: 67
XVI. Diverse "	160,800: —	" 157,562: 35
	<hr/> Summa <i>Smf</i> 6,348,671: 70	<i>Smf</i> 4,734,240: 47

<i>Inkomster:</i>	<i>1899.</i>	<i>1898.</i>
Beräknad disponibel behållning <i>Smf</i>	450,000: —	<i>Smf</i> 300,000: —
I. Räntor "	62,400: —	" 43,400: —
II. Tomtlösen "	250,000: —	" 350,000: —
III. Stadens fasta egendom "	268,278: 10	" 265,288: 10
IV. Tomtören "	2,200: —	" 2,200: —
V. Inkomstgifvande rättigheter "	916,800: —	" 855,600: —
VI. Diverse "	316,998: 46	" 300,172: 06
VII. Statsbidrag "	369,231: 34	" 250,728: —
VIII. Vattenledningen "	342,775: —	" 306,775: —
IX. Lån "	2,034,600: —	" 820,100: —
X. Uttaxering "	1,335,388: 80	" 1,239,977: 31
	<hr/> Summa <i>Smf</i> 6,348,671: 70	<i>Smf</i> 4,734,240: 47

Till förklaring af olikheten emellan 1898 och 1899 års budgetförslag må här, utöfver hvad redan tidigare framhållits, först beträffande utgifterna anföras följande:

Stadens skulder. Under I:sta utgiftstiteln *Stadens skulder* upptogs nu för första gången in summa 124,000 mk i och för amortering, ränta, provisioner och kursdifferenser för det nya 3 1/2 % obligationslånet af år 1898, hvaraf obligationer emitterats till ett belopp af 3,000,000 mark, men bortföll med detsamma de uti 1898 års utgiftsstat å samma hufvudtitel under N:ris 5—8 ingående posterna å 22,500 mark ränta å lånet för inköp af Guntäckt egendom, 75,000 mark amortering och ränta å lånet för reglering af återstående köpeskillingen för Rådhusannexet samt för uppförande af de kommunala sjukhusbyggnaderna, 11,597 mark 48 penni amortering och ränta å lånet för inköp af gården N:o 3 vid Sofiegatan, äfvensom 104,500 mark kapital och ränta å lånet för inköp och inredning af Barnhemmet. I provision och ränta för ett kassakreditiv å högst 2,000,000 mark samt eventuellt till bestridande äfven af annuiteter å ny emission af obligationer hörande till 1898 års lån, upptogs emellertid uti 1899 års utgiftsstat 85,000 mark mot endast 15,000 mark uti 1898 års budget.

Stadens embetsverk. Förhöjningen å II:dra utgiftstiteln *Stadens embetsverk* beror dels på några 5 och 10 års löneförhöjningar samt att Magistratens och Rådstufvurättens expensemedel, som visat sig otillräckliga, ökats med 500 mark, dels derpå, att Stadsfullmäktige vid den 7 Juni hållet sammanträde med in summa 2,000 mark höjt ordförandenes i 2:dra och 3:dje afdelningen af Rådstufvurätten arvoden, hvaremot vikariatsarvodet af 1,500 mark åt en yngre justitierådman i och med tjänstens besättande ordinariter bortfallit.

Kommunalförvaltningen. Den något större utgiften å III:de hufvudtiteln *Kommunalförvaltningen* härrör, förutom af här redan tidigare anförda löneförhöjningar åt Bokhållaren vid Byggnadskontoret, Stadsbyggmästaren och Stadsträdgårdsmästaren, tjänstepersonalens reglementariska 5 och 10 års löneförhöjningar, tillkomsten af 2:ne nya hamnkonstaplar, förhöjning af anslaget för extra biträden vid Drätselkontoret m. m., af arvode åt sekreteraren vid den nytillkomna Trädgårdsnämnden och expensemedel för denna Nämnd samt af förhöjdt anslag för extra biträden vid Trafikkontoret äfvensom af en ny post å 1,560 mark till hyra för upplags- och transitomagasin.

Gatubelysningen. De större utgifterna å IV:de hufvudtiteln *Gatubelysningen* uti 1899 än uti 1898 års budget bero uteslutande på stadens utsträckning och deraf betingad belysning å nya gator och vägar äfvensom af stigande fordran på denna belysnings intensité.

Polisrättningen. Såsom här tidigare omnämnts ¹⁾ kom den nya, betydligt förhöjda

¹⁾ Se pg. 81.

staten för polisrättningen i staden redan under år 1898 till tillämpning, ehuru densamma ej ingick uti sagda års af Stadsfullmäktige fastställda utgiftsstat för staden. Denna stat sluter sig å en summa af 287,235 mark och är det härmed utgifterna för ifrågavarande inrättning under år 1899 böra jemföras. Härvid är då att beakta, hvad till först löner och arvoden vidkommer, att Poliskammarsekreteraren i och för handhavande af polisrättningens likvider och räkenskaper af Stadsfullmäktige tilldelats ett personelt anslag af 500 mark per år¹⁾ samt att Stadsfullmäktige vid sammanträde den 12 Oktober i form af hyresmedel tillsvidare anslagit²⁾ ett dyrtidstillägg af 200 mark åt enhvar af samteliga 17 öfverkonstaplar, 121 ordinarie och 8 extra konstaplar, uppgående dessa arvodesförhöjningar till sammanlagdt 29,700 mark. Öfriga förhöjningar gälla polisstallet, hyror för polisvaktkontoren och diverse.

Uti utgiftsstatens VII:de hufvudtitel *Sundhets- och sjukvården* för år 1899 ingår naturligtvis alla af Stadsfullmäktige under året beviljade, här tidigare anförda löneförhöjningar, nämligen: under rubriken *Läkarepersonnel* 2,740 mark, hvaraf 600 mark³⁾ högre arvode åt distriktsläkaren i Tölö distrikt, 100 mark⁴⁾ resemedel åt de kommunala sjuksköterskorna, 1,800 mark⁵⁾ till arvoden åt vicarier under distriktsläkarenes semesterledighet och 240 mark⁶⁾ anslag för läkaredejourering om söndagarna under sommarmånaderna; under rubriken *Maria sjukhus* 4,200 mark, hvaraf 1,000 mark⁷⁾ lönetillskott åt öfverläkaren, 2,000 mark⁸⁾ åt läkaren vid epidemiska afdelningen och 1,200 mark arvode åt en amanuens vid denna afdelning; och för *Undersökningsstationen för lifsmedel* med 1,200 mark⁹⁾ för ett biträde åt föreståndaren. Vid Maria sjukhuset ökades staten dessutom med 7,702 mark 50 penni för en ny nattsköterska och en maskinist, samt för värme, belysning och kost. *Helsovårdsnämndens* expensemedel höjdes från 3,500 till 3,800 mark och beviljades Nämnden ett anslag af 500 mark för uppköp af hygienisk litteratur. Utgifterna för *Kolerabarackerna* och vid *Helsopolisen* kunde deremot något minskas.

Sundhets- och sjukvården.

Ehuru under rubrikerna: *Fattigvårdsstyrelsen*, *Fattiggården*, *Arbetsinrättningen*, *Dårvårdsanstalten* och „kostnader för sinnesrubgade personer, intagna å andra dårvårdsanstalter“, voterats förhöjningar af resp. 600, 6,640, 2,000, 3,670 och 4,000 mark blef slutresultatet å VIII:de hufvudtiteln *Fattigvården* uti 1899 års utgiftsstat emellertid 4,090 mark

Fattigvården.

¹⁾ Se pg. 84. — ²⁾ Se pg. 71. — ³⁾ Se pg. 75. — ⁴⁾ Se pg. 67. — ⁵⁾ Se pg. 75. — ⁶⁾ Se pg. 67. — ⁷⁾ Se pg. 78. — ⁸⁾ Se pg. 67. — ⁹⁾ Se pg. 71.

mindre än motsvarande utgift uti 1898 års stat, emedan på grund af den erfarenhet, som under redogörelseåret vunnits, Fattigvårdsstyrelsen ansett sig kunna nedsätta anslagen för „i särskilda inrättningar intagna“ från 9,000 till 7,000 mark, för sjukvård från 12,000 till 10,000 mark och för läkemedel från 8,000 till 6,000 mark, samt förslagsposten „direkta understöd“ med 10,000 mark, hvilken post dessutom fördelats i tvänne anslag, ett å 15,000 mark „åt personer ovilkorligen berättigade till fattigvård“ och ett annat å 30,000 mark „åt nödställda, hvilka icke ega ovilkorlig rätt till fattigvård“, äfvensom posten *Diverse* med 500 mark.

Undervisnings-
väsendet.

Den totala förhöjningen af 55,088 mark 50 penni uti utgiftsstaten för 1899 mot samma stat 1898 beträffande IX:de hufvudtiteln *Undervisningsväsendet* fördelar sig på följande sätt emellan de skärskilda underafdelningar å denna hufvudtitel, nämligen å *Navigationsskolan* 100 mark, förhöjdt anslag för ved; å *Handverksskolorna* 10,000 mark med afseende å ständigt tillväxande elevantal; å *Folkskolorna* 35,628 mark 50 penni förnämligast till följd af tillkomsten af nya skolor och reglementsenliga förhöjningar uti lärarepersonalens aflöning; å *Folkbiblioteket* 750 mark; å *Filialer till Folkbiblioteket*, som utgjorde en ny post uti stadens budget, 8,400 mark; samt å Folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs 210 mark.

Filialer till folk-
biblioteket.

I skrifvelse af den 17 maj hade Stadsfullmäktige bland andra uppdrag öfverlemnadt åt Nämnden för arbetareangelägenheter att afgifva yttrande i anledning af Folkskoledirektionens i stadens förslag om inrättande af mindre filialer till folkbiblioteket. Nämnden, som icke hyst någon tvekan om gagnet af dylika filialer för den arbetande befolkningen och i synnerhet dess barn, och som i ärendet fått emottaga betänkande af Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen, jemte det folkbibliotekariens åsigt enskildt inhemtats med anledning af förslag, som inom Nämnden framstälts, föreslog ¹⁾ nämligen hos Stadsfullmäktige, att Fullmäktige ville: 1:o gifva Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen i uppdrag att till hösten 1899 i trakten af Dockstorget äfvensom i Tölö-trakten inrätta och derefter upprätthålla en läsesal med barnbibliotek och mindre boksamling för fullvuxna; 2:o för ändamålet anslå i budgeten för sagda år för den i främsta rummet nämnda inrättningen i anläggningskostnad 2,900 mark och ett halft års omkostnader med 1,400 mark, äfvensom för filialen i Tölö-trakten 2,700 mark i anläggningskostnad och till omkostnader 1,400 mark; 3:o anslå i samma års budget 800 mark till reseanslag, att

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 33.

af nämnda styrelse tilldelas lämplig person för studiet af folkbibliotek i utlandet; samt 4:o öfverlemna till ännämnda styrelsens pröfning att framdeles efter vunnen erfarenhet väcka förslag om inrättande af biblioteksfilial i Gräsvikstrakten äfvensom af fullständigare och flere filialer i staden och dess omgifning.

Med anledning häraf beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, på framställning af Beredningsutskottet, att godkänna 1:sta punkten af Nämndens utlåtande, dock sålunda att Styrelsen för folkbiblioteket bemyndigas att äfven å annan plats än Dockstorget, men i samma trakt af staden inrätta en läsesal med barnbibliotek och att för inrättningen upphyra lokal; att likaledes godkänna 2:dra och 4:de punkterna i Nämndens förslag, samt att afslå Nämndens i 3:dje punkten gjorda framställning.

Under hufvudtiteln *Staden åliggande allmänna onera* finnes skiljak- Staden åliggan-
de allmänna
onera. tighet uti förslagen till utgiftsstat för åren 1899 och 1898 endast beträffande underafdelningen *Inqvarteringen*; och anför Drätselkammaren härom uti motiven till sitt förslag till utgiftsstat för förstnämnda år, att kostnaden för inqvarteringen upptagits på Inqvarteringsnämndens förslag med 240,514 mark i st. för 221,187 mark 60 penni uti årets fastställda budget, men som denna utgift uppgifves vara beräknad i öfverensstämmelse med tidigare följda grunder, fastställd tariff och aflöningsbelopp, samt densamma i all hufvudsak ersättes staden från Ryska riksskattkammaren härom naturligtvis varit intet att anmärka. Skulle emellertid efterfrågan på natura qvarter blifva stor, såsom Inqvarteringsnämnden befarar, hvarföre den ock kalkylerat kostnaden härför till 12,000 mark mot för år 1898 beräknade 8,500 mark, kunde staden komma att lida någon smärre förlust derigenom, att qvarter vid nu gällande höga hushyror i allmänhet ej kunna förhyras till de pris, hvarmed de efter gällande taxa godtgöras staden.

Med hänsyn till folkskolans å villan Backas tillkomst ²⁾ samt de beslut Stadsfullmäktige fattat angående ordnande af folkskoleväsendet i Stadens jordlä-
genheter. Gumtäckt förstäder, upptogs för undervisningen å sist sagda ort uti 1899 års budget endast 3,000 mark mot 7,000 uti årets fastställda utgiftsstat.

Under XVI:de hufvudtiteln *Diverse* uti förslaget till utgiftsstat för staden under år 1899 upptogs främst ett anslag af 800 mark till aflöande af sekreterare och vaktmästare vid Nämnden för arbetareangelägenheter samt till Nämndens expenser. Diverse.

¹⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 1. — ²⁾ Se pg. 69.

På framställning af ordföranden i senaste Taxeringsnämnd, då anslaget till Nämndens expenser visat sig för knappt, observerades det samma med 1,700 mark mot 1,400 uti årets utgiftsstat. Anslaget för eldnings- och belysningsämnen upptogs med hänsyn till de nu gällande höga vedprisen med 5,000 mark förhöjdt belopp till 25,000 mark. Anslaget för signalering af middagsskottet blef med upphörandet att afgifva detta skott öfverflödigt och indrogs. Med redogörelseårets utgång bortföll hvarje vidare utbetalning af bidrag till länsfängelsets ombyggnad, hvilket bidrag från och med 1889 årligen utgått med 10,000 mark. I stället tillkom en alldeles tillfällig utgiftspost på samma belopp i anslag för belöning af täflingsprojekt till stadsplan för en 13:de stadsdel. Då det för nästkommande år beträffande stadens telefonväsende gälde att endast erlägga års- men ej några inträdesavgifter, upptogs för stadens telefonändamål blott ett härför tillräckligt belopp af 3,700 mark. Anslaget för anställande af isobservationer inskränkte sig för instundande år, då några nya instrumenter, blanketter och kartor därför ej behöfva anskaffas, till kostnaden för sjelfva observationerna och upptogs derföre med endast 1,200 mark. Såsom en ny tillfällig post tillkom 1,200 mark för godtgörelse i ett för allt åt Auktionsmäklaren Åkerberg för frångången auktionsprovision, hvarjemte arvodet för utskrifning af vallängder höjdes med 400 mark och för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande anvisades 50,000 mark i stället för 40,000.

- Inkomster.** Hvad åter beträffar skilnaden i inkomster uti 1898 och 1899 års budgetförslag, torde följande böra anföras:
- Disponibel behållning.** På grund af en af Drätselkontoret uppgjord kalkyl kunde såsom disponibel behållning från föregående år upptagas ett belopp af 450,000 mark.
- Räntor.** Under hufvudtiteln I *Räntor* kunde en ny post på förslagsvis 17,000 mark upptagas såsom räntor på de af staden under redogörelseåret genom uppköp inlösta obligationer af 1876 års vattenledningslån. Och kunde inkomstposten „dividend å aktier“ ökas från 3,000 till 5,000 mark, på grund af att staden under året kommit sig till nya aktier i Helsingfors Magasins Aktiebolag.
- Tomtlösen.** Som tomtlösen för år 1898 icke kunde, med afseende å hvad vid tiden för uppgörande af budgetförslaget häraf influtit, beräknas till mera än 270,000 mark, hvarföre en brist å denna inkomstpost af cirka 80,000 mark från kalkylerade 350,000 ock var att emotse, till följd dels af ovanligt höga byggnadskonjunkturer, hvilka motverkat större lifaktighet i

byggnäfsföretag inom staden, dels af den knappa tillgången på till buds stående nya tomter, då det ändrade stadsplansförslaget för 6:te och 7:de stadsdelarna icke inom Fullmäktige kommit till slutlig behandling och fastställelse, samt i dessa stadsdelar derföre ej heller kunnat försäljas tomter, dels slutligen af stigande räntefot, så att någon större fördel för äldre köpare af stadstomter, de der med till staden afgifna skuldsedlar liqviderat sina köp, att af staden inlösa dessa skuldsedlar icke förelegat, syntes intraderna i tomtlösen blifva icke obetydligt mindre än vid uppgörandet af årets budget var att emotse; och då någon utsigt till bättre förhållanden uti hithörande afseende för år 1899 icke var att antaga, utan fastmera tvärtom, i det ofvan uppräknade hämmande orsaker syntes komma att kvarstå, hade Drätselkammaren endast med tvekan såsom tomtlösen under sistsagda år vågat upptaga ett belopp af 150,000 mark. På Budgetsutskottets förslag, enär vid expropriation den ostridiga löseskillingen lagligen bör omedelbart erläggas, samt vid sådant förhållande åtminstone någon del af expropriationssumman för det till statsjernvägarne afträdda området å Fredriksberg under år 1899 skulle inflyta, upptogo Stadsfullmäktige dock denna inkomstpost med 250,000 mark.

Under inkomstiteln *Stadens fasta egendom* ansågs arrendena från jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan, arrenden från Brunnsparksområden, hyror för bodar och diskar, simhusafgifter samt tillfälliga arrenden och planhyror kunna något höjas från motsvarande poster uti 1898 års stat eller med resp. 4,000, 500, 500, 400 och 4,000 mark. Under redogörelseåret hade nämligen åtskilliga nya jordarrenden af både mera varaktig och tillfällig natur afslutats och hade dessutom efterfrågan på billigare arrendetomter utom staden och upplagsplatser inom densamma varit i ständigt stigande. Under året hade också ett nytt allmänt simhus för den arbetande klassen tillkommit, nämligen simhuset i Gräsviken. Deremot upptogs till lägre belopp vissa andra under denna titel ingående inkomstposter samt uteslöts helt och hållet en sådan, nämligen posten å 360 mark för hyror från lokaler i Folkbiblioteket, hvilket numera fullständigt tages i anspråk för sitt egentliga ändamål. Emedan polisinsättningen i staden efter dess omorganisation erhållit flere lokaler i gården N:o 3 vid Sofiegatan, inflyter från denna gård i hyror numera endast 6,500 mark. Sedan stadsmarkerna allt mer och mer tagits i anspråk för byggnadsändamål och upplagsplatser, kunde inkomsterna från hötäck och mulbete, hvilka begge poster sammanslagits, icke beräknas högre än till 150 mark. Enligt Hamnkontorets spe-

Stadens fasta
egendom.

cialförslag nedsattes fiskevattnets afgifterna med 200 mark till 1,300 mark.

Inkomstgivan-
de rättigheter.

Af de många under hufvudtiteln *Inkomstgifvande rättigheter* upptagna poster hade endast posten „ballastafgifter“ behöft nedsättas från 500 till 300 mark samt en annan obetydlig post å 100 mark, auktionsprovision, med afseende å auktionsmonopolets afskaffande, helt och hållet utlemnas. Deremot kunde alla andra inkomstposter, bland dem de förnämligaste, såsom inkomst af tolag, trafik- och hamnafgifter, antingen höjas eller åtminstone hållas vid samma belopp som uti årets inkomststat.

Revision at
taxan för hamn-
afgifterna.

Enär hamnafgifterna under senaste decennium visat följande jemna stegring:

1888	<i>Tmf</i>	110,832: 63
1889	„	130,870: 02
1890	„	139,441: 28
1891	„	137,092: 28
1892	„	143,727: 24
1893	„	143,437: 17
1894	„	160,584: 36
1895	„	156,813: 43
1896	„	170,746: 99
1897	„	194,072: 62

beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Budgetutskottets derom gjorda förslag, att efter Drätselkammarens hörande å ett särskildt utskott uppdraga att underkasta nu gällande taxa för hamnafgifterna en revision uti afseende af dess nedsättning samt till Fullmäktige inkomma med förslag i ämnet.

Statsbidrag.

De för stadens särskilda inrättningar utgående statsbidragen observerades naturligtvis uti inkomstförslaget med de belopp, hvartill de för närvarande äro bestämda. På Budgetutskottets förslag afböjdes af Stadsfullmäktige en af Drätselkammaren gjord framställning om att nu redan till statsverket ingå med ansökan om ökad statsbidrag för folkskolorna. Enligt utskottets förmenande utgjordes stadens merautgift för dessa skolor under det löpande året till betydande del af kostnad för inventarier, till hvilken statsverket icke bidrager, och då härtill kom, att staden detta år tilldelats förhöjdt statsanslag och sådant förut plägat

¹⁾ Stfs prot. den 22 deo. § 1.

sökas med par års mellantid, ansåg utskottet att med vidare anhållan i omfördäldt syfte ännu något år kunde anstå.

Förhöjning af inkomsten för vattenförsäljning från 260,000 till 295,000 mark samt för hyror för vattenmätare från 19,000 till 20,000 mark gjordes på Vattenledningskontorets förslag; och hade kontoret uppgifvit att till följd af vattenledningens utvidgning under fjolåret redan under redogörelseåret komme att för försäldt vatten inflyta ett belopp af 295,000 mark, hvilken summa derföre utan risk och med så mycket större skäl kunde läggas till grund för 1899 års inkomster, som stora utvidgningar af vattenledningen äfven under sommaren 1898 blifvit verkställda.

Å obligationslånet för år 1898 anvisades för vattenledningens utsträckning år 1899 — 183,600 mark; för uppförande af ett vattentorn 190,000 mark; för kajarbeten å Skatudden 566,000 mark; för nytt tull- och packhus å Skatudden 670,000 mark; för inlösen af tomterna N:ris 1—12 vid Magasinskajen 200,000 mark; för ny paviljong å Maria sjukhuset 150,000 mark; och för tillbyggnad till sjukhuset å arbets- och fattiggården 75,000 mark eller således sammanlagdt 2,034,600 mark.

I stöd af det fastställda utgifts- och inkomstförslaget beslöto Stadsfullmäktige, att det belopp, som under instundande år 1899 skulle för år 1898 af kommunens på grund af skattören skattskyldiga medlemmar uttaxeras, skulle fastställas till 1,335,388 mark 80 penni; och blef uttaxeringssumman för de nu jemförda åren således differerande på 105,411 mark 49 penni.

Lån.

Uttaxering.

c. Särskilda andra af Stadsfullmäktige handhafda ärenden.

Uti skrifvelse af den 14 Januari hade Stadsfullmäktige anmodat Drättselkammaren att till Fullmäktige inkomma med det yttrande och förslag, hvartill Kammararen ansåg skäl förefinnas med föranledande af den inom Fullmäktige väckta frågan, huruvida icke orsak vore förhanden, att Drättselkammaren med hänsigt till mängden och beskaffenheten af i Kammararen behandlade ärenden samt för underlättande af ledamöternas i Kammararen arbete blefve fördelad på tvenne afdelningar. Men sedan Drättselkammaren med framhållande af följande skäl, nämligen: att härintills inom Kammararen något som helst behof af en dylik Kammarrens

Frågan om
Drättselkammarrens
fördelning
på 2:ne afdelningar.

fördelning icke gjort sig kännbart; att med undantag af ett stigande antal räkningar, hvilkas granskning och utanordning emellertid förorsakar Kammarens medlemmar det jemförelsevis minsta arbetet, antalet af de utaf Kammaren handlagda ärenden allt sedan år 1892 i hufvudsak varit i nedgående samt först år 1898 uppnått ungefär samma höjd, som det innehade redan år 1888; att de uti Kammarens diarier från ett år till ett annat balanserade ärendena, förnämligast till följd af verkställda s. k. tre-årssyner af stadens utarrenderade jordlägenheter och vid dessa syner anmärkta bristfälligheter, föranledande till kontrollsyner ett påföljande år icke kunnat vinna en snabbare lösning, för det fall att Kammarens arbeten varit fördelade på två allmänna afdelningar; samt att, då stadsförvaltningen redan är ålagd en mängd specialnämnder, styrelser och direktioner, någon naturlig grund, hvarefter de på Drättselkammarens ankommande ärendena kunde fördelas på afdelningar, icke förefanns; utan att inlåta sig uti någon vidlyftigare utläggning vid besvarande af den förelagda frågan — hvilken såsom det tycktes Drättselkammaren kunde endast nekande besvaras — hemställt¹⁾ hos Stadsfullmäktige, att det väckta förslaget finge förfalla, föranledde²⁾ ärendet icke till någon vidare åtgärd från Stadsfullmäktiges sida.

Stadens indelning i polisdistrikt och kvartal.

Vid föredragning af Magistratens skrifvelse af den 4 Januari med Guvernörens i länet remiss, hvori Stadsfullmäktiges utlåtande infordras i anledning af ett utaf Poliskammaren uppgjort förslag angående stadens indelning i polisdistrikt och poliskvartal, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på framställning af Beredningsutskottet förorda stadfästelse å berörda förslag, så mycket hellre som svårighet ej torde möta att beträffande den föreslagna indelningen framdeles vidtaga nödiga modifikationer, derest erfarenheten komme att dertill föranleda.

Frågan om förändring uti Rådstufvurättens sammansättning.

I anledning af ett redan år 1894 inom Stadsfullmäktige väckt förslag om förenkling af Rådstufvurättens sammansättning genom de yngre justitierådmanstjänsternas indragning och de yngre justitierådsmännens ersättande med adjungerade notarier⁴⁾ anhöllo Fullmäktige uti skrifvelse af den 28 December 1894 hos Magistraten, att Magistraten vid inträffande ledighet af rådmanstjänst icke ville anslå tjänsten ledig, innan frågan om indragning af de yngre justitierådmanstjänsterna varit föremål för Stadsfullmäktiges behandling. Då sedermera i Oktober månad 1897 en yngre

¹⁾ Drks skrf. N:o 267 af den 30 dec. 1897. — ²⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 10. — ³⁾ D:o d:o den 14 jan. § 2. — ⁴⁾ Se 1894 års berättelse pg. 90.

justitierådmanstjenst vid Rådstufvurätten genom Justitierådsmannen Heimburgers befordran till äldre justitierådman blifvit ledig, beslöto Stadsfullmäktige den 9 derpåföljande November hos Kejs. Senaten hemställa, att med besättandet af sagda tjenst tillsvidare finge anstå, jemte det Fullmäktige samtidigt anhöllo om Samfälta Rådstufvurättens yttrande deröfver, huruvida med afseende å den provisoriska fjerde afdelningen af Rådstufvurätten eller i annat hänseende några åtgärder beträffande Rådstufvurättens organisation vore af omständigheterna påkallade.

Med föranledande häraf hade Samfälta Rådstufvurätten uti skrifvelse den 1 December 1897 framhållit, att antalet vid Rådstufvurättens andra, tredje och fjerde afdelningar handlagda mål sedan 1892 års ingång, då Rådstufvurätten begynte utöfva sin verksamhet å fyra afdelningar, stigit från 2,524 under sagda år till 3,715 under år 1896, hvarför och då den starka tillväxt, hvori Helsingfors stad för närvarande vore stadd, otvifvelaktigt medförde en fortgående stegring af Rådstufvurättens arbete, Samfälta Rådstufvurätten ock anhöll om Stadsfullmäktiges medverkan dertill, att den provisoriska fjerde afdelningen, hvilken enligt Rådstufvurättens tanke måste bibehållas, för att Rådstufvurätten måtte kunna fullgöra det på densamma ankommande arbete, men hvars förblifvande vid dess nuvarande provisoriska sammansättning vore oformligt och medförde den oegentlighet och olägenhet, att en stor del af rådmanstjensterna sköttes af vikarier, blefve definitivt organiserad såsom en bestående, med andra och tredje afdelningarna i afseende å sammansättning och verksamhet likställd afdelning, samt att följaktligen å stadens ordinarie stat för Rådstufvurättens tjenstemän och betjente måtte upptagas ytterligare två äldre och en yngre justitierådman, två brottmålsnotarier och två stadsbetjente, alla med samma aflöning som motsvarande funktionärer å Rådstufvurättens öfriga afdelningar åtnjöte, samt den nu lediga yngre justitierådmanstjensten återbesättas.

För ärendets beredning hade Stadsfullmäktige tillsatt ett särskildt utskott och hade detta numera afgifvit betänkande⁵⁾ och förslag, utmynnande deri att Stadsfullmäktige ville besluta: att afböja Samfälta Rådstufvurättens anhållan om den provisoriska fjerde afdelningens af Rådstufvurätten ställande på ordinarie fot samt uppmana Samfälta Rådstufvurätten att, med beaktande af hvad utskottet beträffande fjerde afdelningens blifvande organisation uttalat, uppgöra och till Stadsfullmäktige

⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 10.

inkomma med förslag till ändring i Rådstufvurättens arbetsfördelning syfte att åt fjerde afdelningen öfverlemna handläggandet endast af de s k. polismålen och andra ringare brottmål; att fastställa ordförande-arvordena vid Rådstufvurättens 2:dra och 3:dje afdelningar, från tiden för genomförandet af den föreslagna förändringen beträffande arbetsfördelningen, till tvåtusen mark om året; samt att hos Magistraten anhålla om vidtagande af åtgärd derhän, att den lediga yngre justitierådmanstjänster vid Rådstufvurätten blefve omedelbart lediganslagen för att i laga ordning besättas.

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ bordlägga ärendet på någon tid, på det att Samfälta Rådstufvurätten bereddtes tillfälle att i anledning af betänkandet framställa de påminnelser, som kunde befinnas nödiga. Och sedar Samfälta Rådstufvurättens emot betänkandet gjorda påminnelser kommit Stadsfullmäktige tillhanda, upptogs ärendet till slutlig behandling, och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige dervid oförändradt godkänna utskottets ofvan anförda förslag. Men med föranledande af dessa beslut fingo Stadsfullmäktige af Samfälta Rådstufvurätten emottaga en den 26 Oktober daterad skrivelse ³⁾, hvori Samfälta Rådstufvurätten med afseende å det i skrivelsen framhållna och då, såsom Samfälta Rådstufvurätten tillförene påvisat, den af utskottet föreslagna ändringen i Rådstufvurättens arbetsfördelning komme att öka i stället för att, såsom utskottet antagit, minska budgeten för Rådstufvurätten, vidblifver sin förut i saken uttalade uppfattning och anhåller förty att Stadsfullmäktige ville frångå sitt beslut beträffande ändring i Rådstufvurättens arbetsfördelning och i stället besluta, att 4:de afdelningen finge tilsviðare bibehållas vid den organisation, som den härintills haft och som under en följd af år visat sig icke medföra några som helst olägenheter eller vådor för rättsskipningens behöriga handhafvande. På Beredningsutskottets förslag beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige, emedan enligt nådiga brefvet af den 7 Februari 1881 arbetsordning för Rådstufvurätten på Samfälta Rådstufvurättens förslag fastställes af Åbo hofrätt och det sålunda ankommer å Samfälta Rådstufvurätten att taga initiativ i frågor om ändring af sagda arbetsordning, att all vidare åtgärd i detta ärende från Stadsfullmäktiges sida skulle förfalla.

¹⁾ Stfs prot. den 19 april § 8. — ²⁾ D:o d:o den 7 juni § 23. — ³⁾ Stfs tryckta handling N:o 28. — ⁴⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 18.

Uti skrifvelse af den 18 December 1897 till Magistraten hade Polis-kammaren på uti skrifvelsen närmare framhållna skäl hemställt, att sådant tillägg till den för staden gällande polisordning blefve gjordt, att handeln å stadens samtliga för handel upplätta torg finge vidtaga under tiden från den 1 April till den 1 Oktober kl. 5 f. m. och under den återstående delen af året kl. 6 f. m. äfvensom att all handel å de stadens torg, der frihandel är tillåten under hela dagens förlopp, icke finge ega rum längre än till mörkrets inbrott, då gatubelysningen vidtager, samt i ingen händelse längre än till kl. 9 e. m. Och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, enär Magistraten anhållit om Fullmäktiges yttrande i ärendet, efter det detsamma remiterats såväl till Drätselkammarens som Helsovårdsnämndens utlåtande, af hvilka Drätselkammaren hemställde²⁾ huruvida icke Stadsfullmäktige borde afböja det föreliggande förslaget, men Helsovårdsnämnden tillstyrkte detsamma, att i sitt afgifvande yttrande hemställa, att handeln å stadens samtliga torg framdeles skulle vidtaga under tiden från den 1 April till och med den 1 Oktober kl. 5 f. m. och under den återstående delen af året kl. 6 f. m., men att någon tidsbegränsning för torghandelns bedrifvande om aftnarna icke nu skulle införas. I sammanhang med detta ärendes behandling beslöto³⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att inkomma med förslag till uppförande af saluhallar å de platser, der dessa företrädesvis vore nödvändiga.

Tiden för torghandelns bedrifvande.

Hos Magistraten hade Åkareföreningen i Helsingfors anhållit, att formännen blefve befriade från skyldigheten att ombesörja vattensläpning vid eldsvådor, men beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat⁵⁾ Brandkommissionens yttrande deröfver, huruvida ej ifrågavarande skyldighet kunde underlättas, genom att staden låte för brandverkets räkning anskaffa nödigt antal vattensläpningsredskap, placerade å särskilda depoter, och formännen endast ålåge vid brandtillfällen infinna sig med häst och seldon för släpningen, att för närvarande afslå Åkareföreningens ansökan.

vattensläpning vid eldsvådor.

Uti skrifvelse från Magistraten af den 26 Mars meddelades Stadsfullmäktige, att Guvernören i länet i samråd med Magistraten den 23 i nämnda månad beslutit sådan ändring af § 30 i den för staden gällande polisordning, som betingades af Stadsfullmäktiges utlåtande⁶⁾ derom, att

Tiden för utskänkning å stadens hoteller och värdshus.

¹⁾ Stfs prot. den 3 maj § 18. — ²⁾ Drks skrf. N:o 33 af den 3 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 8 febr. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 13 dec. § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 8 febr. § 6. — ⁶⁾ Se 1897 års berättelse pg. 109—110.

utskänkningsställena i afseende å stängningstiden blefve indelade i tre särskilda klasser och dervid påbjudit att första klassens värdshus skola stängas kl. 1 på natten, andra klassens kl. 11 och tredje klassens kl. 9 på aftonen. Men ansåg sig Magistraten böra fästa Stadsfullmäktiges uppmärksamhet vid tvenne uti Stadsfullmäktiges omförmälda beslut enligt Magistratens åsigt förefintliga oegentligheter, hvilka Magistraten för ernående af möjlig samstämmighet emellan stadsmyndigheterna velat ånyo underställa Stadsfullmäktiges pröfning. Enligt Stadsfullmäktiges ofvan åberopade beslut skulle andra och tredje klassens värdshus likställas derutinnan, att utskänkingen af spritdrycker och viner samt andra svagare rusdrycker för hvardera vore förbjuden från kl. 6 på aftonen dagen före söndag till kl. 9 f. m. följande söcknedag, medan utskänkingen af maltdrycker finge å samtliga värdshus oförhindradt fortgå hela den tid, desamma få hållas öppna. Enligt Magistratens åsigt innebar förstnämnda beslut å ena sidan onödigt stora restriktioner för andra klassens värdshus, men å andra sidan fann Magistraten det vara af stor vigt, att maltdryckerna i afseende å utskänkingstiden i allo likställas med spritdryckerna samt viner och svagare rusdrycker.

Med hänsigt härtill öfverlemnade Magistraten till Stadsfullmäktiges afgörande, huruvida Stadsfullmäktige icke ville, med förändring af sitt i förestående mätto tidigare fattade beslut, förena sig med Magistraten derom, att beträffande utskänking af bränvin och öfriga spritdrycker samt viner och svagare rusdrycker äfvensom maltdrycker å hoteller, konditorier, restaurationer och utskänkningsställena i staden skulle stadgas: att utskänkingen af förenämnda drycker, som får begynna kl. 9 på morgonen, skulle upphöra å första klassens värdshus kl. 1 på natten, å andra klassens värdshus kl. 11 och å tredje klassens värdshus kl. 9 på aftonen; att det likväl ankommer å Polismästaren att vid allmänna och enskilda festligheter, på särskild för hvarje gång gjord ansökan af tillställarene, bevilja förlängning af den sålunda bestämda utskänkingstiden efter pröfning, och bör sådan anmälan ske hos Polismästaren före kl. 2 på dagen; att all utskänking är förbjuden å tredje klassens värdshus från kl. 6 på aftonen dagen före sön- och helgdag till kl. 9 på morgonen följande söcknedag, under marknader samt dagen före och efter marknad; att all utskänking likaså bör inställas å andra klassens värdshus sön- och helgdagar intill kl. 6 på aftonen; att å första klassens värdshus icke heller någon utskänking må ega rum sön- och helgdagar före kl. 2 e. m. utom till måltider; och att enskilda föreningar och klubbar

kunna af Magistraten efter pröfning hvarje gång för en tid af högst två år, undantagas från förestående bestämningar.

Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag till sådan modifikation af sitt den 14 December 1897 afgifna yttrande i ärendet, som Magistratens skrifvelse innebar.

Vid tidigare behandling ²⁾ af särskilda den lägre arbetareklassen rörande frågor hade Stadsfullmäktige för vinnande af ytterligare utredning i nödiga delar vid sammanträde den 26 Oktober 1897 beslutit inhemta Fattigvårdsstyrelsens och Folkskoledirektionens utlåtanden. Och hade sådana ³⁾ afgifvits af Folkskoledirektionen i skrifvelse för den 26 November 1897 och af Fattigvårdsstyrelsen i skrifvelse för den 16 Februari.

Särskilda den lägre arbetareklassen rörande frågor.

På närmare motiverade skäl föreslog Folkskoledirektionen: att folkliga föredragsserier och högre kurser fortfarande understödjas och att frågan om en fastare organisation af desamma tages under ompröfning; att vid den af komitén föreslagna aftonskolan för arbetare parallelklasser i vissa läroämnen inrättas; att arbetarnes skolbesök icke ställas i direkt samband med en påtänkt arbetsförmedling genom stadens försorg; att inspektion öfver aftonskolan och andra af staden upprätthållna eller understödda extra folkbildningsanstalter åstadkommes och af staden ersättes; att mindre filialer till folkbiblioteket inrättas; att tvenne lämpliga personer erhålla i uppdrag att på olika orter i utlandet taga kännedom om skolverkstäder och s. k. fortsättningsskolor; att den i samband med härvarande handelsinstitut inrättade lägre handelsskolan understödes; att en uppfostringsanstalt för vanvårdade barn med första inrättas, om möjligt, med kombinerad undervisning i jordbruk och lämpliga handtvärk; samt att för denna anstalt särskild styrelse utses.

Fattigvårdsstyrelsen åter föreslog, såvidt frågan gälde vuxna arbetare: att Stadsfullmäktige ville tillsätta en särskild nämnd för arbetareangelägenheter, bestående af sju ledamöter, af hvilka Stadsfullmäktige skulle utse tre, stadens Folkskoledirektion två och Fattigvårdsstyrelsen jemväl två, samt med uppgift att införskaffa noggrann utredning om orsakerna till fattigdom och arbetsbrist å orten och hos Stadsfullmäktige föreslå åtgärder till fromma för den lägre arbetarebefolkningen äfvensom att utöfva inseende öfver alla sådana inrättningar, hvilka i filantropiskt syfte af Stadsfullmäktige understödjas; att, derest en arbetareförmedlings-

¹⁾ Stfs prot. den 29 mars § 13. — ²⁾ Se 1897 års berättelse pg. 100—104. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 13.

byrå af den beskaffenhet ofvan antydts af någon förening med i hufvudsak välgörande ändamål i staden upprätthålles, Stadsfullmäktige ville ur utskänkingsmedlen lemna byrån ett tillräckligt understöd, dock med vilkor att byrån förbinder sig att till Fattigvårdsstyrelsen aflemna erforderliga uppgifter rörande arbetareförhållandena på orten; samt att folkeliga föredragsserier och högre kurser fortfarande understödjas och att frågan om en fastare organisation af desamma tages under ompröfning.

Beträffande åtgärder till förmån för ungdomen inom arbetareklassen, ansåg Fattigvårdsstyrelsen sig hafva ingen anledning att vidlyftigare inlåta sig på denna del af komitébetänkandet, men trodde sig dock ega allt skäl att tillstyrka bifall till förslaget derom, att åt lämplig person uppdrogs att i utlandet studera der inrättade skolverkstäder samt inhemta upplysningar om desammas organisation och resultatet af deras verksamhet. Fattigvårdsstyrelsen erinrar tillika, att vid senaste ständermöte frågan om uppfostringsanstalter för vanvårdade och försummade barn blifvit väckt, och anser bemälda styrelse med hänsyn härtill försigtigheten bjuda, att Helsingfors stad, innan densamma skrider till inrättande af uppfostringsanstalter *efter nytt system*, inväntar hvad den af ständerna föreslagna komitén kan hafva att anföra i ämnet. Till följd af trängande behof borde emellertid omedelbart antingen asylén i Lojo utvidgas eller annorstädes en anstalt efter samma mönster för den i sedligt afseende försummade ungdomens bland arbetarebefolkningen uppfostran inrättas.

Stadsfullmäktiges slutliga beslut ¹⁾ i ärendet blefvo:

att en myndighet, benämnd Nämnden för arbetareangelägenheter, bestående af 7 personer, och så sammansatt, som Fattigvårdsstyrelsen föreslagit, skulle tillsättas;

att elementära undervisningskurser, afsedda närmast för arbetare, skola anordnas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med komiténs förslag samt att åt Nämnden uppdraga att till Stadsfullmäktige inkomma med närmare projekt i saken;

att ä Fullmäktiges dispositionsmedel anvisa ett reseanslag å 3,000 mark, hvilket anslag skulle af Nämnden utgifvas åt lämplig person, som erhöles i uppdrag att i utlandet studera der inrättade skolverkstäder samt inhemta upplysningar om desammas organisation och resultatet af deras verksamhet äfvensom till Stadsfullmäktige afgifva berättelse om sina iakttagelser och förslag till dylik skolverkstad i Helsingfors;

¹⁾ Stfs prot. den 3 maj. § 1.

att anmoda Nämnden att till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande öfver det af komitén framställda förslaget beträffande inrättandet af en uppfostringsanstalt för vanvårdade och försummade barn;

att frågan om inrättande af en arbetsförmedlingsbyrå skulle förfalla;

att anmoda Nämnden att, efter kommunikation med Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen, afgifva yttrande i anledning af Folkskolektionens förslag om inrättande af mindre filialer till folkbiblioteket; samt

att bemyndiga Nämnden att i öfrigt uti härmed sammanhängande frågor afgifva de framställningar, som kunde befinnas påkallade,

Slutligen godkändes det af Fullmäktiges ordförande framställda förslaget, att Stadsfullmäktige ville vid nästa sammanträde utse sina representanter i den ifrågavarande Nämnden, men emellertid anmoda Folkskolektionen och Fattigvårdsstyrelsen att derförinnan anställa å dem ankommande val af ledamöter i sagda Nämnd.

Sedan Stadsfullmäktige genom skrivelser från Fattigvårdsstyrelsen och Folkskolektionen af den 9 och 10 Maj underrättats om hvilka personer af dessa styrelser blifvit valda till ledamöter i Nämnden för arbetareangelägenheter, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, innan de för sin del skredo till val af ledamöter i sagda Nämnd, att Nämndens mandat skulle fortfara till utgången af år 1899 samt att Nämnden skulle anmodas ej mindre att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till arbetsordning än hos Stadsfullmäktige föreslå beloppet af det arvode, som borde Nämndens sekreterare tillerkännas.

Medels skrifvelse från Magistraten af den 23 April öfversändes till Stadsfullmäktige Guvernörens i länet remiss af den 11 i samma månad i anledning af Fullmäktiges för Helsingfors Handelsförenings anhållan om tillstånd till förrättande af börsauktioner två gånger i hvarje månad; och tillstyrkte ²⁾ på Beredningsutskottets förslag Stadsfullmäktige bifall till ansöknigen. Börsauktioner.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige hade Helsingfors Arbetareförening anhållit om anställande af statistisk utredning rörande den i staden vistande arbetarebefolkningens bostadsförhållanden; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige på förslag af Beredningsutskottet anmoda Drätselkammaren att, efter inhemtande af Helsovårdsnämndens yttrande, utlåta sig huru- Arbetarenes
bostads-
förhållanden.

¹⁾ Stfs prot. den 17 maj § 18. — ²⁾ D:o d:o den 3 maj § 6. — ³⁾ D:o d:o den 2 aug. § 18.

vida ansökningen må bifallas samt inkomma med förslag till anordnande af den utaf sökanden begärda undersökningen. Ärendet blef emellertid icke under året slutbehandladt.

Instruktion för
Trädgårdsnämnden.

Sedan Drätselkammaren i skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 18 Augusti hemställt bland annat, huruvida icke, med hänsyn till svårigheterna för Drätselkammaren och Byggnadskontoret att med erforderlig sakkännedom hafva inseendet öfver Stadsträdgårdsmästarens verksamhet, lämpligt vore att tillsätta en särskild, af sakkörståndige bestående Trädgårdsnämnd, som egde utöfva de Drätselkammaren och Byggnadskontoret i förenämndt afseende nu åliggande skyldigheter, hade ¹⁾ Stadsfullmäktige vid sammanträde den 6 påföljande September uppdragit åt ett särskildt utskott att till Fullmäktige inkomma med utlåtande rörande Drätselkammarens berörda framställning samt tillika aflemna förslag till instruktion för sagda Nämnd och till häraf betingad ändring i gällande instruktion för Byggnadskontoret. Och föreslog ²⁾ ifrågavarande utskott, att Stadsfullmäktige ville för framtiden befria Drätselkammaren och Byggnadskontoret från omsorgen om stadens parker, planteringar och trädgårdsanläggningar samt öfverlemna sagda myndigheters åligganden härutinnan åt en särskild Trädgårdsnämnd; dock så att Nämndens bokföring och inseendet öfver dess arbetsredskap och materialier tillsvidare handhafvas af Byggnadskontoret; samt att fastställa nedanstående förslag till instruktion för Trädgårdsnämnden och till deraf betingade ändringar i nu gällande instruktion för Byggnadskontoret.

Förslag till instruktion för Helsingfors stads Trädgårdsnämnd.

§ 1.

Inseendet öfver stadens planteringar och parker handhafvas af en Trädgårdsnämnd, bestående af stadsingenjören och byggnadsinspektören, eller deras vikarier, såsom sjelfskrifne och ständige ledamöter, jemte tre af Stadsfullmäktige för tre år utsedde ledamöter, af hvilka årligen en afgår, de två första åren efter lottning, samt en inväljes. Stadsfullmäktige välja jemväl två suppleanter, hvarje gång för ett år.

§ 2.

Om valbarhet till ledamot eller suppleant i Nämnden gäller hvad i nåd. förordningen af den 8 December 1873, angående kommunalförvaltning i stad, är stadgad om valbarhet till stadsfullmäktig. Ledamot eller suppleant, som är i ordning att afgå, kan återväljas.

Den, som blifvit i Nämnden invald, får afsäga sig uppdraget, om han är sextio år gammal eller icke inom stadens område boende, om han efter tjänstgöring i Nämnden

¹⁾ Se pg. 76. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 27.

den under de tre sistförflutna åren är i tur att derifrån afgå eller har annat hinder, som af Stadsfullmäktige pröfvas giltigt.

§ 3.

Afgår ledamot eller suppleant före valperiodens utgång, skall derom anmälas hos Stadsfullmäktige för nytt vals anställande. Den sålunda valde tjänstgör under den tid som för den afgångne återstår.

§ 4.

Trädgårdsnämnden utser bland sina ledamöter medelst slutna sedlar ordförande och viceordförande för hvar år och skall Magistraten om sådant val underrättas.

§ 5.

Ordföranden sammankallar Trädgårdsnämnden en gång i månaden, eller oftare om så erfordras. Nämnden skall äfven sammanträda, derest minst två ledamöter sådant hos ordföranden begära.

§ 6.

I händelse af förfall för såväl ordförande som viceordförande att vid sammanträde tillstädeskomma, hvarom bör hos någon af ledamöterna anmälas, må ordförande för tillfället utses.

Har ledamot förfall, skall han derom hos ordföranden anmäla så tidigt, att suppleant hinner till sammanträdet kallas.

§ 7.

Trädgårdsnämnden är beslutför, då utom ordförande två ledamöter äro tillstädes och i beslutet deltaga. I fall af olika meningar afgöres frågan genom öppen omröstning, såsom allmän lag om tvistemål stadgar. Vid lika röster ger ordförandens mening utslag.

I fråga, som kan medföra synnerlig nytta eller skada för ledamot i Nämnden eller för någon, hvilken till honom står i det skyldskaps- eller svägerlagsförhållande, som utgör jäf för domare, må sådan ledamot icke deltaga.

§ 8.

Stadsfullmäktiges ordförande och stadens Politieborgmästare ega rätt att Trädgårdsnämndens sammanträden bivista och i öfverläggningarna, men ej i besluten, deltaga, och skola de för detta ändamål om tiden för hvarje sammanträde skriftligen underrättas.

Nämnden eger ock att för nödiga upplysningars inhemtande till sina sammanträden kalla sakkunniga personer, börande dessas mening i protokollet antecknas om de det önska.

§ 9.

För handhafvandet af sekreteraregöromålen antager Trädgårdsnämnden dertill lämplig person mot arvode, som på Nämndens förslag af Stadsfullmäktige bestämmes.

Protokollet vid Nämndens sammanträden skall upptaga närvarande ledamöter, behandlade ärenden samt fattade beslut jemte motivering deraf. Justering sker antingen genast eller vid nästa sammanträde. Önskar någon, som i öfverläggningen deltagit, afgifva skildt utlåtande, bör sådant skriftligen inlemnas, för att protokollet bifogas.

Utgående expeditioner undertecknas af ordföranden och kontrasigneras af sekreteraren.

§ 10.

Under Trädgårdsnämnden lyder en stadsträdgårdsmästare, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Nämndens förslag. Vid hans antagande förbehålles ömsesides sex månaders uppsägningstid.

§ 11.

Trädgårdsnämnden åligger:

a) att tillse det stadsträdgårdsmästaren väl vårdar stadens parker och planteringar samt i öfrigt fullgör sina skyldigheter i enlighet med honom af Nämnden meddelade föreskrifter;

b) att i händelse nyanläggning eller betydligare förändring af redan befintlig park- eller trädgårdsanläggning prövas nödig, bereda sådant ärende samt derom till Stadsfullmäktige inkomma med motiverad framställning;

c) att granska och till betalning godkänna stadsträdgårdsmästarens inlemnade dagsverks- och betinglistor samt räkningar;

d) att hafva vård om ritningar, planer och kartor, uppgjorda öfver stadens planteringar och parker;

e) att årligen inom September månad till Drätselkammaren insända fullständigt utgifts- och inkomstförslag för nästföljande år; samt

f) att årligen före utgången af Juni månad till Drätselkammaren aflemna årsberättelse för det nästföregående året.

§ 12.

Stadsträdgårdsmästaren, hvilken icke är tillåtet att innehafva annan befattning, åligger:

a) att handhafva ledningen af de arbeten, som falla inom hans fack, samt skydda och vårda samtliga under stadens egen disposition stående parker, planteringar och trädgårdsanläggningar jämte dertill hörande mobilier;

b) att antaga nödige förmän och arbetare;

c) att till vård och förvaring hos Trädgårdsnämnden inlemna ritningar, planer och kartor, uppgjorda öfver planteringar o. d., samt dem förteckna;

d) att uppgöra nödiga inventarieförteckningar;

e) att verkställa uppköp af sådana förnödenheter, som icke kunna från stadens förråd honom tillhandahållas eller genom Trädgårdsnämnden på annat sätt anskaffas;

f) att sammanställa och kontrollera dagsverks- och betinglistor samt räkningar för de arbeten, som under hans inseeende utföras;

g) att tillse det arrendatorer af stadens jord och andra enskilda personer fullgöra dem åliggande förbindelser beträffande planteringar;

h) att årligen inom den 15 September till Trädgårdsnämnden afgifva förslag till nödiga arbeten för följande år jemte kostnadsberäkningar och, ifall så befinnes nödigt, ritningar;

i) att, efter det budgeten blifvit fastställd, till Trädgårdsnämnden inkomma med förslag till fördelning af anslaget för planteringars remont och underhåll;

k) att inom Mars månad hvarje år till Trädgårdsnämnden afgifva fullständig arbetsberättelse för det nästföregående året; samt

l) att i öfrigt fullgöra hvad honom i hans befattning af Trädgårdsnämnden ålägges.

Honom tillkommer ock att hos Nämnden skriftligen eller muntligen göra framställningar och väcka förslag uti allt, som till hans befattning hör.

§ 13.

Tjänstledighet kan af Trädgårdsnämnden beviljas stadsträdgårdsmästaren för en tid af högst 14 dagar; ansökan om längre tids ledighet inlemnas genom Nämnden till Stadsfullmäktige.

Förslag till ändringar i instruktionen för Helsingfors stads
Byggnadskontor, af Stadsfullmäktige fastställd
den 16 Februari 1892.

§ 1.

Helsingfors stads — — — — —
— — — — — meddelas.

Byggnadskontorets verksamhet sträcker sig icke till stadens parker och planteringar. Dock skall den dessa anläggningar rörande bokföring äfvensom inseendet öfver de för desamma erforderliga arbetsredskap och materialier af Kontoret handhafvas.

§ 2.

Byggnadskontoret — — — en bokhållare, (utesl.) en byggmästare — — — skogsvaktare.

§ 6.

Bokhållaren — — — — —
förelägger.

Enahanda skyldigheter åläggas honom jemväl med afseende å Trädgårdsnämndens bokföring, så länge densamma handhafves af Byggnadskontoret.

§§ 7 o. 8.

(Likal. med §§ 8 o. 9 i nu gäll. instr.)

§ 9.

Skogsvaktare anställas — — — (se § 10 i nu gäll. instr.) — — — fällande af träd på stadens mark (utesl.) af skogsvaktarene öfvervakas. Dem — — — — — åläggas.

§§ 10—13.

(Likal. med §§ 11—14 i nu gäll. instr.)

Och efter det Stadsfullmäktige godkändt¹⁾ utskottets förslag om tillsättande af en Trädgårdsnämnd för staden, skredo Stadsfullmäktige till granskning af förestående förslag, hvarvid följande ändringar gjordes.

I förslaget till instruktion för Trädgårdsnämnden erhöll början af § 1, med uteslutande af Stadsarkitekten såsom sjelfskrifven ledamot deri, följande lydelse: „Inseendet öfver stadens planteringar och parker handhafves af en Trädgårdsnämnd, bestående af Stadsingenjören eller dennes vikarie såsom sjelfskrifven och ständig ledamot, jemte tre af Stadsfullmäktige för tre år utsedde ledamöter“ o. s. v.

Andra mom. i § 2 erhöll följande förändrade lydelse: „Den, som blifvit i Nämnden invald, kan afsäga sig uppdraget, endast om han är

¹⁾ Stfs prot. den 6 dec. § 19.

sextio år gammal eller icke inom stadens område boende, eller om han efter tjänstgöring i Nämnden under de tre sistförflutna åren är i tur att afgå. I öfrigt ankommer å Stadsfullmäktige att pröfva, huruvida afsägelse må godkännas.“

§§ 3—10 antogos enligt utskottets betänkande.

§ 11 godkändes, dock sålunda, att orden „till betalning“ skulle ur mom. c. uteslutas.

§ 12 godkändes med sådan ändring af mom. k. att ordet „inom“ utbytes mot *före*.

§ 13 antogs enligt utskottets förslag.

Utskottets förslag till ändringar i den af Stadsfullmäktige den 16 Februari 1892 fastställda instruktionen för stadens Byggnadskontor godkändes till alla delar; och hade Stansfullmäktige alltså beslutit:

att till § 1 i instruktionen skulle fogas ett andra mom. af den lydelse utskottet föreslagit;

att ur 2 § ordet „trädgårdsmästaren“ skulle utgå;

att i slutet af 6 § skulle införas det af utskottet föreslagna tillägg;

att den nuvarande 7 § skulle uteslutas, till följd hvaraf de följande paragraferna borde erhålla förändrad ordningsnummer; samt att nästsista meningen i den blifvande § 9 (§ 10 i nu gällande instruktion) skulle lyda: „Likaså skall fällande af träd på stadens mark af skogsvaktarene öfvervakas“.

Arbetsordning
för nämnden för
arbetareange-
lägenheter.

Till åtlydnad af Stadsfullmäktiges den 17 Maj derom fattade beslut ¹⁾ hade Nämnden för arbetareangelägenheter numera inlemnat följande

Förslag till Arbetsordning för Stadsfullmäktiges i Helsingfors Nämnd för arbetareangelägenheter.

§ 1.

Stadsfullmäktiges i Helsingfors Nämnd för arbetareangelägenheter utgöres af sju ledamöter, af hvilka tre väljas af Stadsfullmäktige, två af stadens Folkskoledirektion och jemväl två af stadens Fattigvårdsstyrelse för två år i sender. Ur Nämnden afgå, första gången efter lottning och derefter i tur, årligen en af Folkskoledirektionen och en af Fattigvårdsstyrelsen utsedd ledamot samt hvart annat år en och hvart annat år tvenne af de ledamöter Stadsfullmäktige i Nämnden invalt.

§ 2.

Nämnden utser hvarje år bland sina ledamöter genom val med slutna sedlar ordförande och viceordförande. Om verkställt val af ordförande skola Stadsfullmäktige underrättas.

¹⁾ Se pg. 109—111.

§ 3.

Ärende, som ankommer å Nämndens handläggning, må afgöras då fyra ledamöter äro närvarande. Dock skall, om skiljaktiga åsigter yppas, ärendet meddelas frånvarande ledamöter, som i staden vistas och äro oförhindrade att med detsamma taga befattning, bärande jemväl desses utlåtanden i sådant fall uti protokollet ingå och vid röstberäkningen afses. Utfalla vid öppen omröstning rösterna för olika meningar lika, gälle den mening ordföranden biträder. Vid val med slutna sedlar bestämmes genom lottning företrädet emellan dem, som erhållit lika antal röster.

§ 4.

För handhafvande af sekreteraregöromålen antager Nämnden dertill lämplig person emot arvode, som af Stadsfullmäktige bestämmes.

§ 5.

Vid Nämndens sammanträden skall föras protokoll, upptagande närvarande ledamöter, behandlade ärenden samt fattade beslut.

§ 6.

Nämnden sammankallas af dess ordförande, så ofta denne finner ärendena det fordra, eller då två ledamöter derom hos ordföranden anhålla.

§ 7.

Från Nämnden utgående expeditioner undertecknas af ordförande och kontrasigneras af sekreteraren.

§ 8.

Då Nämnden finner skäl dertill förekomma, inbjuder nämnden till sina sammanträden sakkunnige äfvensom representanter för arbetareföreningar i staden; de sålunda tillkallade ega i Nämndens öfverläggningar men ej i besluten deltaga.

Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, sedan särskilda anmärkningar mot förslaget blifvit framställda, bordlägga ärendet till Januari månad nästkommande år jemte uttalad önskan att de gjorda ändringsförslagen, innan ärendets behandling, blefve af förslagsställarene skriftligen affattade.

Sedan tillförordnade föreståndaren för stadens auktionskammare Pehr Emil Hallblom hos Magistraten ansökt om tillstånd att här i staden inrätta ett allmänt auktionsverk under benämning „Helsingfors auktionskammare“ med sökanden såsom ansvarig föreståndare, jemte det sökanden tillika anhållit om Magistratens medverkan derhän, att auktionskammarens nuvarande lokal måtte för ändamålet till sökanden upplåtas, hade Magistraten i skrifvelse för den 17 December med föranledande af stadgandet i 2 § uti nådiga kungörelsen af den 22 Mars 1898 anhållit, det Stadsfullmäktige ville till Magistraten inkomma med yttrande öfver ansökningen;

Herr Hallbloms ansökan om rätt att inrätta ett allmänt auktionsverk i staden.

¹⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 4.

och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag meddela, det Fullmäktige icke hade något att emot ansökningen erinra.

Bestyrelse för
folkbiblioteket
och läsesalen
i Sörnäs.

Uti en skrifvelse af den 7 December till Magistraten, som sedermera remitterade den till Stadsfullmäktige, meddelar Bestyrelsen för folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs bland annat, att i Magistratens skrifvelse till Bestyrelsen af den 23 December 1897, uti hvilken underrättelse lemnas om de personer, hvilka den 14 i samma månad af Stadsfullmäktige blifvit valda till medlemmar i sagda styrelse, icke finnes angifvet för huru lång tid Bestyrelsen denna gång blifvit tillsatt och att någon allmän, denna sak berörande instruktion icke finnes. Med föranledande häraf beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag, att sagda bestyrelse hädanefter skall utses för tre år och bestå af sex medlemmar, af hvilka årligen två afgå, hvarjemte Stadsfullmäktige på anhållan befriade Professorn Elving och Professorskan Pipping från deras innehafda uppdrag såsom medlemmar i styrelsen; och skulle för de fyra medlemmar, hvilka komme att kvarstå, mandatet gälla för Doktor Granfelt och Fru Trygg-Helenius till 1899 års utgång samt för Fröken Westermarck och Doktor Råbergh till utgången af år 1900, äfvensom för Ingenjören K. Söderman och den person Stadsfullmäktiges vid dagens sammanträde valde till utgången af 1901. Vidare beslöto Stadsfullmäktige att vid nästa sammanträde tillsätta ett af tre personer bestående utskott, som egde uppgöra förslag till instruktion för ifrågavarande bestyrelse.

Distriktsläkare-
tjänsternas be-
sättande.

Sedan samtliga lediganslagna distriktsläkaretjänster hos Magistraten ansökts af de förre innehafvarene af sagde befattningar, och efter det Hälsovårdsnämnden lemnats tillfälle att i ärendet yttra sig och förordat att innehafvarene af distriktsläkaretjänsterna blefve återvalda, utsågo ³⁾ Stadsfullmäktige för en tid af tre år, räknandt från den 1 Juni 1898: till distriktsläkare i Sörnäs ditrikt medicinlicentiaten Harald Robergh; till distriktsläkare i Tölö distrikt medicinlicentiaten Albert Sandholm, till distriktsläkare i södra distriktet medicinlicentiaten Oskar Ferdinand Hästesko samt till distriktsläkare i norra distriktet medicinlicentiaten Elis Kuhlefelt.

Underbrandmä-
stare-tjänstens
besättande.

Vid föredragning af Brandkommissionens skrifvelse af den 24 Maj med Gymnastikläraren Oskar Ekmans ansökan om underbrandmästare-

¹⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 12. — ²⁾ D:o d:o den 13 dec. § 7. — ³⁾ D:o d:o den 19 april § 13.

tjensten i denna stad blef Ekman enhälligt af Stadsfullmäktige till sysslan utsedd ¹⁾.

I anledning af hos Magistraten gjord anmälan derom, att Arkitekten E. A. Törnvall, som af Stadsfullmäktige utsetts till suppleant för Arkitekten R. Björnberg vid syneförrättningar, som på grund af bestämmningarna i den för staden gällande byggnadsordning af den 3 Maj 1895 böra härstädes verkställas, insjuknat och för en längre tid torde vara urståndsatt att verkställa nämnda syner, hade Magistraten i skrifvelse för den 30 Juli anhållit, att Stadsfullmäktige ville utse annan person att tillse vidare i antydt afseende fungera såsom suppleant för Arkitekten Björnberg; och utsågo ²⁾ Stadsfullmäktige på förslag af Beredningsutskottet Arkitekten Knut Wasastjerna att under Arkitekten Törnvals sjukdom fungera såsom suppleant för stadens Byggnadsinspektör.

Suppleant för
Byggnads-
inspektören.

Vid föredragning af Magistratens skrifvelse af den 23 November, hvori meddelas bland annat att Fattigvårdsstyrelsen, med afseende derå att den omorganisation af fattigvården, som påkallas af det nya reglementet af den 23 Oktober 1896, ännu icke hunnit fullständigt genomföras, anhållit, att Hofrådet O. A. Ståhlberg, hvilken af Stadsfullmäktige ombetrots att för tiden från den 1 Juli 1897 till utgången af år 1898 handhafva verkställande direktörsbefattningen vid Fattigvårdsstyrelsen, blefve förordnad att, sitt åtagande likmätigt, intill 1899 års utgång bestrida sagda befattning, förordnade ³⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med Magistratens förord och på förslag af Beredningsutskottet Hofrådet Ståhlberg att förestå ifrågavarande tjänst intill 1899 års utgång; och beslöto Stadsfullmäktige tillika anmoda Fattigvårdsstyrelsen att vidtaga nödiga åtgärder för tjänstens ledigansläende i så god tid, att Fullmäktige inom September månad sagda år blefve i tillfälle att taga frågan om tjänstens definitiva besättande under ompröfning.

Verkställande
direktörsbefatt-
ningen vid fat-
tigvården.

Emedan den tid af 3 år, för hvilken Magister Allan Zilliacus den 19 December 1895 antagits till föreståndare för stadens undersökningsstation för lifsmedel med redogörelseåret utgick, hemställde Helsovårdsnämnden att Magister Zilliacus, som dertill förklarar sig villig, måtte antagas att fortfarande under 3 års tid förestå nämnda befattning; och utsågo ⁴⁾ med bifall till Helsovårdsnämndens framställning Stadsfullmäktige

Föreståndare för
lifsmedelunder-
sökningstation-
en.

¹⁾ Stfs prot. den 7 juni § 22. — ²⁾ D:o d:o den 2 aug. § 33. — ³⁾ D:o d:o den 13 dec. § 4. — ⁴⁾ D:o d:o den 13 dec. § 5.

Magistern Allan Zilliacus att fortfarande under tre års tid handhafva ifrågavarande befattning.

Stadsinge niörs-
tjänstens besät-
tande.

Sedan Drätselkammaren genom utdrag ur Magistratens protokoll för den 8 Oktober underrättats, att Stadsfullmäktige vid den 29 nästföregående September hållet sammantråde på derom gjord ansökan entledigat Ingeniören Herman Norrmén från hans innehafvande stadsingeniörstjänst i Helsingfors, räknadt från den 1 Januari 1899, äfvensom beslutit anmoda Drätselkammaren att anslå sagda tjänst till ansökan ledig, hade Kammarren så gjort; och hade inom den utsatta ansökningstiden anmält sig tvenne sökande, nämligen Ingeniörerne Ludvig Gunnar Lindqvist och Gabriel Idström. Vid ansökningshanlingarnas insändande till Stadsfullmäktige förordade ¹⁾ Drätselkammaren Arbetschefen vid Byggnadskontoret, Ingeniören Idström till erhållande af tjänsten, och blef han äfven dertill af Stadsfullmäktige utsedd ²⁾.

Historiskt-Statistiskt arbete öfver Finlands städers utveckling 1875--1899.

På Beredningsutskottets skriftliga förslag derom, att Helsingfors Stadsfullmäktige ville besluta att på den 25:te årsdagen (den 8 December 1898) af kommunalförfattningens för städerna utfärdande aflåta till samtliga öfriga städer i landet en uppmaning att förena sig om hugfästandet af det första qvartsekel, hvarunder städernas nuvarande förvaltningssystem varit gällande, och i sådant afseende samverka för utgifvandet af ett historiskt-statistiskt arbete, hvori Finlands städers förvaltning och utveckling under åren 1875—1899 skulle skildras, godkände ³⁾ Stadsfullmäktige framställningen och beslöto, att de skrivelser Fullmäktige komme att i anledning häraf aflåta till stadsfullmäktige i landets öfrige städer skulle dateras den 8 December samt expedieras utan afvaktan af protokollets justering.

Besvär i anledning af Stadsfullmäktiges anhållan om ändring af 43 § i byggnadsordningen.

Medels remissresolution hade Guvernören i länet infordrat Stadsfullmäktiges förklaring i anledning af Justitierådsmannen E. Berghs underdåniga besvär öfver Guvernörens i Nylands län den 20 November 1897 gifna utslag beträffande Rådsmannen Berghs med fleras förda klagan öfver Stadsfullmäktiges den 12 Oktober samma år fattade beslut angående anhållan om ändring af 43 § i den för staden gällande byggnadsordning; och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige aflåta den affordrade förklaringen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett af Beredningsutskottet i sådant syfte uppsatt förslag.

¹⁾ Drks skrf. N:o 275 af den 8 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 22 dec. § 10. — ³⁾ D:o d:o den 6 dec. § 24. — ⁴⁾ D:o d:o den 1 mars § 2.

Uti 20 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgararätt åt utlänningar¹⁾ och uti 28 fall tillstånd till bedrivande af handel eller annan näring²⁾.

Finsk medborgararätt och näringsrätt.

Fotografiska Handels- och Fabriksaktiebolaget hade hos Guvernören i länet ansökt om rätt att idka handel med giftiga ämnen och preprater, men beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på Beredningsutskottets förslag i anledning af Guvernörens remiss i ärendet icke tillstyrka bifall till ansökningsen i dess nuvarande skick, emedan såvidt ur ansökningshandlingarna framgick, utredning saknades angående en del af de omständigheter, hvilka såsom vilkor för ifrågavarande rättighets utöfning omförmäles i 5 § af nådiga förordningen af den 14 Februari 1888.

Handel med giftiga ämnen.

Enär det på grund af stadgandet i § 6 af Kөjserliga förordningen den 9 Juni 1892, angående, bland annat, försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spritdrycker, ankom å Magistraten att under Januari månad öfverlemna åt Stadsfullmäktige att besluta, huruvida och till hvilket antal rättigheter till utminuterings- och utskänkningsrättigheter till utminuterings- och utskänkningsrättigheter af spritdrycker böra för tiden emellan den 1 Juni 1898 och den 1 Juni 1900 i Helsingfors upplätas äfvensom i hvilka trakter af staden utminuterings- och utskänkningsställen icke få finnas, hade Magistraten i skrifvelse⁴⁾ för den 10 i nämnda månad, med närslutande af Poliskammarens yttrande i ärendet och förmälan att för ordnandet af utminuterings- och utskänkningsrättigheter i Helsingfors under pågående period antalet rättigheter varit fastställda: a) till utminuterings- och utskänkningsrättigheter af sprit till fem, b) till minutförsäljning af andra spritdrycker än bränvin och sprit till tjugofem, samt c) till utskänkningsrättigheter af spritdrycker till femtiofem, till Stadsfullmäktiges bepröfvande öfverlemnade, huruvida icke för närvarande gällande bestämmelser beträffande såväl antalet utminuterings- och utskänkningsrättigheter som platserna för desammas utöfvande kunde i hufvudsak fortfarande bibehållas.

Antalet utminuterings- och utskänkningsrättigheter.

1) Stfs prot. den 25 jan. § 1. D:o d:o den 8 febr. §§ 2 & 3. D:o d:o den 29 mars §§ 2 & 3. D:o d:o den 19 april § 1. D:o d:o den 17 maj §§ 3 & 4. D:o d:o den 7 juni § 2. D:o d:o den 2 aug. §§ 1, 2, 3, 19, 27 och 28. D:o d:o den 6 sept. §§ 2 & 3. D:o d:o den 11 okt. § 1 och D:o d:o den 6 dec. §§ 1 & 2. — 2) D:o d:o den 14 jan. § 3. D:o d:o den 8 febr. §§ 4 & 5. D:o d:o den 1 mars §§ 1 & 20. D:o d:o den 15 mars §§ 2, 3, 17 och 18. D:o d:o den 19 april § 2. D:o d:o den 3 maj §§ 4, 5 och 25. D:o d:o den 14 juni § 11. D:o d:o den 2 aug. §§ 4 & 29. D:o d:o den 6 sept. §§ 1, 13 & 24. D:o d:o den 27 sept. §§ 1, 2 & 14. D:o d:o den 1 nov. §§ 3, 4 & 22. D:o d:o den 6 dec. §§ 3 & 23 samt D:o d:o den 13 dec. § 2. — 3) d:o d:o den 3 maj § 7. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 2.

Det utskott, till hvars förberedande handläggning Stadsfullmäktige öfverlemnade¹⁾ ärendet, föreslog i afgifvet betänkande, att Stadsfullmäktige ville besluta: att för sin del för perioden från den 1 juni 1898 till den 1 juni 1900 bestämma: a) antalet rättigheter till utminuterung af bränvin och sprit till fem; b) antalet rättigheter till utminuterung af andra spritdrycker än bränvin och sprit till tjugufem; samt c) antalet rättigheter till utskänkning af spritdrycker till femtiofem; äfvensom att utminuterungs- och utskänkingsställen icke få finnas inom sjette, sjunde och åttonde stadsdelarna och ej heller i första stadsdelen norr om Fredsgatan eller i de delar af fjerde och femte stadsdelarna, som äro belägna vester om Fredriksgatan, eller utanför stadens tullar; att äfven i stadens öfriga delar hvarken utminuterung eller utskänkning af spritdrycker får bedrivas i omedelbar närhet af kyrka, skola, kasern, sjukhus eller sådant ställe, der större tillopp af folk eger rum, likasom ej heller vid Salutorget, Vestrakajen och de till tullarna närmast belägna delarna af Östra och Vestrakajerna; från hvilka förbud undantag dock får göras för hotell, belägna vid Salutorget, för platserna Alphyddan, Kaisaniemi, Sörnäs, Blekholmen, Högholmen och Brunns huset samt för teatrar och klubbar. Och blefvo samtliga dessa förslag af Stadsfullmäktige oförändradt antagna²⁾.

Antalet rättigheter till utskänkning af maltdrycker.

På grund af stadgandet i § 10 uti Kejsarliga förordningen den 2 April 1883, angående försäljning och utskänkning af maltdrycker, ankom det å Magistraten att under Januari månad öfverlemnade åt Stadsfullmäktige att besluta, till hvilket antal rättigheter till utskänkning af maltdrycker böra för tiden emellan den 1 Juni 1898 och den 1 Juni 1900 upplåtas, äfvensom i hvilka trakter af staden hvarje utskänkingsställe må finnas. Närslutande Poliskammarens yttrande i ärendet och med förmälan att antalet rättigheter till utskänkning af maltdrycker för pågående period bestämts till trettio, af hvilka tre varit förlagda inom första stadsdelen, sex inom hvardera af fjerde och femte stadsdelarna samt två utskänkingsställen inom såväl sjette som sjunde stadsdelarna, hvaremot någon utskänkning af maltdrycker icke varit till bedrivande medgifven i åttonde, nionde och tionde stadsdelarna, samt ej heller å stadens afhysta område utom stadsplanen, öfverlemnade³⁾ Magistraten i skrifvelse för den 10 Januari ärendets afgörande åt Stadsfullmäktige och uttalade dervid

¹⁾ Stfs. prot. den 14 jan. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 25 jan. § 16. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 2.

såsom sin åsigt, att såväl antalet rättigheter till utskänkning som de angående placeringen af utskänkingsställena gällande bestämmingar fortfarande borde i hufvudsak bibehållas oförändrade.

Det utskott, till hvars beredning ärendet af Stadsfullmäktige blifvit hänskjutit¹⁾, hade, i alla afseende anslutande sig till Magistratens förslag, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del fastställa antalet rättigheter till utskänkning af maltdrycker under tiden från den 1 juni 1898 till den 1 juni 1900 till trettio, förlagda tre inom första stadsdelen, sex inom andra, fem inom tredje, sex inom hvardera af fjärde och femte stadelarna, två inom sjette och lika många inom sjunde stadsdelarna, hvaremot utskänkning af maltdrycker icke skulle få bedrivas i åttonde, och tionde stadsdelarna samt icke å stadens afhysta område utom stadsplanen.

Vid ärendets behandling af Stadsfullmäktige godkände²⁾ Fullmäktige utskottets förslag beträffande antalet utskänkingsrättigheter, men beslöto att utskänkning af maltdrycker icke finge ega rum i lokaler vid Wilhelms- och Brunngatorna ej heller i fjärde och femte stadsdelarne vester om Fredriksgatan.

Jemte skrifvelse af den 28 Februari samt den 10 och 17 Mars hade Magistraten i det afseende 7 § i Kejsarliga förordningen den 9 juni 1892, angående utom annat försäljning af bränvin vidhandengifver, till Stadsfullmäktige öfversänt 87 särskilda till Magistraten inlemnade ansökningar om rättighet att under tiden från den 1 juni 1898 till samma dag 1900 utminutera, i parti försälja eller utskänka bränvin eller andra spritdrycker; och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på förord⁴⁾ af det specialutskott, som tillsatts för hithörande ärendens beredning, att förorda rättighet:

Handel med
spritdrycker.

att utminutera bränvin och sprit åt följande sökande, nämligen åt Helsingfors Utskänkingsaktiebolag: *a)* i gården N:o 5 vid Glogatan, med stadsfogdeenkan Agata Fredrika Renberg som föreståndarinna; *b)* i gården N:o 15 vid Andrégatan, med jungfru Matilda Josefina Dahlgren som föreståndarinna; samt *c)* i gården N:o 10 vid Fabiansgatan, med jungfru Hilma Lindström som föreståndarinna; och åt Helsingfors Utminuterings Aktie Bolag: *a)* i gården N:o 18 vid Vestra Henriksgatan, med enkefru Amalia Eklund såsom föreståndarinna; samt *b)* i gården N:o 27 vid Stora Robertsgatan, med enkefru Olga Agatha Öhman som föreståndarinna;

¹⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 25 jan. § 16. — ³⁾ D:o d:o den 29 mars § 9. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 12.

att utminutera andra spritvaror än brännvin och sprit åt sökandene Hjelt & Lindgren, Bergroth, J. C. Maexmontan, Ernst Nyberg & C:o, Rosenqvist, Pletschikoff, Bröder Popoff, Palmroos, Ahlfors, Luther & Rudolph, Riedell, Kählman, Salin, Pihlgren, Turdén, Nikander, I. H. Wickel, Sjöberg, A. W. Eklund & C:o, Hirvonen, Holmqvist, Jansson, Ekberg, Rohde samt Sjöblom;

att utskänka brännvin och andra spritdrycker åt sökandene, Haglund, Nymark, Wolontis, Gummesson, Himberg, Osolin, Catani, Blomqvist, Piehl, Carl Fredrik Nyberg, Tornainen, Ivanoff, Håkansson, Mæxmontan-Knief, Nikolajeff, Wickström, Holappa, Nyländska jaktklubben, Ahlfors, Söderström, Bergström, Nordin, Tukiainen, Selma Adolffina Nyberg, Svenska klubben, Nathus, König, Nordlin, Helsingfors Frivilliga Brandkår, Polyteknikernas förening, Direktionen för Alexandersteatern, Noschis, Nya Teaterhusaktiebolaget, Arbetets vänner, Suomalainen luku- ja konversationklubi, Sällskapet M. M., Nyländska studentafdelningen, Helsingfors Utskänkningsaktiebolag och Gorbatoff; samt

till *partihandel med brännvin och andra spritvaror* åt Firman Luther & Rudolph, Sjökaptenen Viktor Rudolf Kählman, Firman Bröder Popoff, Handlanden Walfrid Alfons Ahlfors, Firman A. W. Eklund & C:o, Handlanden Johan Frans Georg Riedell, Handlanden Bror Karl Oskar Lindgren, Handlanden Axel Adolf Pihlgren, Aktiebolaget I. H. Wickel samt Handlandeanken Matilda Hirvonen.

Härigenom blef hela antalet eller alla fem rättigheter att utminutera brännvin och sprit upptagna; antalet rättigheter till minutförsäljning af andra spritdrycker än brännvin och sprit uppgick till 24 af bestämda 25; och utskänkningsrättigheterna till 45 mot tillåtna 55.

Under året förordade Stadsfullmäktige dessutom på ifrågavarande specialutskotts förslag beviljande af rättighet att utminutera¹⁾ spritdrycker uti 1 fall, nämligen för Handlanden C. B. Hildén att öfvertaga Handlanden G. Riedell tidigare meddelade rättigheter; samt rätt att utskänka brännvin och andra spritdrycker uti 9 fall, nämligen för Helsingfors Handelsgille²⁾, innehafvaren af velocipedbanan i Djurgården³⁾ under tiden från den 20 Maj till den 15 Oktober, direktionen för Finska teaterhusbolaget⁴⁾, Jernvägsmanaföreningen⁵⁾, Restauratören Ekberg⁶⁾ för en

1) Stfs prot. den 6 sep. § 16. — 2) D:o d:o den 29 mars § 11. — 3) D:o d:o den 19 april § 21. — 4) D:o d:o den 17 maj § 5. — 5) D:o d:o den 17 maj § 19. — 6) D:o d:o den 2 aug. § 31.

tid af ett år, räknadt från den 1 Juni 1898, bestyrelsen ¹⁾ för ett i Ate-
neum tillernadt lotteri för „Svenska folkskolans vänner“, bestyrelsen för
första allmänna finska trädgårdsutställningen under den 8—12 Septem-
ber ²⁾, Restauratören G. A. Wickström i studenthuset ³⁾ och Handelsbi-
trädeföreningen ⁴⁾.

På förslag af meranämnda utskott förordade Stadsfullmäktige äfven
ytterligare beviljande af rätt till partihandel med brännvin och sprit uti
3 fall ⁵⁾, men afstyrkte bifall till sådan rätt uti 4 fall ⁶⁾.

Under redogörelseåret afgafs af Stadsfullmäktige, efter ärendets för-
beredning af nyss anförda, permanenta utskott, infordradt yttrande rör-
ande ansökningar om rättighet till minuthandel med viner och andra
svagare rusdrycker uti 11 särskilda fall ⁷⁾, och utföll detta yttrande uti
9 fall tillstyrkande och uti öfriga i öfverensstämmelse med Poliskamma-
rens förslag.

Minuthandel
med viner och
andra svagare
rusdrycker.

Rörande rätt till försäljning af öl och andra maltdrycker behand-
lades af Stadsfullmäktige under året 89 särskilda ansökningar och afgafs
dervid efter ärendenas beredning af vederbörande utskott i de flesta fall
tillstyrkande eller afböjande yttrande i öfverensstämmelse med Poliskam-
marens förslag.

Rätt att försälja
maltdrycker.

Stadsfullmäktige under året voro: senatorn L. Mechelin, protokolls-
sekreteraren T. J. Boisman, vicekonsuln J. N. Carlander, kommerserådet
V. Ek, referendariesekreteraren J. A. Nordman, bankdirektören A. Norr-
mén, arkitekten M. Scherfbeck, maskiningeniören K. Söderman, medicine-
doktorn O. Heikel, bandirektören A. Granfelt, fabrikanten R. Heimberger,
professorn K. G. Nyström, byrådirektören C. B. Federley (viceordf.) filo-
sofiedoktorn A. Ramsay, senatskamreraren B. Erenius, magistern A. R.
Frenckell, filosofiekandidaten M. Holmberg, maskiningeniören E. Bergroth,
packhusinspektoren V. W. Hougberg, vicehäradshöfdingen F. Jansson,

Stadsfullmäk-
tige under år
1898.

¹⁾ Stfs prot. den 14 jan. § 21. — ²⁾ D:o d:o den 6 sep. § 15. — ³⁾ D:o d:o den 6 sep.
§ 17. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 nov. § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 1 mars § 5, den 6 sep. § 19, den 1
nov. § 6. — ⁶⁾ D:o d:o den 1 mars § 24, den 3 maj §§ 8 och 23, den 7 juni § 6. — ⁷⁾ D:o
d:o den 25 jan. §§ 6 och 7. D:o d:o den 8 feb. §§ 7 och 9. D:o d:o den 1 mars § 4. D:o
d:o den 15 mars §§ 11 och 12. D:o d:o den 29 mars § 10. D:o d:o den 19 april § 5 samt
D:o d:o den 11 okt. § 15.

konsuln L. Krogius, justitierådmannen A. Nyberg, handlanden G. Paulig, konsuln K. Stockman, kamreraren O. Th. Widerholm, arkitekten W. Aspelin, handlanden O. Kjällmanson, pastorn E. Murén, bankdirektören L. von Pfaler, handlanden K. H. Renlund, vicehäradshöfdingen R. F. von Willebrand, stenhuggaren K. V. Bergman, öfversten K. Antell, öfverdirektören A. Gripenberg, magistern U. Kurtén, medicinedoktorn A. Holmberg, ingenjören C. E. Holmberg, handlanden Hj. Schildt, referendariesekreteraren F. Stjernvall, handlanden P. Sinebrychoff, medicinedoktorn O. Engström, handlanden M. Hallberg, magistern E. Nordström, referendariesekreteraren J. L. Snellman, bankdirektören E. Schybergson, medicinlicentiaten E. Juslin, lektor E. Lagerblad och plåtslagaremästaren G. W. Sohlberg.

Stadsfullmäktiges sammanträden, protokoll och bref.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 21 gånger, deribland 6 gånger till förstärkt antal. Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 475 och antalet bref, som å Fullmäktiges vägnar aflätos, uppgick till 460.